

د افغانستان اسلامي امارت
د لوړو زده کړو وزارت
وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه
د علمي او محصلانو چارو معاونیت

Islamic Emirate of Afghanistan
Ministry of Higher Education
Wardak Institute of High Education
Vice Chancellor of Academic And
Students Affairs

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي

Wardak Institute of Higher Education

کتابخانه

Catalog

کال:
۱۴۰۴ هـ ل
۱۴۴۶ هـ ق

د پوهې او ادب نړۍ ته یو سفر، چې هره پاڼه یې یوه نوې کیسه وړاندې کوي.
د زده کړې الهام، د هغه نسل لپاره چې د روښانه راتلونکي په لور ګامونه اخلي.

د افغانستان اسلامي امارت
د لوړو زده کړو وزارت
وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه
د علمي او محصلانو چارو معاونیت

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي کتلاگ

کال: ۱۴۰۴ هـ ل / ۱۴۴۶ هـ ق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د کتلاگ پیل پېژندنه:

=====

د امتیاز خاوند:

وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه

د تالیف سپارښتنه:

شیخ مولوي صفت الله حقاني

د منځپانگې لیکنه او کتنه:

پوهنمل دکتور عنایت الرحمن مایار

د تالیف کال:

۱۴۰۴ هـ ش

پته:

توپ دښته، سیدآباد ولسوالي، میدان وردگ- افغانستان

برېښنالیک:

info@wu.edu.af

ویب پاڼه:

www.wu.edu.af

فیسبوک پاڼه:

وردگ پوهنتون / Wardak University

سریزه

الْحَمْدُ لِأَهْلِهِ وَالصَّلَاةُ عَلَى أَهْلِهَا أَمَا بَعْدُ!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمُ سورة العلق ٥

وَعَنْ مُعَاوِيَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ (ص): ((مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ)) مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ.

پوهه د انساني ټولني لپاره د الله ﷻ يو ستر نعمت دی، هغه ټولني چې له دې لوی نعمت څخه برخمنې دي، د نړۍ هسکې او پرمختللي ټولني بلل کېږي. دوی د زده کړو او پوهې پر مهال دا نړۍ تر معاصر پرمختګه رسولې ده. د هرې ټولني د پوهې او پرمختګ دا دروند رسالت او مأموریت د علمي او تحصيلي بنسټونو پر غاړه وي، همدغه بنسټونه دي، چې د ټولني د رشد او پرمختګ په موخه متخصص او مسلکي کادرونه روزي او په دې توګه ټولني ته د پرمختګ لاره هواروي. وردګ د لوړو زده کړو مؤسسه هم د خپل عمر له تېرې يوې لسيزې راهيسې ياد هدف ته د رسېدو په موخه فعاليت کوي او د هېواد په کچه د نورو پوهنتونونو او لوړو زده کړو مؤسساتو په څېر يې د تدريس او تحقيق په برخه کې خپل ونډه ترسره کړې ده. د لوړو زده کړو دغه مؤسسې د تېر لس کلن عمر په اوږدو کې د گڼو لاسته راوړنو ترڅنګ گڼې ستونزې او مشکلات تر شا پرې ايښي دي، خو الحمدلله اوسمهال د هېواد په کچه د اسلامي ارزښتونو، کلتوري وښتابه، اقتصادي پرمختګ او نورو علمي برخو کې د لوړو زده کړو او علمي کادرونو د روزنې پر يوه پوهنيز او اکاډميک مرکز بدله شوې ده، دغه اکاډميک مرکز د خپل جوړښت په لومړۍ لسيزه کې د لوړو زده کړو وزارت له اصولو او قوانينو سره سم د پنځو پوهنځيو په لرلو سره سلگونه زده کړيالان په ملي او اسلامي روحيه سمبال ټولني ته د خدمت لپاره وړاندې کړې دي. علمي او اکاډميک بنسټونه د ټولني په کچه د پوهې او پرمختګ آره دنده پر غاړه لري، او د بشري ټولنو د علمي او فکري لوړتيا سرچينې گڼل کېږي. له همدې کبله وردګ د لوړو زده کړو مؤسسې؛ لوړو زده کړو ته لاسرسی يوه اسلامي وجيبه، ملي اړتيا، د سيمې او نړۍ په کچه سيال حيثيت ته د رسېدو په لاره کې يوازینی منطقي او بنسټيزه لاره گڼي. وردګ د لوړو زده کړو مؤسسې د همدغو اسلامي او ملي اړتياوو پر بنسټ په ۱۳۹۳ کال کې د يوې ولسي-غونډنې پر بنسټ رامنځته شوه او د يوه ولسي-عزم او ملاتړ په پايله کې د ملي سوداګرو، قومي مشرانو، فرهنگيانو او استادانو په مرسته يې لومړنۍ بېخناوې پر پښو ودرېدې او فعاليت يې پيل کړ. ياده مؤسسې که څه هم په تېرو لسو کلونو کې د پام وړ لاسته راوړنې لري، خو لا هم د يوې نوې پيل شوې مؤسسې په توګه هڅې روانې دي، چې له نړيوالو اسلامي، اکاډميکو او پوهنيزو آرونو سره سم په بېخناوي او مخبناوي برخو کې د

پراختياجوگه شي او د هېواد په کچه د يو روښانه پوهنيز نظام جوړولو لپاره په کمي او کيفي توگه د کادرونو روزنه او د هغوی د علمي او مسلکي ځواک لوړتيا رامنځته کړي. وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه په ټولو کاري برخو کې د دوامدارې عصريکېدنې په موخه په پلان کې لري، چې د استادانو ځاني ارزونې او پوهنيزې لوړتيا ته زمينه مساعده کړي او د هېواد په کچه محسوسو اړتياوو ته په کتو سره، د علمي لاسته راوړنو په رڼا کې ټولنيزو اړتياوو ته د ځواب وينې په موخه خپل پوهنځي او د پيارتمنتونه پر علمي او عصري معيارونو سمبال کړي. وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه دا خپل رسالت بولي، چې د زده کړې، تحقيق او تدريس لپاره آرام، هوسا، په علمي او اکاډميکو معيارونو برابر چاپيريال رامنځته کړي، ترڅو زده کړيالان په پوره ډاډ او اطمینان سره وکولای شي، په دغه مؤسسه کې خپلو زده کړو ته ادامه ورکړي. د يو ريښتوني اسلامي ټولني اخلاق د پوهو او زده کړې لرونکو وگړو له فکرونو سرچينه اخلي، له همدې کبله د هر ډول فساد په وړاندې مبارزه کول زموږ فردي او اجتماعي دنده ده، چې د يو ديني مسؤليت په توگه به هېڅکله هم له پامه ونه لوېږي. وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه هڅه کوي، خپل زده کړيالان پر هغو اخلاقي ځانگړنو سمبال کړي، چې ټولنه يې له موجوديت څخه خوند واخلي او خلک ورته د خپلو اوږو بار نه، بلکې د خپلې مثال لرونکې امسا په سترگه وگوري.

موږ دا هرڅه د ټولني د پرمختگ لپاره ترسره کوو او د ټولني د اعتبار او اعتماد ترلاسه کولو لپاره اړينه بولو، ترڅو د دغه کتلاگ له لارې وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه ټولني ته معرفي او په تېره يوه لسيزه کې په علمي، تدريسي- او تحقيقي برخو کې د دغې مؤسسې مخينه، پرمختگونه، لاسته راوړنې او بلآخره ستونزې او مشکلات له ټولني سره شريک کړو. په دې توگه به مو له يوې خوا د خپلو لاسته راوړنو او ظرفيتونو په بدل کې د ټولني اعتبار ترلاسه کړی وي او له بله اړخه به مو ټولني ته فرصت ورکړی وي، ترڅو د دغې مؤسسې د کړو وړو په اړه خپل نظرونه او پيشنهادونه له موږ سره شريک کړي، چې د اوږدمهاله ستراتيژيو د جوړېدو په برخه کې به ډېر گټور واوسي.

دغه کتلاگ نه يوازې له ټولني سره د اړيکې يوه وسيله دی، بلکې د مؤسسې په داخل کې به هم له استادانو او کارمندانو سره د هغوی د کاري ليدلوري په ټاکلو کې مرسته وکړي. پر دې سربېره وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه هر کال د کانکور ازموينې له لارې د سلگونه تنو محصلينو د جذب ظرفيت اعلانوي، دغه کتلاگ به له يادو محصلينو سره مرسته وکړي، ترڅو د دغې مؤسسې، پوهنځيو او د پيارتمنتونو د ليدلورو، موخو او نصابونو په اړه د معلوماتو په ترلاسه کولو سره د خپلې خوښې پوهنځيو او د پيارتمنتونو ته لاره پيدا کړي او په دې توگه به د هدفمندانو زده کړو په ترلاسه کولو سره ټولني ته د مسلکي او متخصص کادرونو په توگه وړاندې شي.

د دغه کتلاگ پر پورتنیو موخو سربېره به دغه کتلاگ د اسلامي امارت مشرانو او په ځانگړې توگه د لوړو زده کړو محترم وزارت ته د دغې مؤسسې د لاسته راوړنو او ستونزو په اړه یو تصویر وړاندې کړي، زه د لوړو زده کړو وزارت له عالی مقام څخه، چې په تېرو څو کلونو کې یې وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې ته د ځانگړې پاملرنې کړې ده، مننه کوم او هیله لرم، چې د دغې مؤسسې عالی موخو ته د رسېدو په لاره کې مو له خپلې پاملرنې بې برخې نه کړي.

دغه راز د یادونې وړ بولم، چې د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې، د علمي او محصلانو چارو او د مالي او اداري چارو له مرستیالیو څخه مننه وکړم، چې د دغه کتلاگ د ترتیب او تدوین په لاره کې یې نه سترې کېدونکې هلې ځلې وکړي.

شیخ مولوي صفت الله حقاني

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې رئیس

د موضوعاتو ليک لړ

۷	سريزه
۱۶	لومړۍ څپرکۍ
۱۶	د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې پېژندنه
۲۱	موخې او برنامې
۲۲	لرليد
۲۲	رسالت
۲۲	ارزښتونه
۲۲	بنسټيزې موخې
۲۳	بنسټيزې برنامې:
۲۳	الف: مديريتې برنامې
۲۳	ب: علمي برنامې
۲۳	ج: د کړنو معقولول
۲۴	د: پراختيايي برنامې
۲۵	د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې رياست
۲۶	د رياست اړوندو آمریتونه او مديريتونه پېژندنه
۲۶	۱- د دفتر عمومي مديريت
۲۶	۲- د دعوت او ارشاد آمریت
۲۷	۳- د احصائېي او پلان عمومي مديريت
۲۸	د رياست تشکيلات:
۲۹	د مؤسسې شوراگانې او عمومي کمېټې
۲۹	۱- رهبري شورا
۲۹	۲- علمي شورا
۳۰	۳- اداري شورا
۳۰	۴- د کيفيت لوړاوي کمېټه
۳۱	۵- د پلان او پالیسۍ کمېټه:
۳۱	۶- د څېړنو او علمي مجلې کمېټه:
۳۱	۷- د استادانو د تقرر او علمي ترفعاتو کمېټه:
۳۲	۸- د برېښنايي زده کړو کمېټه:
۳۲	۹- د ظرفيت لوړونې کمېټه:

۳۲	۱۰- د فرهنگي چارو او نشراتو کمیته:
۳۳	۱۱- د ازمويني کمیته
۳۳	۱۲- د محصولاتو د همغږۍ او سپورت کمیته:
۳۴	۱۳- د دعوت او ارشاد کمیته
۳۴	۱۴- د نظم، دسپلين او شکایتونو د اورېدو کمیته:
۳۴	۱۵- د مالي او اداري چارو کمیته:
۳۴	۱۶- د نصاب عمومي کمیته
۳۵	۱۷- د چاپېريال ساتنې او نشهيي توکو په وړاندې د مبارزې کمیته.....
۳۶	د علمي او محصولاتو چارو معاونیت
۳۸	د علمي او محصولاتو چارو د معاونیت اړوند آمریتونه
۳۸	۱- د استادانو د ګمارنې او علمي ترفعاتو آمریت
۳۹	۲- د څېړنو او علمي مجلې آمریت لنډه پېژندنه ۱۷
۴۰	۳- د کیفیت لوړاوي آمریت
۴۰	۴- د استادانو د مسلکي پراختیا مرکز (PDC)
۴۱	۵- د محصولاتو چارو آمریت
۴۲	۶- د محصولاتو د خدمتونو او همغږۍ عمومي مدیریت
۴۳	د علمي او محصولاتو چارو معاونیت تشکيلاتي چارټ
۴۴	د مالي او اداري چارو معاونیت
۴۴	د مالي او اداري چارو د معاونیت اړوند مدیریتونه
۴۵	۱- د کارمندانو د چارو عمومي مدیریت
۴۶	۲- د مالي او اداري چارو عمومي مدیریت
۴۷	۳- د تهیی او تدارکاتو عمومي مدیریت
۴۸	۴- د معلوماتي تکنالوژۍ عمومي مدیریت
۴۸	۵- د کتابتون عمومي مدیریت
۴۹	۶- د څېړنو، اړیکو او عامه پوهاوي عمومي مدیریت
۵۰	۷- د ساتنې او پاملرنې عمومي مدیریت
۵۱	د مالي او اداري چارو د معاونیت تشکيلات
۵۲	دوهم څپرکی
۵۲	د پوهنځيو ریاستونه، د دیپارتمنتونو آمریتونه او تدریسي مدیریتونه
۵۲	د پوهنځي د رئیس دندې
۵۲	د دیپارتمنتونو د آمرینو دندې:

۵۴..... د تدریسي چارو د عمومي مدیرتونو دندې:

۵۵..... **د کرنې پوهنځی**

۵۶..... موخې:

۵۶..... لرلید:

۵۶..... رسالت:

۵۶..... ارزښتونه:

۵۶..... توأمیتونه

۵۷..... امکانات:

۵۸..... د کرنې پوهنځي تشکیلات

۵۹..... **د کرنې پوهنځي دیپارتمنتونه**

۵۹..... الف: د نباتي علومو (Agronomy) دیپارتمنت:

۵۹..... موخې:

۶۰..... لرلید:

۶۰..... رسالت:

۶۰..... ارزښتونه

۶۰..... تحصیلي نصاب:

۶۳..... ب: د هارټیکلچر دیپارتمنت:

۶۳..... لیدلوری:

۶۳..... رسالت:

۶۳..... تحصیلي نصاب:

۶۷..... **د ښوونې او روزنې پوهنځی**

۶۸..... موخې:

۶۸..... لرلید

۶۸..... رسالت:

۶۸..... ارزښتونه

۶۹..... توأمیتونه:

۶۹..... امکانات او اسانتیاوې

۶۰..... د ښوونې او روزنې پوهنځي تشکیلاتي جوړښت:

۷۱..... د ښوونې او روزنې پوهنځي دیپارتمنتونه

۷۱..... الف: فزیک دیپارتمنت

۷۱..... موخې:

۷۱	لرليد:
۷۲	رسالت:
۷۲	د فزيک خانگې تحصيلي نصاب
۷۵	ب: رياضي دپارتمنت
۷۵	لرليد
۷۶	رسالت
۷۶	د رياضي خانگې تحصيلي نصاب:
۷۸	ج: بيولوژي دپارتمنت
۷۸	موخې:
۷۸	لرليد
۷۸	رسالت
۷۸	ارزښتونه
۷۹	د بيولوژي خانگې تحصيلي نصاب
۸۲	د: کيميا دپارتمنت
۸۲	موخې:
۸۲	لرليد:
۸۲	رسالت:
۸۲	ارزښتونه
۸۳	د کيميا خانگې تحصيلي نصاب:
۸۶	د کمپيوټر ساينس پوهنځی
۸۶	موخې:
۸۷	لرليد:
۸۷	رسالت:
۸۷	ارزښتونه:
۸۷	توأمتونه:
۸۸	امکانات
۸۹	د کمپيوټر ساينس پوهنځي تشکلاتي جوړښت
۹۰	د کمپيوټر ساينس پوهنځي دپارتمنتونه
۹۰	الف: د معلوماتي سيستمونو خانگه
۹۰	لرليد
۹۰	رسالت

۹۰	ارزښتونه
۹۱	د معلوماتي سيستمونو د څانگې تحصيلي نصاب:
۹۳	ب: د شبکې انجنيري څانگه:
۹۳	موخې:
۹۳	لرليد:
۹۲	رسالت
۹۲	ارزښتونه
۹۲	د شبکې انجنيري څانگې تحصيلي نصاب
۹۸	د شرعياتو پوهنځي
۹۸	موخې:
۹۹	لرليد:
۹۹	رسالت:
۹۹	امکانات:
۹۹	تواميتونه:
۱۰۰	تشکيلاتي جوړښت:
۱۰۱	د شرعياتو پوهنځي د پيارتمنتونه
۱۰۱	الف: د فقهي او قانون د پيارتمنت
۱۰۱	موخې:
۱۰۱	لرليد
۱۰۲	رسالت
۱۰۲	ارزښتونه:
۱۰۲	د فقهي او قانون د پيارتمنت تحصيلي نصاب
۱۰۵	ب: د اسلامي تعليماتو څانگه
۱۰۵	موخې
۱۰۵	لرليد
۱۰۵	رسالت
۱۰۶	ارزښتونه
۱۰۶	د اسلامي تعليماتو د پيارتمنت تحصيلي نصاب
۱۰۹	د اقتصاد پوهنځي
۱۰۹	موخې
۱۱۰	لرليد:

۱۱۰	رسالت:
۱۱۰	ارزښتونه:
۱۱۰	د اقتصاد پوهنځي تشکيلاتي جوړښت
۱۱۲	د اقتصاد پوهنځي د پارتومتونه
۱۱۲	الف: د ادارې او سوداگرۍ د پارتومت
۱۱۲	موخې:
۱۱۳	لرليد:
۱۱۳	رسالت:
۱۱۳	ارزښتونه:
۱۱۳	د ادارې او سوداگرۍ څانگې تحصيلي نصاب
۱۱۶	ب: د ملي اقتصاد د پارتومت:
۱۱۶	موخې
۱۱۶	لرليد:
۱۱۷	رسالت:
۱۱۷	ارزښتونه:
۱۱۷	د ملي اقتصاد څانگې تحصيلي نصاب
۱۲۰	درېيم څپرکي
۱۲۰	د مؤسسي عمومي امکانات
۱۲۰	د کرنې څپرکيز فارم
۱۲۲	عمومي کتابتون
۱۲۳	کمپيوتر لب
۱۲۴	جامع مسجد پرېکړې
۱۲۵	د وردگ د لو و زده ک و مؤسس چاپرديوال (احاطه)

لومړی څپرکی

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي پېژندنه

د وردگ ولايت په کچه د پوهنتون د ايجاد غوښتنه ډېره پخوانی مخينه لري، په دغه ولايت کې پوهنتون يو داسې نوم و، چې هره کورنۍ ورسره آشنا وه او په هره کورنۍ کې يې يو استازی (محصل) درلود، پر دې سربېره د افغانستان د ډېری پوهنتونونو يو زيات شمېر محصلين له دغه ولايت څخه وو او دې خبرې د هېواد په کچه شهرت موندلی و، په دغه ولايت کې خلک له پوهنتون سره ځانگړې مينه او علاقمندی لري او دا تر ټولو ډېره د وياړه خبره بولي، چې اولادونه يې پوهنتون کې زده کړې وکړي او يا هم له پوهنتون څخه فارغ شي. له همدې امله له ډېر پخوا راهيسې په پراخه کچه په دغه ولايت کې د پوهنتون د ايجاد غوښتنه کېده، که څه هم تر ډېره ځنډه دغې غوښتنې ته ځواب ونه ويل شو، خو بلاخره په ۱۳۹۲ کال کې دغه موضوع د يوې پراخې ولسي غوښتنې په توگه له لوړو زده کړو وزارت سره شريکه شوه، که څه هم په لومړيو کې ورته مثبت ځواب ونه ويل شو، خو د پرلپسې تاکيد په پايله کې موضوع د لوړو زده کړو وزارت له لوري د (۳۴۴) گڼه او (۰۵-۱۳۹۲-۰۸) نېټې وړاندیز په ترڅ کې د وخت جمهوري رياست ته وړاندیز شوه، چې د (۶۲۳۶) گڼې او (۰۴-۱۳۹۲-۱۰) نېټې حکم په ترڅ کې ورته منظوري ورکړل شوه او د لوړو زده کړو وزارت ته دنده وسپارل شوه، ترڅو د کرنې او اوبولگونې وزارت سره په همغږۍ په اوسني موقعيت (ټوپ دښته) کې د پوهنتون لپاره د ځمکې ټاکلو په برخه کې اجراءات وکړي. د همدغه حکم په رڼا کې د لوړو زده کړو وزارت او د افغانستان د ځمکو د مستقلي ادارې اړوند د ځمکو د تنظيم او توزيع رياست د يو باصلاحيته پلاوي ترمخ د يو پروتوکول په لاسليکولو سره ۵۰۰ جريبه ځمکه وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي ته انتقال او د (۲۹۱۶۳/۷۱۹) گڼې او (۳-۸-۱۳۹۴) ليک په برنست ورته وسپارل شوه. د ځمکې تر انتقال وړاندې په ۱۳۹۳ لمريز کال کې لوړو زده کړو وزارت دغې مؤسسي ته په علمي او اداري برخو کې مختصر رسمي تشکيل منظور کړ، چې د مؤسسي رياست، د بشری سرچينو، مالي او اداري چارو مدیریت، د کرنې پوهنځي رياست، د کرنې پوهنځي تدریسي مدیریت، د هارټيکلچر او مالدارۍ د پيارتمتونه له شپږو تنو کادري بستونو سره په کې شامل وو. په ۱۳۹۳ لمريز کال کې د يو لړ ستونزو او ځای د نه شتون له امله دغې مؤسسي فعالیت پيل نه شو کړای، کادري بستونه يې هم موقتاً نورو پوهنتونونو ته ورکړل شول، خو په ۱۳۹۴ لمريز کال کې دغې مؤسسي پر همدغه لږ شمېر تشکيل له گټو ستونزو او مشکلاتو سره مل په کار پيل کړ، خو د مالدارۍ په برخه کې د کادرونو د نه پيدا کېدو له امله دغه مؤسسه اړ شوه، ترڅو له لوړو زده کړو وزارت څخه د مالدارۍ د پيارتمنت پرځای د اگراومي د پيارتمنت د ايجاد غوښتنه وکړي، په پای کې لوړو زده کړو وزارت د (۵۱۲/۵۱۵) گڼې او (۱۴/۲/۱۳۹۴) نېټې حکم په واسطه د مالدارۍ د پيارتمنت په ځای د اگراومي د پيارتمنت منظور کړ. په دې توگه د لومړي ځل لپاره د ۱۳۹۴ کال له کانکور ازموينې څخه د کرنې پوهنځي دوو څانگو (اگراومي او هارټيکلچر) ته يوسلو پنځوس (۱۵۰) تنه محصلين جذب شول.

وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي په پيل کې مشخص تعمير او ځای نه درلود، له همدې امله ورته د ټوپ دښتې د ليسي يو تعمير په اختيار کې ورکړل شو، ترڅو خپل لومړني فعاليتونه په دغه ودانۍ کې پيل کړي، يادې ودانۍ اووه

اطاقونه لرل، چې په دوو اطاقونو کې دفترونه جوړ شول، درې اطاقونه محصلینو ته د شپې تېرولو لپاره ځانگړي شول، یو اطاق ورته د ټولگي په توگه په پام کې ونیول شو او یو بل اطاق محافظینو ته ځانگړی شو. که څه هم پیل ډېر سخت و، هېڅ ډول امکانات د دغې مؤسسې په اختیار کې نه وو، له هره اړخه دغه مؤسسه له ستونزو او مشکلاتو سره مخ وه، خو د دې ټولو ستونزو د حل لپاره یوازې یوه تکیه موجوده وه، چې هغه پر الله پاک باور او د عامو خلکو قوي ملاتړ و، چې دغه مؤسسه یې پر پښو ودروله. د ۱۳۹۴ تحصيلي کال په وروستيو کې د ازموينو ملي ادارې د ۱۳۹۵ کال لپاره د محصلين د جذب ظرفیت و غوښت، په دې توگه د راتلونکي کال ستونزې رامخکې شوې او په دې اړه فکر وشو، چې څنگه کولای شو، په ۱۳۹۵ کال کې د روان کال پر ۱۵۰ تنو محصلينو سربېره ۱۵۰ تنو نورو محصلينو ته هم د تدریس زمینه مساعده کړو، د هغه وخت موجوده شرایطو ته په کتو سره دا کار ډېر سخت او ناشونی برېښېدو، ځکه له یوې خوا د یخني موسم راورسېد او بل پلو مور د راتلونکي کال د محصلينو لپاره مناسب ځای نه درلود. له همدې امله ستونزه د هغه وخت له قومي مشرانو، علماوو، د پوهنتون استادانو او سوداگرو سره شریکه شوه، الحمدلله د ولسونو، مشرانو، علماوو، استادانو او سوداگرو د قوي عزم په پایله کې پرېکړه وشوه، ترڅو په لنډه موده کې پر هغه ځمکه باندې یو کوچنی تعمیر جوړ کړي، چې د پوهنتون لپاره ځانگړې شوې وه. عامو خلکو او تجارانو یې د جوړولو ټټر وډباوه او د ۱۳۹۴ کال په قوس میاشتې د هغې کوچنۍ ودانۍ لومړنۍ لیکې پر ځمکه وکښل شوې، چې د ۱۳۹۵ کال په حمل میاشتې کې باید ۳۰۰ تنه محصلينو په کې تحصیل پیل کړی وی. له نیکه مرغه یاده ودانۍ د ژمي په دريو میاشتو کې بشپړه شوه او په حمل میاشت کې محصلينو په کې عملاً درسونه پیل کړل او د ټوپ لیسې په ودانۍ کې ورته لیلیه ورکړل شوه.

انځور ۱: د ولسي تعمیر ودانۍ

که څه هم تر دې ځايه د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې منزل له ډېرو سختيو او کړاوونو ډک و، خو له دې وروسته لږ تر لږه د کار بستر معلوم شو، د پوهنتون ځمکه او موقعيت وټاکل شول او د لوړو زده کړو وزارت هغه ټولې پوښتنې ځواب شوې، چې له امله يې په ملي بودجه کې دغې مؤسسې ته برخه نه شوای ورکولی، د هغو له جملې څخه يو هم د ځمکې د لېږد مسله وه، چې د ۱۳۹۴ کال تر وروستيو پورې دغې مؤسسې ته وسپارل شوه او لوړو زده کړو وزارت په ۱۳۹۵ کال کې د ښوونې او روزنې پوهنځي ترسرليک لاندې د لومړي ځل لپاره په ملي بودجه کې د دغې مؤسسې لپاره د يوې ودانۍ د جوړولو بودجه په پام کې ونيوه، چې د تدارکاتي چارو له بشپړولو وروسته يې په همدې کال د جوړولو چارې پيل شوې. دغه ودانۍ په ۱۳۹۷ کال کې بشپړه شوه، چې د نويو پوهنځيو د ايجاد لپاره يې زمينه مساعده کړه.

انځور ۲: د ښوونې او روزنې پوهنځي ودانۍ

ورپسې په ۱۳۹۶ کال کې د بانکي جهاني (HEDP) له بودجې څخه د کرنې پوهنځي د ودانۍ د جوړولو چارې پيل شوې، د دغې ودانۍ چارې تر دې مهاله بشپړې شوې نه دي، خو لوړو زده کړو وزارت يې په ۱۴۰۴ کال کې د بشپړولو حکم کړی دی.

انځور ۳: د کرنې پوهنځي ودانې

په همدغه (۱۳۹۶) کال کې د يو سوداگر (دکتور محمد خالد رحيمي وردگ) په مرسته د دغې مؤسسې لپاره په شپږسوه مترمربع مساحت کې د جامع مسجد د جوړولو چارې پيل او په ۱۳۹۷ کال کې بشپړې شوې، ياد مسجد په يوه پور کې په پاڅه او اساسي توگه جوړ شوی، چې ښکلې گمبزه، دنگ منار او عصري تشنابونه لري.

انځور ۴: د دکتور محمد خالد رحيمي جامع مسجد

په ۱۳۹۸ کال کې د څېړنيز مرکز د ودانۍ چارې پيل شوې، چې ترڅه ځنډ وروسته په ۱۴۰۳ کال کې بشپړې شوې، د دغې ودانۍ په جوړولو سره د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې د استادانو لپاره د څېړنې او مطالعې په برخه کې فرصتونه رامنځته او گڼې ستونزې پرې هوارې شوې.

انځور ۵: د څېړنو مرکز ودانۍ

په ۱۴۰۲ کال کې د دغې مؤسسې له پنځه سوه جریبه ځمکې څخه د چاپېریال (احاطې) د جوړولو چارې پيل او په ۱۴۰۳ کال کې بشپړې شوې.

انځور ۶: وردگ پوهنتون عمومي دروازه

دغه راز په ۱۴۰۳ کال کې د دغې مؤسسې لپاره په اتلس جریبه ځمکه کې کرنیز تحقیقاتي فارم جوړ شو، چې د کرنې پوهنځي د استادانو او محصلینو لپاره یې د کرنیزو څېړنو لاره هواره کړه، پر دې سربېره په همدغه کال د لومړي ځل لپاره مؤسسه د ښاري برېښنا شبکې سره وصل او گڼې ستونزې پرې هوارې شوې. په دې توگه په ۱۴۰۳ کال کې د سېلابو د تحکیم کاري، پلونو، اساسي او فرعي سرکونو د جوړولو او کرپولو چارې پیل شوې، چې په نږدې راتلونکي کې به بشپړې شي.

تر بېخبنائي چارو ورهاخوا تر ۱۴۰۳ کال پورې په علمي برخو کې هم د پام وړ چارې ترسره شوې دي، د اکاډميکي پراختیا په لړ کې لاندې پوهنځي او دپارتمنتونه ایجاد شوي دي:

۱- د کرنې پوهنځي، چې په ۱۳۹۳ کال کې ایجاد شوی، د اګرانومي او هارټیکلچر دوه دپارتمنتونه لري او تر دې مهاله یې شپږ دورې فارغین ټولني ته د خدمت په موخه فارغ کړي دي.

۲- د ښوونې او روزنې پوهنځي، چې په ۱۳۹۹ کال کې ایجاد شوی، د ریاضي، فزیک، کیمیا او بیولوژي څلور دپارتمنتونه لري، له ریاضي او فزیک څانگو څخه یې یوازې یوه دوره محصلین ټولني ته د خدمت په موخه فارغ شوي دي.

۳- د کمپیوټر ساینس پوهنځي، چې په ۱۴۰۰ کال کې ایجاد شوی، د معلوماتي سیستمونو او د شبکې انجنیرۍ دوه دپارتمنتونه لري او په ۱۴۰۴ کال کې به لومړۍ دوره محصلین ټولني ته د خدمت په موخه فارغ کړي.

۴- د شرعیاتو پوهنځي، چې په ۱۴۰۱ کال کې ایجاد شوې، د فقهې او قانون، او اسلامي تعلیماتو دوه دپارتمنتونه لري او په ۱۴۰۵ کال کې به لومړۍ دوره محصلین ټولني ته د خدمت په موخه فارغ کړي.

۵- د اقتصاد پوهنځي، چې په ۱۴۰۲ کال کې ایجاد شوې، د ادارې او سوداګرۍ، او ملي اقتصاد دوه دپارتمنتونه لري او په ۱۴۰۷ کال کې به لومړۍ دوره محصلین ټولني ته د خدمت په موخه فارغ کړي.

په دې توگه وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه تر دې مهاله پنځه پوهنځي، ۱۲ دپارتمنتونه، ۱۳۷۲ تنه محصلین، ۸۳ تنه کادري تشکیل، ۸۸ تنه اداري تشکیل لري.

موخې او برنامې

وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې په تېر لس کلن مزل کې پرلپسې دا هڅه کړې، چې د هېواد په کچه د زده کړو، تحصیل او مسلکي کادرونو د روزنې په برخه کې هېوادوالو ته هغسې خدمتونو وړاندې کړي، چې هم په ملي او هم په نړیوالو اصولو او معیارونو سره برابر واوسي او په ټولو موجوده برنامو کې کیفیت او کمیت ته په کتو سره داسې متخصصو او مسلکي کادرونه ټولني ته د خدمت لپاره وړاندې کړي، چې هم د کار کولو لپاره کافي وړتیا ولري او هم یې د کار کولو لپاره په ټولنه کې د کار بازار موجود واوسي، همدغې موخې ته د رسېدو لپاره هڅه شوې، ترڅو ټولې علمي برنامې د اوسني عصر له غوښتنو سره سمې تنظیم شي.

لرلید

وردگ لورپو زده کړو مؤسسه به په ټول ځواک او توان سره د پوهې او څېړنې په برخه کې د هغو شرایطو او معیارونو د بشپړاوي لپاره هڅه کوي، چې په پایله کې د لورپو زده کړو د خدمتونو د ترسره کولو له ليارې ټولني ته د خدمت جوگه او د پام وړ مقام لاسته راوړي.

رسالت

وردگ د لورپو زده کړو مؤسسه په خپل علمي او اکاډمیک بهير کې د هېواد د نورو پوهنتونونو او لورپو زده کړو مؤسساتو ترڅنگ د متخصصو کادرونو د روزلو مسؤليت پر غاړه لري او د ټولني د هوساينې او پرمختگ په موخه د معياري زده کړو او با کيفيته خدمتونو په وړاندې کولو سره، د نني عصر د غوښتنو پر بنسټ کادرونه روزي.

ارزښتونه

- ✓ انصاف او عدالت .
- ✓ په خدماتو کې کيفيت او د پروگرامونو طرحه کول .
- ✓ علمي، مالي او اداري استقلاليت .
- ✓ شفافيت او حساب ورکونه .
- ✓ صداقت او ملي ارزښتونو ته درناوی .
- ✓ هڅه، خلاقيت او ابتکار .

بنسټيزې موخې

- ۱- د هېواد په کچه د ټولنيزې ودې او اقتصادي پراختيا په موخه د علمي او څېړنيزو فعاليتونو له لارې د لورپو زده کړو د کيفيت لورپاوی .
- ۲- د اوسني عصر له غوښتنو سره سم د ليسانس په کچه د وړتيا لرونکو علمي کادرونو روزل او د کار په بازار کې له اړتيا سره سم د هغوی نظري او عملي وړتياوې لوړول .
- ۳- د تحصيلي آسانتياوو رامنځته کول (کتابتون، درسي مواد، کمپيوټر لب، لابراتوار، مناسب درسي چاپيريال، ټولگي او عصري تجهيزات)
- ۴- د ټولني له اړتياوو سره سم د درسي برنامو پرلپسې کتنه او پراختيا، او د تدريس په برخه کې له مؤثرو او اغېزمنو ميتودونو څخه کار اخيستل .
- ۵- د تدريس، تحقيق، علمي او فرهنگي برنامو په لړ کې د اکاډمیک نظم او دسپلين رامنځته کول .
- ۶- د علمي کادر غړو، متخصصينو او محصلانو لپاره د کار او کړنو د وضعيت د ښه والي په موخه د خدماتي چارو ښه تنظيم .

۷- د علمي کادرو غړو، استادانو او محصلينو د علمي وړتياوو د لوړولو په موخه د علمي کنفرانسونو، سمینارونو، سمپوزیمونو او ورکشاپونو په لاره اچول.

۸- کیفیت لرونکو او معیاري زده کړو ته د لاسرسي موخه د پرمختللو او مجهزو بیخبناوو رامنځته کول.

بنسټیزې برنامې:

الف: مدیریتي برنامې

- د پوهنتون کچې ته د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي ارتقا
- د فساد او بیروکراسۍ په وړاندې مبارزه
- د علمي او اداري تشکیلاتو پراختیا
- د مرستو جلبول او د عایداتي سرچینو رامنځته کول
- د علمي برنامو جوړول او پر ټولو تحصیلي برنامو څارنه کول
- له رسنیو، دولت او ټولني سره د مؤسسي د اړیکو مدیریت کول
- د محصلانو لپاره د ملاتړو برنامو رامنځته کول او څارنه

ب: علمي برنامې

- د کیفیت لوړاوي په برخه کې د هېواد په کچه د بشپړ ملي اعتبار ترلاسه کول
- د استادانو د ظرفیتونو د لوړاوي په موخه د ماسترۍ او دوکتورا په برخه کې کورنیو او بهرنیو بورسونو ته د علمي کادر غړو ورپېژندل.
- د تدریس ترڅنګ د علمي کادر غړو او محصلینو ته د څېړنیزو سهولتونو چمتول کول
- د علمي کادر غړو او محصلینو د څېړنیزو کارونو د خپرولو په موخه د علمي ژورنالونو خپرول او پراخول
- د لوړو زده کړو وزارت له لوري د تائید شوي تحصیلي نصاب پلي کول
- د تدریس په برخه کې له معاصرو او اغېزمنو میتودونو څخه کار اخیستل
- د نویو پوهنځیو او دیپارتمنتونو ایجادول
- د الکترونیکي زده کړو پراخول او د معلوماتي تکنالوژۍ د بیخبناوو پراختیا

ج: د کړنو معقولول

- د کلني بودجې د لگښت لپاره معقول پلان جوړول او له اړتیا سره سم په معقوله توګه د هغو لګول
- د کار په بازار کې له اړتیاوو سره سم د تحصیلي برنامو ایجادول
- هر کال بېلابېلو پوهنځیو ته معقول شمېر محصلانو جذبول
- د کرهډیټ سیستم د پلي کولو لپاره د مناسب بستر رامنځته کول
- د علمي کارونو او ښوونیزو برنامو د پراختیا او تطبیق په موخه د امکاناتو رامنځته کول

- د فرهنگي، هنري او ورزشي فعاليتونو لپاره د لارو هوارول
- د روغتيايي، مشورتي، رواني روغتيا او کارموندنې په برخه کې د خدمتونو وړاندې کول
- له پوهنتوني چاپيريال سره د نوو شاملو شوو محصلانو آشنا کول او د چاپيريال ساتنې په برخه کې هغوی ته سمینارونه وړاندې کول.
- د وړتيا او تخصص په اساس د استادانو او اداري کارمندانو گمارل
- د څېړنو په برخه کې د لومړيتوبونو پېژندل او پر هغو مواردو څېړنې کول چې ټولنه په لومړي پړاو کې ورته اړتيا لري.
- په کادري او اداري برخو کې د الکترونيکي سیستمونو رامنځته کول او له هغو څخه گټه اخيستل

د: پراختيايي برنامې

- د بېلابېلو پوهنځيو لپاره د تدریسي تعمیرونو جوړول او د هغو تجهیزاتو
- د طب پوهنځي، کادري روغتون او کلینیک لپاره د ودانیو جوړول او تجهیزاتو
- د کتابتون، مطالعې سالون، مرکزي لابراتوار او څېړنيزو مرکزونو لپاره د ودانیو جوړول او تجهیزاتو
- د غونډو تالار، جمنازيوم او سپورتي لوبغاليو جوړول او تجهیزاتو
- د ماسټر پلان مطابق د پوهنتون د داخلي سپړکونو او کانالیزاسیون او زرغونو ساحو جوړول او پراخول
- په موجود زېربناوو کې د زلزلې، اورلگېدونې او یا نورو بېړنیو حالاتو د مدیریت په موخه د سیستمونو رامنځته کول.
- محصلانو ته د آسانتیاوو رامنځته کولو په موخه د لیلو، تفریحي او مطالعاتي امکاناتو رامنځته کول
- د مؤسسې د داخلي او خارجي ترانسپورت لپاره، د پارکینگونو، اړوندو زیربناوو جوړول او د ترانسپورتي سهولتونو رامنځته کول.

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي ریاست

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي د تشکيلاتو په رټس کې د مؤسسي رټس قرار لري، چې د اسلامي امارت او د لوړو زده کړو وزارت د ټولو احکامو، فرامينو، مقرراتو، هداياتو او طرزالعملونو په روښنايي کې د مؤسسي مشري کوي. د مؤسسي رټس د يو لړ تعريف شوو دندو په تر سره کولو مکلف دی، چې عبارت دي له:

۱. د پوهنتون/مؤسسي هوکړو او اهدافو ته د رسېدو په موخه د لوړو زده کړو وزارت له سپارښتنې سره سم د رهبري او عالي شورا په غونډو کې گډون کول.

۲. د محصلانو لپاره د تحصيلي وضعيت، درسي کتابونو او لکچرنوټونو د ښه والي په موخه د آسانتياوو او اړينو تدابيرو رامنځته کول.

۳. د علمي، څېړنيزو، فرهنگي او تربيتي کړنلارو رامنځته کول او د محصلانو او استادانو د وړتيا لوړونې په موخه د هغو له پلي کېدو څخه څارنه او کنټرول ترسره کول.

۴. د تقينني اسنادو او لوايحو سره سم د استادانو د ښوونلارو (میتودونو)، درسي، علمي او فرهنگي پلانونو او برنامو له تطبيق څخه څارنه او کنټرول ترسره کول.

۵. د پوهنتون/مؤسسي په کچه د علمي شورا د غونډو مشري کول او د ترسره شوو پرېکړو له تطبيق څخه څارنه کول.

۶. د نظم او دسپلين د رامنځته کېدو او د سالمو اکاډميکو فعاليتونو د پرمختگ په موخه د طرحو وړاندې کول.

۷. په پوهنتون/مؤسسه کې د نويو تدريسي، څېړنيزو او ښوونيزو سيستمونو د رامنځته کېدو او پراختيا په موخه په علمي او فرهنگي برخو کې د ملي او نړيوالو مؤسساتو د پام را اړونې په موخه د اړيکو پراختيا او ساتنه.

۸. د پوهنځيو په کچه د علمي شوراگانو د پرېکړو تائيد، رد او يا هم د اړتيا په صورت کې علمي شورا ته د هغو وړاندې کول.

۹. ټاکل شوو موخو ته د رسېدو لپاره د وزارت له عمومي پلان سره سم د مياشتنيو، ربعوارو او کلنيو پلانونو جوړول.

۱۰. تر لاس لاندې کارمندانو ته د ورکشاپونو، سمینارونو او کاري بهير له لارې د مسلکي وړتيا لېږدول.

۱۱. د پوهنتون/مؤسسي د کلني کاري پلان پر بنسټ د بودجوي اړتياوو تشخيص او اړوند ریاست ته يې وړاندېزول.

۱۲. د تر لاس لاندې کارمندانو مشري، مدیریت او ارزونه ترسره کول، د ښوونيزو اړتياوو سنجول او د ظرفيتونو لوړول.

۱۳. د اړوندې برخې له کړنو څخه د مياشتنيو، ربعوارو او کلنيو راپورونو وړاندې کول او د اړتيا پرمهال له مهمو کړنو او لاسته راوړنو څخه د مشرتابه د خبراوي په موخه د راپورونو وړاندې کول.

۱۴. د نورو هغو دندو ترسره کول، چې د اړوندو چارواکو له لوري د وزارت له پالیسي سره سمې سپارل کيږي.

۱۵. د چارو او دندو په اړه د همغږۍ رامنځته کول او په يوه واحده لاره د چارو د تعقيب په موخه له نورو رټيسانو سره د اړيکو ټينگول.

۱۶. د پرېکړو لپاره پر وخت سره د اطلاعاتو ترلاسه کولو او همغږۍ رامنځته کولو په موخه له نورو بهرنیو ذیدخله واحدونو سره د اړیکو ساتل.

د مؤسسې رئیس دوه مرستیالان لري، چې یو یې د علمي او محصلانو چارو مرستیال دی او بل یې د مالي او اداري چارو مرستیال. مرستیالان د پوهنتون له رئیس سره په څنګ کې د اړوندو برخو د مرستیالی چارې پرمخ وړي. د لوړو زده کړو وزارت د ۱۴۰۳ کال له منظور شوي تشکيلاتي طرحې سره سم د وردګ د لوړو زده کړو مؤسسې د ریاست په تشکیل کې د دفتر عمومي مدیریت، د اسنادو، اړیکو او آرشیف مدیریت، د دعوت او ارشاد آمریت، د احصایې او پلان عمومي مدیریت، د علمي او محصلانو چارو معاونیت او د مالي او اداري چارو معاونیت شتون لري، چې هر یو به په ځانګړي توګه معرفي شي.

د ریاست اړوندو آمریتونه او مدیریتونه پېژندنه

۱- د دفتر عمومي مدیریت

د دفتر عمومي مدیریت د ټولو لارښوونو، احکامو، فرامینو او مصوبو د تطبیق، تکثیر او کنترول چارې پر غاړه لري. د دغه مدیریت په اساسي دندو کې د لوړو زده کړو وزارت له مشرتابه، رسنیو او نورو اړوند مراجعو سره د ټولو هغو مجلسونو، مطبوعاتي کنفرانسونو او غونډو ترتیبول شامل دي، چې د هدایاتو ترلاسه کولو، د نظرونو شریکولو او ستونزو د حل په موخه جوړیږي. پر دې سربېره دغه مدیریت د وردګ د لوړو زده کړو مؤسسې د مشرتابه غونډو د ثبت او تکثیر چارې، د مطبوعاتي غونډو د تنظیم له چارو څارنه، د لیکونو، وړاندیزونو، استعلامونو او نورو اړوندو اسنادو د تطبیق او تکثیر په موخه د ریاست له مقام څخه هدایت اخیستل، د تصمیم نیونې په موخه د مؤسسې له ریاست سره د لوړو زده کړو وزارت او وزیرانو شورا د پرېکړه لیکونو او د امیرالمؤمنین حفظه الله د احکامو او فرامینو شریکول او د رویتیا په موخه د لوړو زده کړو وزارت د لایحو، مقرر او مصوبو له تطبیق څخه څارنه کول، شامل دي. د دفتر عمومي مدیریت تر چتر لاندې د اړیکو، اسنادو او آرشیف مدیریت قرار لري، چې مهمې او اساسي دندې یې د اسنادو، فرمانونو، حکمونو، هدایاتو او مصوبو ثبت او تکثیر او پر هغو له ترسره شوو اجرااتو څخه ډاډ ترلاسه کول او د دفتر له عمومي مدیریت سره یې همغږي کول دي.

۲- د دعوت او ارشاد آمریت

د دعوت او ارشاد آمریت په ۱۴۰۳ کال کې ایجاد شو، د دغه آمریت په مهمو دندو کې د مؤسسې د ټولو کادري، اداري، خدماتي کارمندانو او محصلانو د دیني پوهې لوړولو په موخه د درسي حلقو جوړول، د قرآنکریم تفسیر او ترجمه کول، په حکیمانه توګه د ټولو منکراتو له منځه وړل او د معروفاتو اقامه کول، د معروفاتو له اقامې او منکراتو له ازالې څخه څارنه کول، د لمانځه اهتمام او د اړوند چارو وړاندې کول، د شکایتونو اورېدل او د حل په موخه یې لازم اجراات ترسره کول او د عالیقدر امیرالمؤمنین حفظه الله د فرامینو تطبیق او نظارت کول، شامل دي. د دعوت او ارشاد آمریت په خپل تشکیل کې د دعوت او ارشاد مبلغ هم لري، چې د پورتنیو چارو په ترسره کولو له آمریت سره مرسته کوي.

۳- د احصائې او پلان عمومي مدیریت

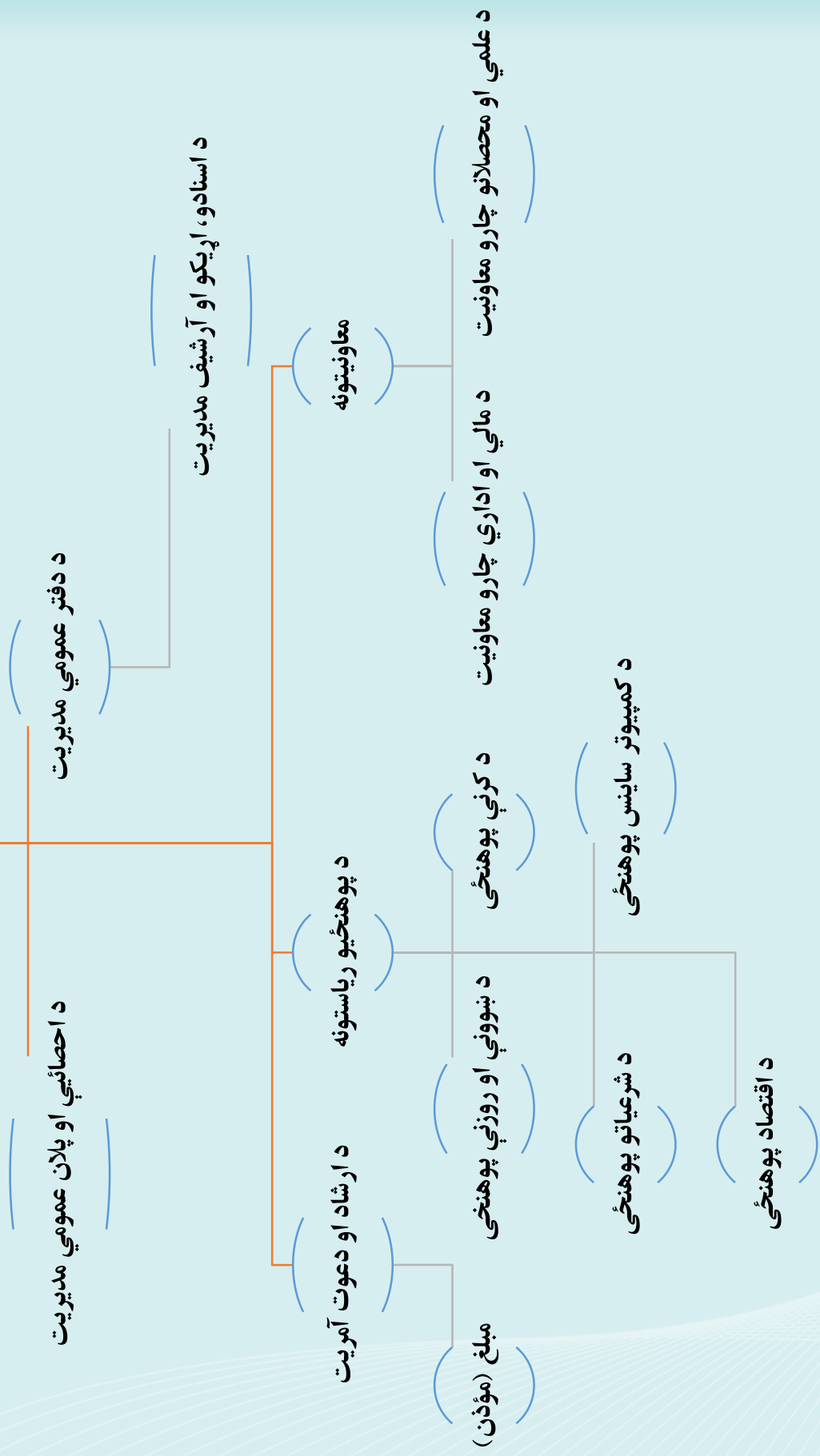
د احصائې او پلان عمومي میریت د ۱۴۴۴ کال په تشکیل کي ایجاد شوی، چې په مستقیمه توگه د پوهنتون له ریاست سره د پلانونو او پالیسو په جوړولو کې کار کوي، د دغه مدیریت په مهمو دندو کې د استادانو، کارمندانو او محصلانو د احصائو ترتیبول، د منفک، تأجیل او بدل اعاشه محصلانو کلني راپورونه جوړول او د لوړو زده کړو وزارت او ولایت مقام سره د هغو شریکول، شامل دي.

پر دې سربیره د علمي، محصلانو او مالي اداري معاونیتونو د راپورونو په اساس د دغې مؤسسې ربعوار او کلني توحیدي راپورونه جوړول او له اړوندو مقاماتو سره د هغو شریکول هم د دغه مدیریت په دندو کې راځي.

چاپیریال نه یوازې د زده کړې لپاره مناسب فضا برابروي،
بلکې د ذهني آرامتیا او طبیعي ښکلا احساس هم ورکوي.

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې د ریاست تشکیل

د مؤسسي شوراگانې او عمومي کمېټې

۱- رهبري شورا

رهبري شورا د مؤسسي په کچه يو له هغو مهمو شوراگانو څخه ده، چې د دغې مؤسسي له جوړښت سره سم يې په فعاليت پيل کړی دی، د دغې شورا مشري د مؤسسي رئيس کوي، مرستيالان، د پوهنځيو رئيسان او مستقل آمرين يې غړيتوب لري. رهبري شورا د مؤسسي په کچه د يو لړ مهمو موضوعاتو په اړه د مشورو او تصميم نيونې يو باصلاحيته مرجع ده، چې په اوونۍ کې يو ځلې د مؤسسي د رئيس په مشرۍ غونډه کوي. په دغه اوونيزو غونډو کې د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي د ورځنيو چارو، ساختماني چارو، درسي بهير، اداري بهير او څېړنيزو چارو څخه د څارنې او تعقيب په موخه غونډې او مشورې کوي، پر دې سربېره دغه شورا په ټولو برخو کې د ستونزو او مشکلاتو د حل په موخه يوه مشورتي مجلس دی، چې د ستونزو او پرمختگونو په اړه سپارښتنې، سلاو او مشورې ترسره کوي.

۲- علمي شورا

علمي شورا د مؤسسي په کچه د پرېکړو او تصميم نيونې په برخه کې تر ټولو باصلاحيته شوری ده، چې د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي د (۳۰۷/۱۸۷) گڼې او (۱۴۴۴/۹/۲۷) وړانديز او د لوړو زده کړو وزارت د گڼې (۷۸۳۲) او (۱۴۴۴/۱۰/۱۱) نېټې حکم په اساس رامنځته شوې ده. دغه شورا د مؤسسي د ټولو برخو: دپارتمنتونو، پوهنځيو، کمېټو، د پاليسيو او لارښودونو او نورو ټولو علمي مسائلو په اړه د پرېکړې او تصميم نيونې صلاحيت لري.

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي علمي شوراوې د دغې مؤسسي د رئيس په مشرۍ جوړېږي، د علمي او محصلانو چارو مرستيال د يادې شورا مرستيال او د استادانو آمر يې منشي توب کوي. د مالي او اداري چارو مرستيال، د پوهنځيو رئيسان، د کيفيت لوراوي آمر، د څېړنو او علمي مجلې آمر او د دپارتمنتونو آمرين يې اعضاء دي. علمي شورا د لاندې واکونو درلودونکې ده:

- د تحصيلي مؤسسي د مرستيالانو د ټاکلو په اړه، د لوړو زده کړو د مؤسسي د رئيس وړانديز.
- د اړوندې مؤسسي د لوړو زده کړو او علمي څېړنو د پاليسۍ طرح او ترتيب او واکمنو مراجعو ته د هغو وړانديز.
- د درسي پلانونو او علمي - څېړنيزو برنامو تدوين او ارزونه.
- د پرمختيايي پلانونو طرح او وړانديز
- د زده کړه ييزو پلانونو او برنامو له تطبيق څخه څارنه.
- د پوهنځيو او دپارتمنتونو د تاسيس، پراختيا، تجزيې، الحاق ادغام او يا الغاء کتنه او وړانديز.
- د تفاهم ليکونو او د توأمیت د قراردادونو د عقد، تعديل، تمديد يا فسخ وړانديز.

- د علمي کادر د غړي د گمارنې يا انفکاک د وړاندیز په هکله د تصميم نیول.
- د اړوندو پوهنځيو د اکاډميکو فعاليتونو ارزونه او د لوړو زده کړو وزارت ته يې د رپوټ وړاندې کول.
- د مرستياليو، مرکزي کتابتون، د معلوماتي تکنالوژۍ د مرکز، د څېړنو او علمي مجلې آمري او د کيفيت لوړاوي آمريت او په دې برخه کې د ښه والي د لارو چارو د لټولو د فعاليتونو ارزونه.
- د اختصاصي کمېټو جوړول او هغو ته د ځينو واکونو سپارل.
- د لايحو د طرح او تعديل وړاندیز او د اړوندو کړنلارو تصويبول.
- په اړوندو تقنيني سندونو کې د درج شوو، نورو دندو سر ته رسول.

۳- اداري شورا

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې له درې گونو شوراگانو څخه درېيمه شورا د اداري شورا په نامه يادېږي. د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې په کچه دغه شورا په ۱۴۰۲ هـ.ل کال کې رامنځته شوه، دغه شورا د پوهنتون په کچه د سالمې حکومتمولۍ، ښه مديريت، د پوهنتون له شتمنيو څخه سمه ساتنه او پالنه، په علمي برخه کې د تدريس او تحقيق په چارو کې د لا ډېرو سهولتونو رامنځته کول او په اداري برخو کې د ستونزوې هوارولو او خنډونو له منځه وړلو په تړاو سلامشورې کوي. دغه شورا هم په مياشت کې يو ځلې د مؤسسې د رئيس په مشرۍ خپلې غونډې ترسره کوي، چې د مؤسسې مرستيالان، د پوهنځيو رئيسان، آمري او د اداري برخې مديران په کې گډون کوي. په دغه شورا کې ډېری پر اداري موضوعاتو باندې بحثونه او لارښوونې ترسره کېږي.

۴- د کيفيت لوړاوي کمېټه

د کيفيت لوړاوي عمومي کمېټه په ۱۳۹۹ کال کې د کيفيت لوړاوي آمريت له ايجاد سره سمه رامنځته شوه، چې د مؤسسې په کچه په ټولو برخو کې د چارو د لا ښه سمون او کيفيت لوړاوي په برخه کې فعاليت کوي. دغه کمېټه د ټاکل شوو معيارونو پر بنسټ د مؤسسې د ټولو برخو څارنه او ارزونه ترسره کوي. د دغې کمېټې په مهمو دندو کې د مؤسسې په ټولو برخو کې د کيفيت ښه والی رامنځته کول، د پوهنتون د اعتبار ورکونې پروسې، زده کړه ييزو برنامو او نورو فعاليتونو څخه نظارت کول. د پوهنتون په سطحه د کيفيت لوړاوي برنامو له تطبيق څخه څارنه کول، د پوهنتون، پوهنځيو او ديارتمنتونو په کچه ځاني ارزونه ترسره کول. د علمي برنامو دوره يي کتنه (PPR) ترسره کول، د پوهنتون په کچه کلني نظارت (APR) ترسره کول، د کتابتون او لابراتورونو له تجهيز او گټې اخيستنې څخه څارنه کول، د پوهنتون او پوهنځيو په کچه د جوړو شويو کمېټو د کړنو ارزيايي کول او بلاخره په ټولو برخو کې د فيډبکونو چمتو کول او د هغو له تطبيق څخه ډاډ ترلاسه کول. د کيفيت لوړاوي په برخه کې وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې لومړۍ مرحله په برياليتوب سره ترسره کړې او د دوهمې مرحلې لپاره يې بشپړ چمتووالی اعلان کړی دی.

۵- د پلان او پالیسی کمیټه:

د پلان او پالیسی کمیټه د مؤسسې په کچه د پلانونو او پالیسو جوړولو په برخه کې کار کوي، د دغې کمیټې په مهمو دندو کې د مؤسسې لپاره د ستراتیژیک پلان جوړول، د ستراتیژیک پلان د جوړولو په اړه سمینارونو او ورکشاپونه جوړول، د ستراتیژیک پلان لپاره د تطبیقي پلان جوړول او د هغو له تطبیق څخه نظارت کول، د پوهنځیو او دیپارټمنټونو د ستراتیژیک پلانونو کتل، د پوهنتون په کچه د نورو کمیټو لپاره د پالیسیو او کړنلارو کتل او نهایی کول، شامل دي.

۶- د څېړنو او علمي مجلې کمیټه:

د څېړنو عمومي کمیټه د پوهنتون په کچه د معیاري څېړنیزو فعالیتونو د ترویجولو او تنظیمولو په برخه کې فعالیت کوي، د دغې کمیټې په مهمو دندو کې د څېړنیزو اړتیاوو سنجول، د څېړنیزو مقالو کتل، له ښکېلو اړخونو سره د څېړنو د پایلو شریکول، د څېړنې د روشنو په اړه سمینارونه او ورکشاپونه جوړول، د څېړنیزو چارو کلنی پلان جوړول، د علمي کار د غړو ته څېړنیزو کنفرانسونو د اړول، د علمي مجلې لپاره له حقوقي، اخلاقي، مسلکي او میتودولوژیکي اړخه د علمي مقالو کتنه، شامل دي.

۷- د استادانو د تقرر او علمي ترښوونو کمیټه:

د استادانو د تقرر او علمي ترښوونو عمومي کمیټه د استادانو د تقرر او علمي ترښوونو اړوند چارې پرمخ وړي، د دغې کمیټې په مهمو او اساسي دندو کې د پوهنځیو په کچه د تشو بستونو تشخیصول، د علمي کادر غړو د جذب لایحې مطابق د تشو بستونو اعلان او هغو ته وړ نوماندانو شارټ لیست کول، د استادانو د تقرر د اسنادو او شواهدو برابرول، د ترښوونو په موخه علمي شورا ته د استادانو د دوسیو برابرول او نورې اړوندې چارې شاملې دي.

۸- د برېښنایي زده کړو کمېټه:

د برېښنایي زده کړو کمېټه د زده کړو د عصري کولو، ډیجیټلي وسایلو د کارونې، محصلانو ته د آنلاین تدریس او کورسونو جوړولو په برخه کې فعالیت کوي. د دغې کمېټې په مهمو دندو کې د الکترونیکي زده کړو د کیفیت لوړول، د پوهنتون د اداري چارو ډیجیټلي کول او محصلانو ته د سیمې په کچه د نړیوالو معیارونو سره سم د آنلاین زده کړو زمینه برابرول، د زده کوونکو، استادانو، او اداري کارمندانو ترمنځ د برېښنایي زده کړو په اړه د پوهاوي رامنځته کول او د ډیجیټلي وسایلو گټې روښانه کول، د پوهنتون اداري پروسو ډیجیټلي کول ترڅو شفافیت، چټکتیا، او د وخت سپما رامنځته شي.

۹- د ظرفیت لوړونې کمېټه:

د ظرفیت لوړونې عمومي کمېټه د اړتیاوو پر بنسټ د مؤسسې د ټولو کادري او اداري کارمندانو د ظرفیتونو د لوړولو په برخه کې فعالیت کوي، د دغې کمېټې په مهمو دندو کې د استادانو، کارمندانو او محصلانو د ظرفیتونو لوړولو په موخه اړتیا سنجونه، د اړتیاوو پر بنسټ د ورکشاپونو او سمینارونو لپاره د تېرېرانو ټاکنه، د ورکشاپونو او سمینارونو لپاره د درسي موادو چمتو کول او په مناسب وخت کې درې واړو برخو ته د سمینارونو، ورکشاپونو او تېرېرانو جوړول، شامل دي.

۱۰- د فرهنګي چارو او نشراتو کمېټه:

د فرهنګي چارو او نشراتو کمېټه د پوهنتون په کچه ټولې فرهنګي او نشراتي چارې تنظیموي، د ملي او اکاډمیکو ورځو او همدارنګه د ملي او اکاډمیکو اشخاصو نمانځغونډې د اړول، د محصلینو فرهنګي کمېټه رامنځته کول او له هغوی سره په ګډه کار کول، د پوهنتون لرلید، ماموریت، اهداف او تاریخچه د کتلاک، بڼر او بروشر په بڼه ترتیبول او خپرول، د پوهنتون د لاسته راوړونو او پرمختګونو په اړه د راپورونو جوړول او خپرول، د استادانو،

د علمي او محصلانو چارو معاونیت

د لوړو زده کړو وزارت له اصولو سره سم د هېواد په کچه د لوړو زده کړو بنسټونه په پیل کې د مؤسساتو تر سرلیک لاندې په فعالیت پیل کوي او بیا وروسته د یو لړ معیارونو له پوره کولو وروسته د پوهنتون کچې ته ارتقاء کوي. دا چې وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه تر دې مهاله د ایجاد په لومړنیو پړاوونو کې ده، له همدې امله د مؤسسې په نوم یادیري او لایې د پوهنتون کچې ته ارتقاء نه ده کړې. د لوړو زده کړو د مؤسسې او پوهنتون تر منځ یو توپیر دا دی، چې د مؤسساتو په کچه یوازې دوه معاونیتونه فعالیت کوي، چې یو یې د علمي او محصلانو چارو معاونیت دی او بل یې د مالي او اداري چارو معاونیت. د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې په کچه د علمي او محصلانو چارو معاونیت د ۱۳۹۷ کال په تشکیل کې منظور شوی، چې له هغه را وروسته هر کال د دغه معاونیت په تشکیلاتو کې زیاتوالی راغلی دی. د علمي او محصلانو چارو معاونیت که څه هم تر یوه سرلیک لاندې فعالیت کوي، خو د مؤسسې په کچه د دريو لویو برخو: د علمي چارو، د محصلانو چارو او څېړنیزو چارو د سمون او مدیریت چارې پر غاړه لري، له همدې امله یاد معاونیت د تدریس، تحقیق او محصلانو په برخه کې د پوهنتون ټولې چارې په خپله لمنه کې رانغاړي. د علمي او محصلانو چارو معاونیت تر چتر لاندې پنځه آمریتونه او ۷ عمومي مدیریتونه کار کوي. د علمي او محصلانو چارو د معاونیت په مهم او اساسي دندو کې لاندې موارد شاملې دي:

1. د پوهنتون/مؤسسې په کچه د تدریسي چارو د معیاري کولو په موخه د استادانو لپاره د تحصیلي، ښوونیزو او څېړنیزو پالیسیو طرح کول.
2. د پوهنتون/مؤسسې اړوندو د ټولو پوهنځیو د درسي پروگرامونو او پلانونو څارنه او لارښوونه.
3. د استادانو د گمارنې، انفکاک، ودې، پراختیا او علمي ترفیعاتو د اړوند چارو څارنه او لارښوونه.
4. له نړیوالو معیارونو سره سم د محصلانو د گټې اخیستنې په موخه د کتابتون او ټولو پوهنځیو لپاره د درسي موادو او کتابونو له تیارولو څخه څارنه او کنټرول ترسره کول.
5. د تحصیلي کچې د ودې او پراختیا لپاره تر ليسانس د پورته برنامو (ماستري او دوکتورا) لپاره د پالیسیو جوړول.
6. په پوهنځیو کې د تدریسي پلانونو د تطبیق په موخه د استادانو د نظري او عملي تدریس له پروسې څارنه کول.
7. د استادانو د ارتقا او ترفیع په موخه د علمي کنفرانسونو د چارو څارنه او لارښوونه.
8. پر وخت سره د چارو ترسره کولو په موخه د مؤسسې د رئیس په نشتون کې د علمي شورا مشري کول.
9. د پوهنتون/مؤسسې ټاکل شوو موخو ته د رسېدو لپاره د پوهنتون له عمومي پلان سره سم د میاشتنیو، ربعوارو او کلنیو کاري پلانونو جوړول.
10. په اکاډمیکو چارو پورې د اړوندو موخو د ترلاسه کېدو لپاره د قوانینو، مقرراتو، لویحو او مصوبو له پلي کېدو څخه څارنه کول.

محصلينو او نورو ليكوالانو معياري څېړنې او ليكنې خپرول، نوو جذب شوو محصلانو ته د فرهنگي غونډو ترتيبول، د کنفرانسونو، بڼه راغلاست غونډو، نماځغونډو، فراغت غونډو او داسې نورو چارې تنظيمول، د پوهنتون له ويب سايت څخه څارنه کول، د پوهنتون د ټولنيزو پاڼو جوړول او پرمخ بېول، د پوهنځيو په کچه د فرهنگي چارو او نشراتو کمېټې جوړول او د هغو له چارو څخه څارنه کول شامل دي.

۱۱- د ازموينې کمېټه

د ازموينو عمومي کمېټه د کرهډېټ سيستم له لايحې سره سم د پوهنتون په کچه د ټولو پوهنځيو د محصلانو د حاضرۍ راپورونه ارزوي او د ازموينې له لايحې سره سم د ازموينو له بهير څخه څارنه کوي، د دغې کمېټې په مهمو او اساسي دندو کې د لوړو زده کړو وزارت له پرېکړو سره سم د ازموينې وخت او ځای په اړه تصميم نيول،

د محصلانو د حاضرۍ نصاب کتل، محروم او غائبو محصلانو تشخيصول، د ازموينې د صحنو له نظم څخه څارنه کول، د ازموينو د صحنو د تنظيم ميکانيزم جوړول، د ازموينې له لايحې سره سم د پوښتنو له څرنگوالي ډاډ تر لاسه کول، شکايتونو ته د دريو کاري ورځو په بهير کې رسيدگي کول، د هر سمسټر په پای کې د ازموينو د راپور چمتو کول او د پوهنځيو په کچه د اړوند کمېټو له چارو څخه څارنه کول، شامل دي.

۱۲- د محصلانو د همغږۍ او سپورټ کمېټه:

د محصلانو د همغږۍ او سپورټ کمېټه د مؤسسې په کچه د ټولو محصلانو لپاره په علمي، ديني، کلتوري او سپورتي برخو کې د علمي سمینارونو، علمي سفرونو، سپورتي لوبو او فرهنگي غونډو د جوړولو په برخه کې

فعاليت کوي. د دغې کمېټې په مهمو دندو کې محصلانو ته د اکاډميک چاپيريال ورپېژندل او په دې برخه کې له موجود آسانتياوو سره د هغوی آشنا کول، محصلانو ته په رواني او روغتيايي برخو کې خدمات وړاندې کول، په ديني، علمي، کلتوري برخو کې د پروگرامونو جوړول، د پوهنځيو په کچه د علمي او سپورتي سياليو جوړول او مختلفو علمي مرکزونو او تاريخي سيمو ته د هغوی د علمي سفرونو تنظيمول شامل دي.

۱۳- د دعوت او ارشاد کمېټه

د دعوت او ارشاد کمېټه د مؤسسې په کچه د استادانو، کارمندانو او محصلانو د ديني پوهې د لوړاوي په موخه په علمي او ديني برخو کې د سمینارونو جوړولو، بېلابېلو درسي حلقو، عقیدتي درسونو او فرهنگي انجمنونو د جوړولو په برخه کې فعالیت کوي. د دغې کمېټې په مهمو او اساسي دندونو کې د منکراتو له منځه وړل، د معروفاتو اقامه، د لمانځه پر اهتمام نظارت کول او په دې برخه کې د اړوندو مسائلو بیان او د امیرالمؤمنین حفظه الله د فرامینو له تطبیق او عملي کولو څخه نظارت کول شامل دي.

۱۴- د نظم، دسپلین او شکایتونو د اورېدو کمېټه:

د نظم، دسپلین او شکایتونو د اورېدو کمېټه د پوهنتون د داخلي نظم او همدارنگه د استادانو، کارمندانو او محصلانو د شکایتونو د حل په برخه کې یوه مهمه کمېټه ده، چې د ټاکل شوو پالیسو له مخې د پوهنتون په کچه د داخلي نظم ساتلو، قوانینو د تطبیق او شکایتونو د منصفانه حل په موخه فعالیت کوي. د دغې کمېټې په مهمو او اساسي دندو کې د نظم او دسپلین رعایتولو په موخه د پالیسو جوړول او تطبیقول، د شکایتونو اخیستل، د هغو درجه بندي او څېړل او په دې اړوند د پرېکړو اعلانول، د نظم او دسپلین په موخه د پوهنتون په کچه د ځینو احتیاطي تدابیرو نیول، د نظم او دسپلین په اړه محصلانو ته عامه پوهاوی ورکول، د حقایقو په برنست عادلانه تصامیم نیول، شامل دي.

۱۵- د مالي او اداري چارو کمېټه:

دغه کمېټه د مالي او اداري چارو د معاونیت تر چتر لاندې په مالي او اداري برخو کې د مرستندویه کمېټې په توګه کار کوي. د دغې کمېټې په مهمو فعالیتونو کې د کلنیو او ربعوارو مالي پلانونو جوړول، د مؤسسې کادري او اداري کارمندانو ته د کلنی بودجې معرفي کول، د کلنی بودجې مطابق د کلني مالي پلان جوړول، په بېلابېلو برخو کې د اړتیاوو سنجول، د اداري پراختیا تشکيلاتي طرحې جوړول، د بېلابېلو پروژو لپاره د پروپوزلونو چمتوکول، راپورونو جوړول او حساب ورکول شامل دي.

۱۶- د نصاب عمومي کمېټه

د نصاب عمومي کمېټه د مؤسسې په کچه د نصابونو د کتنې، پلي کولو او ارزونې دنده پر غاړه لري، د دغې کمېټې په مهمو دندو کې د تحصيلي نصابونو بیا کتنه او له اړتیا سره سم یې د ځواکمنو او کمزورو نکاتو پیدا کول، شامل دي، پر دې سربېره په مستنده توګه د نصابونو نوي کول او په دې اړوند د کارپوهانو نظريات اخیستل، د درسي مضامینو او مفرداتو د ټاکنې په موخه په کاري بازار کې د اړتیا سنجول او په دې برخه کې د ټولني د غوښتنو او اړتیاوو د معلومولو په موخه د پوښتنپاڼو ترتیب، تثبیت او شننه، د نورو پوهنتونونو له تحصيلي نصابونو سره د موجوده تحصيلي پرته کول او د تحصيلي نصاب له مفرداتو سره د استادانو د درسي کتابونو، لکچرونو، سلايدونه او نور درسي مواد پرته کول هم د دغې کمېټې په دندو کې راځي.

۱۷- د چاپیریال ساتنې او نشه یی توکو په وړاندې د مبارزې کمېټه

د چاپیریال ساتنې او نشه یی توکو په وړاندې د مبارزې کمېټه د مؤسسې په کچه د چاپیریال پاک ساتلو، زرغونتیا او نشه یی توکو په وړاندې د مبارزې په برخه کې فعالیت کوي. د دغې کمېټې په مهمو دندو کې د چاپیریال ساتنې کلنی پلان جوړول، د چاپیریال ساتنې او نشه یی توکو په وړاندې د مبارزې په برخه کې د پروگرامونو او علمي سمینارونو جوړول، د چاپیریال زرغونتیا او کښول شوو نیالگیو د ساتنې او پالنې لپاره مشورتي غونډې او مجلسونه جوړول، د چاپیریال ساتنې فرهنگ ته وده ورکول، د مؤسسې د ښکلا او زرغونتیا په برخه کې د ستونزو د هواري په موخه د حل لارو وړاندې کول، شامل دي.

۱۸- د فساد په وړاندې د مبارزې کمېټه

د فساد په وړاندې د مبارزې کمېټه په ټولو کادري او اداري برخو کې د هر ډول فساد د مخنیوي په برخه کې فعالیت کوي. دغه کمېټه د فساد د مخنیوي په برخه کې استادانو، اداري او خدماتي کارکوونکو او محصلینو ته عامه پوهاوی ورکوي او هڅه کوي، چې د هر ډول فساد په وړاندې شکونه او شکایتونه وڅېړي.

۱۹- د بهرنیو اړیکو کمېټه

د بهرنیو اړیکو کمېټه له مؤسسې څخه بهر له نورو ټولو دولتي او غیر دولتي ادارو سره د همغږۍ او اړیکو دنده پرغاړه لري. د دغې کمېټې په اساسي دندو کې د مؤسسې د پرمختګ په موخه له ملي سوداګرو او خیریه بنسټونو د مرستو جلبول او د هېواد، ولایت او مؤسسې په کچه د بڼیو حالاتو پرمهال د مؤسسې له مشرتابه سره په همغږۍ اړین تدابیر نیول، له نورو پوهنتونونو / مؤسسو، دولتي او غیر دولتي ادارو سره د توأمیتونو لاسلیکول او د هغو پر تطبیق باندې څارنه کول، شامل دي.

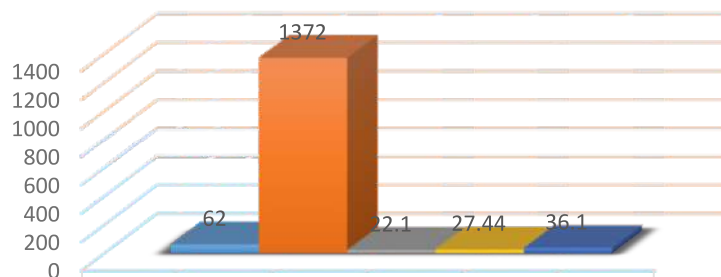

11. پلان شوو اهدافو ته د رسېدو په موخه د تر لاس لاندې کارمندانو مشري او مدیریت ترسره کول.
12. د وروستیو پرېکړو او د کاري وړتیاوو د لوړونې په موخه د اړوندو کارمندانو کنټرول او ارزونه ترسره کول.
13. د نورو ټولو هغو دندو ترسره کول، چې د مقاماتو له لوري د قوانینو، مقرراتو او د مؤسسي له اهدافو سره سم سپارل کېږي.
14. اړتیا او موقع ته په کتو سره له ټولو اړوندو ادارو او څانگو سره همغږي رامنځته کول.
15. د ټاکل شوو معیارونو د پلي کېدو په موخه د محصلانو چارو اړوندې پالیسي طرح کول.
16. محصلانو ته د هويت کارتونو، ديپلومونو او ترانسکریپتونو د وېش او ازموینو له بهیر او پایلو څخه څارنه او نظارت کول.
17. د محصلانو د شمولیت او فراغت اسنادو د ساتنې له چارو څخه څارنه او کنټرول ترسره کول.
18. په پوهنځیو او لیلیو کې د شمولیت او د بدل اعاشې چارو د ترسراوي په موخه څارنه کول.
19. د محصلانو په تأجیل او تبدیلی پورې د اړوندو چارو له څرنگوالي څخه نظارت کول.
20. محصلانو ته پر ټاکلي وخت د تدریس په موخه د ټولګیو د ټاکنې له چارو څارنه او کنټرول ترسره کول.
21. د درسونو د پیل او ازموینو د اخیستو په موخه د مهال وېشونو د ترتیب او تطبیق له چارو څخه کنټرول او څارنه کول.
22. دولتي او خصوصي مؤسساتو ته د فارغانو د معرفي کولو په موخه د محصلانو د فراغت او نتایجو د جدولونو له جوړولو څخه څارنه او کنټرول ترسره کول.
23. د محصلانو له ټولنیزو او ورزشي کړنو څخه څارنه او لارښوونه کول.
24. د ممتازو محصلینو په کمیټه کې ونډه اخیستل او د بهرنیو هېوادونو، تحصیلي برنامو ته د محصلینو ورپېژندنې په موخه د هغوی سیستماتیکه لارښوونه.
25. په اړوندو پوهنځیو کې د محصلانو د علمي کنفرانسونو او سمینارونو جوړول او په دولتي ازموینو کې د فارغو محصلانو له ازموینو څخه څارنه کول.
26. ټاکل شوو موخو ته د رسېدو په پار د پوهنتون له عمومي پلان سره سم د میاشتنیو، ربعوارو او کلنیو کاري پلانونو جوړول.
27. د هېواد له نافذه قوانینو سره سم په اړوند وزارت کې له خپلو کړنو څخه راپور ورکول او د شفافیت ټینګښت.
28. تر لاس لاندې کارمندانو ته د ورکشاپونو، سمینارونو او کاري بهیر له لارې د مسلکي وړتیاوو لېږدول.
29. د مؤسسي د کلني کاري پلان پر بنسټ د بودجوي اړتیاوو تشخیص او وړاندېز کول.
30. د تر لاس لاندې کارمندانو مشري، مدیریت او ارزونه ترسره کول، د هغوی لپاره د ښوونیزو اړتیاوو سنجول او د ظرفیتونو لوړول.

31. د اړوندې برخې له کړنو څخه د میاشتنيو، ربعوارو او کلنيو راپورونو وړاندې کول او د اړتیا پرمهال له مهمو کړنو او لاسته راوړنو څخه د مشرتابه د خبراوي په موخه د راپورونو وړاندې کول.
32. د نورو هغو دندو ترسره کول، چې د اړوندو چارواکو له لوري د وزارت له پالیسي سره سمې سپارل کېږي.
33. اړتیا او موقع ته په کتو سره له ټولو ذيربطو ادارو او څانگو سره همغږي رامنځته کول.
34. د محصلانو د ټولنيزو فعاليتونو د ښه والي په موخه د مؤسسي له فرهنگي شورا ملاتړ او لارښوونه کول.

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي د محصل/ استاد، محصل/ اداري کارکوونکو، محصل/ خدماتي کارکوونکو نسبتونه

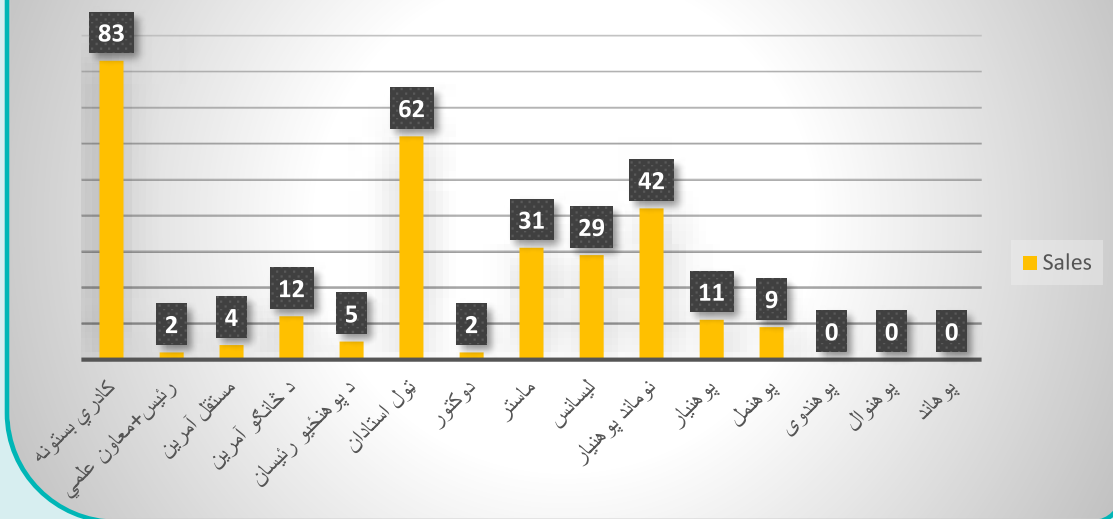
د استادانو شمېر	62
د محصلينو شمېر	1372
د محصل پر استاد نسبت	22.1
د محصل پر اداري کارکوونکي نسبت	27.44
د محصل پر خدماتي کارکوونکو نسبت	36.1

د علمي او محصلانو چارو د معاونيت اړوند آمريتونه

۱- د استادانو د گمارني او علمي ترښوونو آمريت

د استادانو د تقرر او علمي ترښوونو آمريت په ۱۴۰۲ هـ.ل کال کې د علمي او محصلانو چارو معاونيت تر چتر لاندې منظور او ايجاد شو. د استادانو د تقرر او علمي ترښوونو آمريت د يادې مؤسسي د اکاډميکو غړو د تقرر او علمي ترښوونو چارې پر مخ وړي. د پوهنځيو او ديارتمنتونو په کچه د اکاډميکو بستونو اړتيا سنجول او لوړو زده کړو وزارت ته د کادري تشکيل طرحه وړاندې کول، د آزادي سيالي په موخه د تشو بستونو اعلانول، د علمي کادر غړو د جذب له لايحې سره سم د وړ او مستعدو کادرونو شارټ لست او د گمارني په موخه يې کادري ازمويني ته معرفي کول، د استادانو د گمارني او علمي ترښوونو چارې تنظيمول، د علمي پياوړتيا په موخه ملي او نړيوالو سمینارونو او کنفرانسونو ته د استادانو معرفي کول، د دغه آمريت له مهمو دندو څخه شمېرل کېږي.

د کادري غړو احصائيه

۲- د څېړنو او علمي مجلې آمریت لنډه پېژندنه

د څېړنې او علمي مجلې آمریت په ۱۴۰۲هـ ل کال کې د علمي او محصلانو چارو معاونیت تر چتر لاندې منظور شوی. په ټولیزه توګه د پوهنتون په کچه ټولې علمي څېړنې د دغه آمریت تر څار او لارښوونې لاندې ترسره کېږي. د دغه آمریت اصلي موخه د علمي کادر غړو او محصلینو د څېړنیزو وړتیاوو لوړول، د څېړنیزو میتودونو او روشونو په اړه سمینارونه جوړول، د څېړنیزو پروژو د تطبیق په موخه اړین امکانات رامنځته کول، له ملي او نړیوالو معیارونو سره سمې څېړنې رایجول، په ملي او نړیوالو ژورنالونو کې د علمي او څېړنیزو مقالو خپرول او د علمي څېړنو د ترسره کولو په موخه د اړینو مالي سرچینو برابرول، د دغه آمریت له مهمو موخه څخه ګڼل کېږي. د دغه آمریت تر چتر لاندې د علمي مجلې عمومي مدیریت هم شتون لري، چې د «وردګ علمي - څېړنیز ژورنال» د خپرولو چارې تنظیموي. د طبیعي علومو په برخه کې دغه څېړنیز ژورنال ته په ۱۴۰۲ کال کې د څېړنې، تالیف او ژباړې ریاست له لوري د یو کال لپاره ازمیښتي جواز ورکړل شو، خو د ۱۴۰۳ کال په اوږدو کې یاد ریاست د «وردګ -

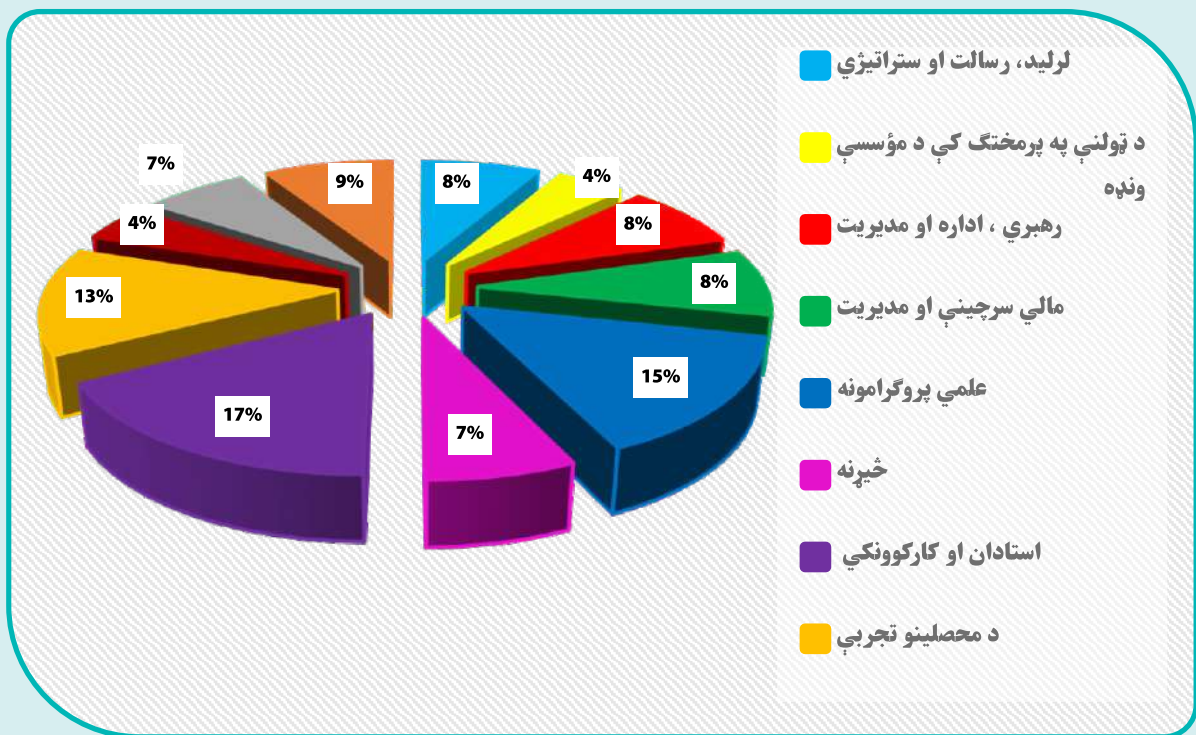
علمي څېړنیز ژورنال» د خپراوي چارې غوره او مثبتې ارزیابي کړې او له دې سره یې ورته د دائمی فعالیت جواز هم ورکړ.

انځور ۶: د وردګ علمي - څېړنیز ژورنال انځورونه

۳- د کیفیت لوړاوي آمريت

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې د کیفیت د تضمین آمريت په ۱۳۹۹ هجري شمسي کال کې په غیر رسمي ډول په فعالیت پیل وکړ او له دې سره یو ځای د کیفیت لوړاوي کمېټه هم جوړه شوه، د همدې فعالیت په پایله کې د کیفیت لوړاوي پروسه پیل شوه، په ۱۴۰۱ کال کې د لوړو زده کړو وزارت له خوا د کیفیت لوړاوي آمريت په رسمي ډول د وردگ لوړو زده کړو مؤسسې په تشکیل کې ایجاد شو او اوس مهال د عمومي امر تر څنګ د کیفیت لوړاوي د عمومي مدیریت بست هم ورکړل شوی. د دې آمريت ورځني کارونه د دندو د لایحې مطابق په لاندې ډول دي: د پوهنتون د رئیس، معاونینو او د پوهنځیو د رئیسانو سره په مشوره د پوهنځیو د علمي او تدریسي چارو کنټرول او نظارت؛ د ځان ارزونې او د کیفیت لوړاوي او اعتبار ورکونې له نورو کړنو د تطبیق له برنامو څخه نظارت؛ اړونده برخو ته د اجرااتو په موخه د کیفیت لوړاوي کمیټې د مکتوبونو او پریکړو استول او نورې هغه دندې ترسره کول چې د کیفیت لوړاوي په برخه کې د مربوطه آمر له لوري ورته سپارل کېږي. د کیفیت لوړاوي آمريت چارې د نهو غړو (له هر پوهنځي څخه د یو یو استازي په همکارۍ سره) ترسره کېږي.

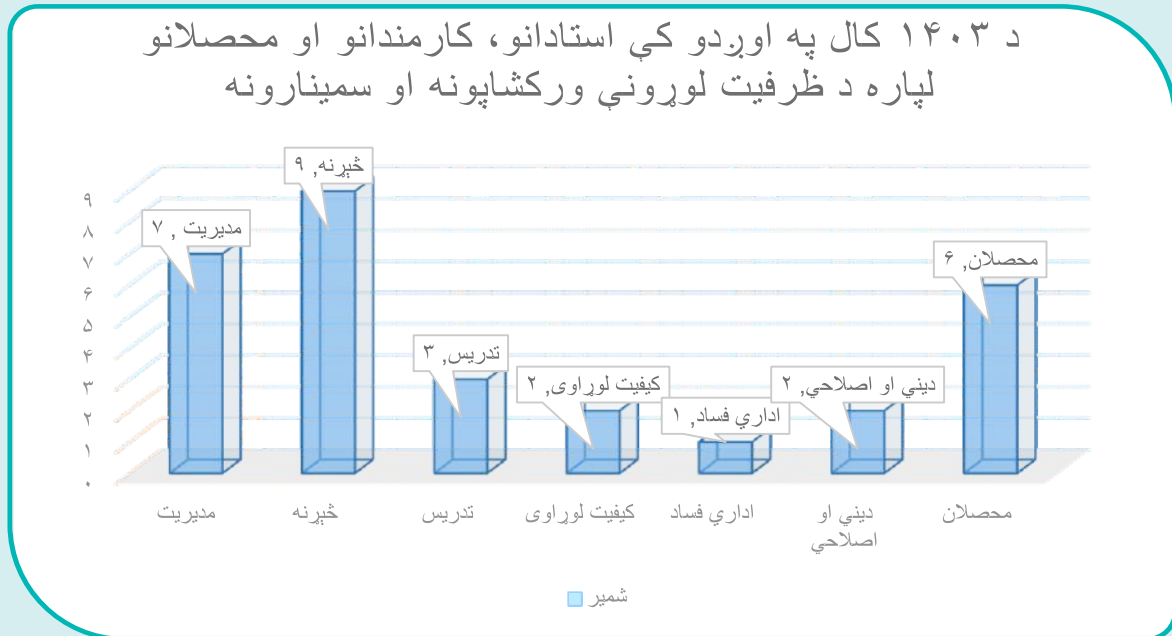

۴- د استادانو د مسلکي پراختیا آمريت

د علمي کادر غړو د مسلکي پراختیا آمريت (Professional Development Cent) په ۱۴۰۱ کال کې ایجاد شوی دی، چې د استادانو او کارمندانو د مسلکي وړتیاوو د زیاتولو لپاره فعالیت کوي. دغه مرکز د علمي کادر غړو او کارمندانو ته په بېلابېلو برخو کې د وړتیا لوړولو په موخه روزنیز کورسونه، سمینارونه، ورکشاپونه او نور پروګرامونه په لاره اچوي. د نوې ټکنالوژۍ په رڼا کې د څېړنیزو او تدریسي میتودونو په برخه کې د علمي کادر د مهارتونو لوړول، د نړیوالو پرمختللو معیارونو پر بنسټ د روزنیزو برنامو او ورکشاپونو جوړول، د مدیریت او رهبرۍ په برخه

کې د علمي کادر د غړو ظرفیتونه لوړول، په علمي او تخنیکي برخو کې د لازمو مسلکي پرمختګونو په اړه بحث او وده رامنځته کول، د اداري کارمندانو د ظرفیتونو لوړول د دغه مرکز له مهمو موخو څخه ګڼل کېږي. یاد مرکز په خپل تشکیل کې یو مسؤل شخص (آمر)، یو اداري کارکوونکی (عمومي مدیر) او یو مشورتی بورډ لري، چې له اړتیا سره سم د وړتیاوو د زیاتولو پروګرامونه په لاره اچوي.

۵- د محصلانو چارو آمریت

د محصلانو چارو آمریت د لومړي ځل لپاره په ۱۴۰۲ کال کې ایجاد شوی دی، چې د محصلانو د چارو د تنظیم په برخه کې فعالیت کوي. د دغه آمریت په مهمو دندو کې د محصلانو له ډېټابیس (HEMIS) څارنه او کنټرول، د تحصیلي اسنادو (دیپلوم او ترانسکرپټ) د ویش له پروسې څخه څارنه، د محصلینو د شمولیت، منفکې، تأجیل، تبدیلی، رفع تأجیل او بیا شمولیت له پروسو څخه څارنه کول، د محصلینو د سمستر وار نتایجو د راټولو له پروسې څخه څارنه کول، د محصلانو ته د پېژندنې کارټونه ورکول، شامل دي. د محصلانو چارو د آمریت تر چتر لاندې درې مدیریتونه فعالیت کوي:

۱- د محصلینو چارو عمومي مدیریت چې په ۱۳۹۷ هـ ش کال کې ایجاد شوی دی، د دغه مدیریت له مهمو دندو څخه د محصلانو د شمولیت، بیا شمولیت، تبدیلی او منفکې چارې ترسره کول دي.

۲- د فاغانو چارو عمومي مدیریت چې په ۱۴۰۲ هـ ش کال کې ایجاد شوی او اصلي دنده یې داده، چې فارغو شوو محصلانو ته خپل تحصیلي اسناد سپاري.

۳- د تحصیلي اسنادو چمتو کولو مدیریت په ۱۴۰۱ هـ ش کال کې ایجاد شوی، د دغه مدیریت یوه مهمه دنده داده، چې فارغو شوو محصلانو ته تحصیلي اسناد چمتو کوي.

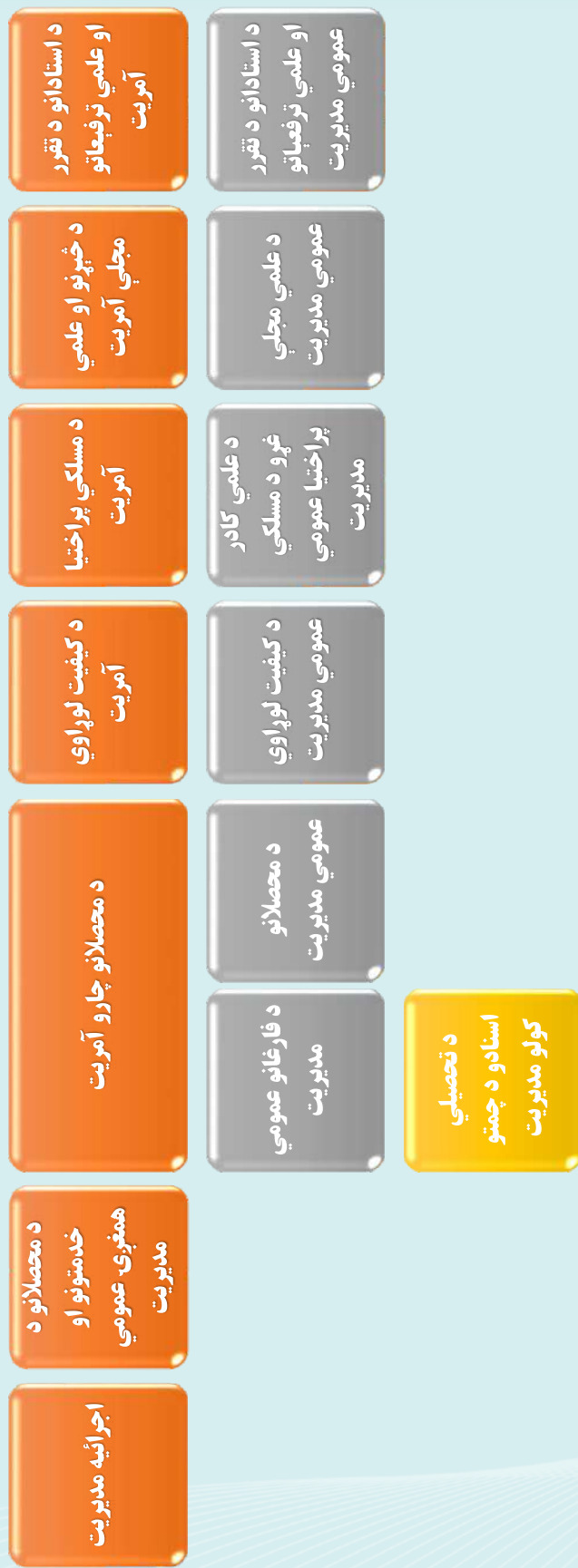
٦- د محصلانو د خدمتونو او همغږۍ عمومي مدیریت

د محصلانو چارو د خدمتونو او همغږۍ مدیریت په ١٤٠٣ کال کې د علمي او محصلانو چارو معاونیت تر چتر لاندې ایجاد شو. د دغه عمومي مدیریت په اساسي دندو کې له اکاډمیک چاپیریال او د مؤسسې له تحصیلي شرایطو او امکاناتو سره د محصلانو آشنا کول، محصلانو ته د دیني، فرهنگي، علمي او ورزشي برنامو او علمي سمینارونو او سفرونو تنظیمول، د نوبتگرو محصلانو پېژندل او د هغوی د لایرختگ په موخه زمینه مساعدول، محصلانو ته د کارموندنې په برخه کې د هغوی وړتیاوې لوړول، په لیلیو کې د محصلانو د اوسېدنې له شرایطو څخه څارنه کول، د محصلانو رواني او روغتیايي ستونزو ته رسیدگي کول او د هغوی تر منځ د لارښې همغږۍ په موخه د محصلانو د کمپټو ایجادول، شامل دي.

د علمي او محصلانو چارو معاونیت تشکیلاتي چارت

د علمي او محصلانو چارو معاونیت

د مالي او اداري چارو معاونیت

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې په کچه دوهم معاونیت چې د مؤسسې ټوله مالي او اداري برخه یې تر چتر لاندې فعالیت کوي، هغه د مالي او اداري چارو معاونیت دی. د مالي او اداري چارو معاونیت په کال ۱۳۹۷ لمريز کې ایجاد شوی، دغه معاونیت پر مالي او اداري برخو سربېره، په علمي، تدریسي او تحقیقاتي برخو کې هم استادانو، کارمندانو او محصلانو ته مالي او اداري خدمات وړاندې کوي او اساسي موخه یې د زده کړو لپاره د یوې هوسا او ډاډمنې فضا رامنځته کول دي. د مالي او اداري چارو د معاونیت تر چتر لاندې په بېلابېلو برخو کې شپاړس مدیریتونه فعالیت کوي. د مالي او اداري چارو د معاون په اساسي دندو کې لاندې موارد شامل دي:

۱. د فعالیتونو تنظیم او اهدافو ته د رسېدو په موخه د مالي، اداري، بشري سرچینو او تدارکاتو په برخه کې د عملیاتي پلانونو او کړنلارو جوړول او پلي کول.
۲. د بودجوي اړتیاوو وړاندوینه او له عادي او پراختیايي بودجې څخه د لگښتونو د تأمین په برخه کې د هغو له پلي کېدو او د عوایدو له تنظیم څخه څارنه کول.
۳. د مؤسسې له موخو سره سم د مالي کال په نیمايي کې د بودجې د بیاځلي وېشنې پرمهال د عادي او پراختیايي بودجې په برخو کې د ستونزو د حل په موخه د اړینو تدابیرو نیول.
۴. د مؤسسې په تشکیل پورې د اړوندو ټولو چارو لکه گمارنه، ظرفیت لوړونه، له کارمندانو سره اړیکې، په دنده پورې د تړلیو اجرااتو ارزونه، د سوانحو، تقاعد، استعفاء او حاضرینو مدیریت او څارنه کول.
۵. د مؤسسې د معلوماتي تکنالوژۍ، ترانسپورت، ترمیماتي خدمتونو، نشراتو، حفظ او مراقبت (د املاکو او جایدادونو پاکوالی او ساتنه) باندې مدیریت او څارنه کول.
۶. د مؤسسې له ټولو تدارکاتي، مصارفاتي، تادیاتي او داخلي عوایدو د تنظیم په برخه کې څارنه او کنټرول ترسره کول.
۷. د مؤسسې له ټولو مالي، حسابي، خریداریو، د اجناسو له قید او ثبت او نورو اداري چارو څخه څارنه او مدیریت ترسره کول.
۸. د مؤسسې په کچه د تهبې او تدارکاتو د کمېټې منظمې غونډې د اړول او د هغو مشري کول.
۹. د مؤسسې په کچه په منظمه توګه د داخلي پلټنې د کمېټې غونډې جوړول او د هغو مشري کول.
۱۰. د لوړو زده کړو وزارت له قوانینو سره سم د مؤسسې په کچه د اداري غونډو جوړول او مدیریت کول.
۱۱. د عایداتي سرچینو د معلومولو په موخه د مؤسسې د مالي خپلواکۍ د کمېټې جوړول او د غونډو ترسره کول.

۱۲. د محصلینو روغتیایی، غذائي او معیشتي چارو ته د رسیدو په موخه د لیلیې اړوندو ټولو چارو کنترول او مدیریت او له ټولو قوانینو او مقرراتو سره سم محصلانو ته د بدل اعاشې توزیع کول .
۱۳. په مالي او اداري برخو کې د پلان جوړونې، بشري سرچینو، خپرونو، عامه پوهاوي، لیلیې او معلوماتي تکنالوژۍ په اړه د مؤسسې رئیس ته د معلوماتو او مشورو ورکول .
۱۴. د مؤسسې ټاکل شوو موخو ته د رسېدو لپاره د وزارت له عمومي پلان سره سم د میاشتنیو، ربعوارو او کلنیو کاري پلانونو جوړول.
۱۵. تر لاس لاندې کارمندانو ته د ورکشاپونو، سمینارونو او کاري بهیر له لارې د مسلکي وړتیاوو لېږدول.
۱۶. د مؤسسې د کلني کاري پلان پر بنسټ د بودجوي اړتیاوو تشخیص او وړاندیز کول.
۱۷. د تر لاس لاندې کارمندانو مشري، مدیریت او ارزونه ترسره کول، د ښوونیزو اړتیاوو سنجول او د ظرفیتونو لوړول.
۱۸. د اړوندې برخې له کړنو څخه د میاشتنیو، ربعوار او کلنیو راپورونو وړاندې کول او د اړتیا پرمهال له مهمو کړنو او لاسته راوړنو څخه د مشرتابه د خبراوي په موخه د راپورونو وړاندې کول .
۱۹. د نورو هغو دندو ترسره کول، چې د اړوندو چارواکو له لوري د وزارت له پالیسۍ سره سمې سپارل کېږي .
۲۰. د مؤسسې د مالي، اداري، بشري سرچینو، معلوماتي تکنالوژۍ، خپرونو او عامه اړیکو په برخو کې د پروگرامونو د تنظیم او اړتیاوو پوره کولو په موخه د مالي او اداري چارو له معینیت او اړوندو ریاستونو سره د همغږۍ رامنځته کول .
۲۱. د مؤسسې د علمي او محصلانو چارو له مرستیالانو سره د اکاډمیکو چارو او کیفیت لوړاوي په برخو کې همکاري او همغږي ترسره کول.

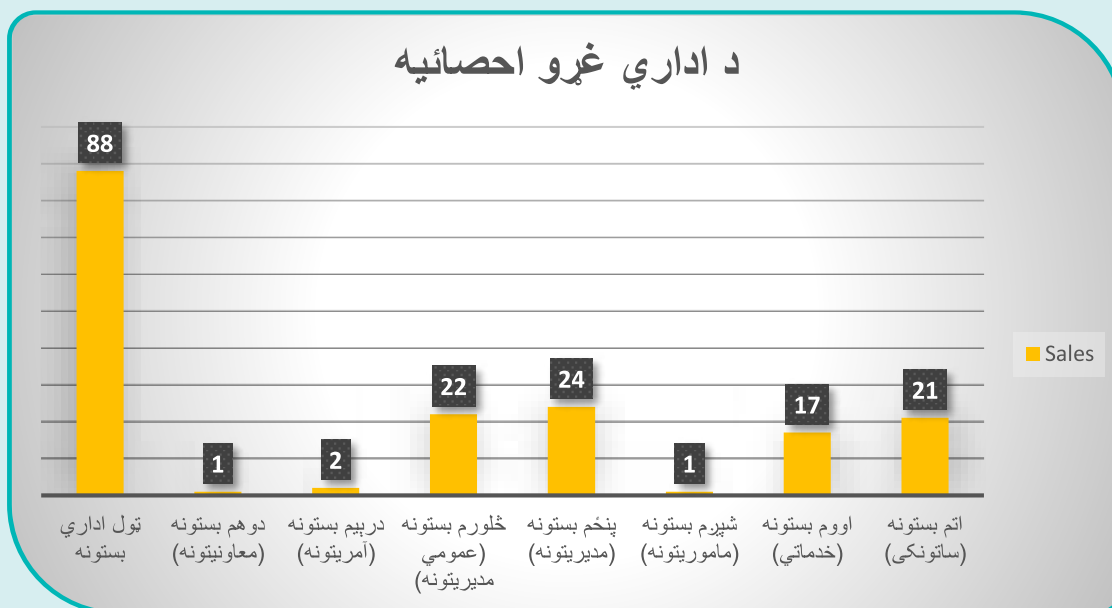
د مالي او اداري چارو د معاونیت اړوند مدیریتونه

۱- د کارمندانو د چارو عمومي مدیریت

د کارمندانو چارو عمومي مدیریت یو له هغو مدیریتونو څخه دی، چې په ۱۳۹۳ کال کې د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې په لومړي تشکیل کې منظور شوی او تر دې مهاله یې د ایجاد لس کلونه پوره شوي. د دغه مدیریت په بنسټیزو دندو کې د کارمندانو چارو ریاست سره په همغږۍ د کارمندانو استخدام، ترفیع، تقاعد، مجازاتو او مکافاتو په برخه کې د اړوندو اجرااتو ترسره کول؛ د وړتیا لرونکو کاندیدانو د استخدام، ارزونې، انفکاک، تغییر او تبدیل، ترفیع، تقاعد او اړوندو چارو څخه نظارت کول. په ښه توګه د قوانینو د پلي کولو په موخه د کارکوونکو شکایتونو، روغتیا، رفاه، مصونیت، نظم او دسپلین او ورځنۍ حاضرۍ ته رسیدګي کول؛ د مامورینو د ظرفیت

لوړونې په موخه د ورکشاپونو، سمینارونو او ښوونیزو پلانونو طرح کول. ټاکل شوو موخو ته د رسېدو لپاره د ادارې له برنامو او فعالیتونو سره سم د دندو لایحې او تشکيلاتي جوړښتونو ترتیبول. د کارکوونکو د سوانحو په ډیتابس کې په سمه توگه د ارقامو له ثبتولو څخه د ډاډ حاصلولو په موخه څارنه کول؛ شامل دي. د دغه عمومي مدیریت تر چتر لاندې یو مدیریت او یو ماموریت هم شتون لري، چې یو یې د «گمارنې او اداري پراختیا» مدیریت دی او بل هم د «حاضرې ماموریت» دی. د گمارنې او اداري پراختیا مدیریت پر تشو بستونو د استخدام ټولې اداري چارې پر مخ وړي او د حاضرې ماموریت بیا د کارمندانو د سوبتیا اړوندې ټولې چارې پر مخ وړي.

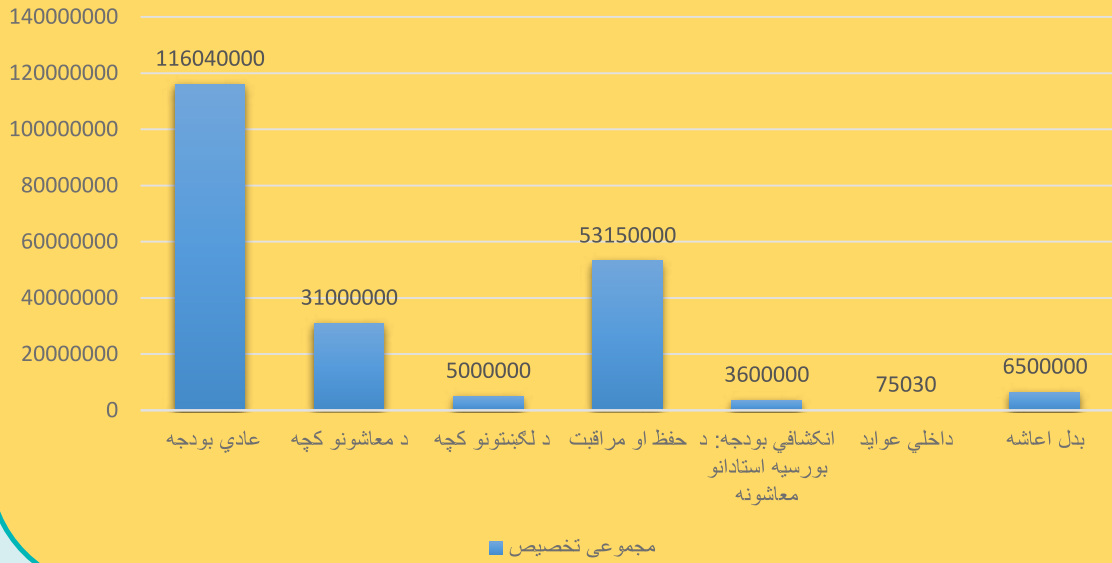

۲- د مالي او اداري چارو عمومي مدیریت

د مالي او اداري چارو عمومي مدیریت د ۱۳۹۷ کال په تشکیل کې منظور شوی، د دغه مدیریت په عمومي دندو کې د عادي او انکشافی بودجې له اجراء څخه نظارت کول، د عادي او انکشافی بودجې د اړتیا سنجونې طرحه ترتیبول، په مالي او حسابي برخو کې اغېزمن سیستمونه رامنځته کول، د عادي او انکشافی بودجې د حوالو ترتیب، د محصولاتو د بدل اعاشې چارې ترسره کول او ځینې نور موارد شامل دي. د مالي او حسابي چارو د عمومي مدیریت تر چتر لاندې دوه نور مدیریتونه هم قرار لري، چې یو یې د «تحصیلي اسنادو د تصفیې او بودجې مدیریت» دی، د دغه مدیریت په بنسټیزو دندو کې له لوړو زده کړو وزارت څخه د تخصیصاتو غوښتنه، له هغو څارنه او د کال په جریان کې د کمبود تخصیصاتو لپاره وړاندیزونه ترسره کول شامل دي او دوهم یې د «حواله جاتو او معاشاتو» مدیریت دی، چې تر ډېره د پوهنتون کادري غړو، اداري او خدماتي کارمندانو د میاشتنیو حقوقو، اضافه کارۍ او حق الزحمې د حواله کولو په برخه کې فعالیت کوي.

د 1403 مالی کال عادی او انکشافی بودیجه

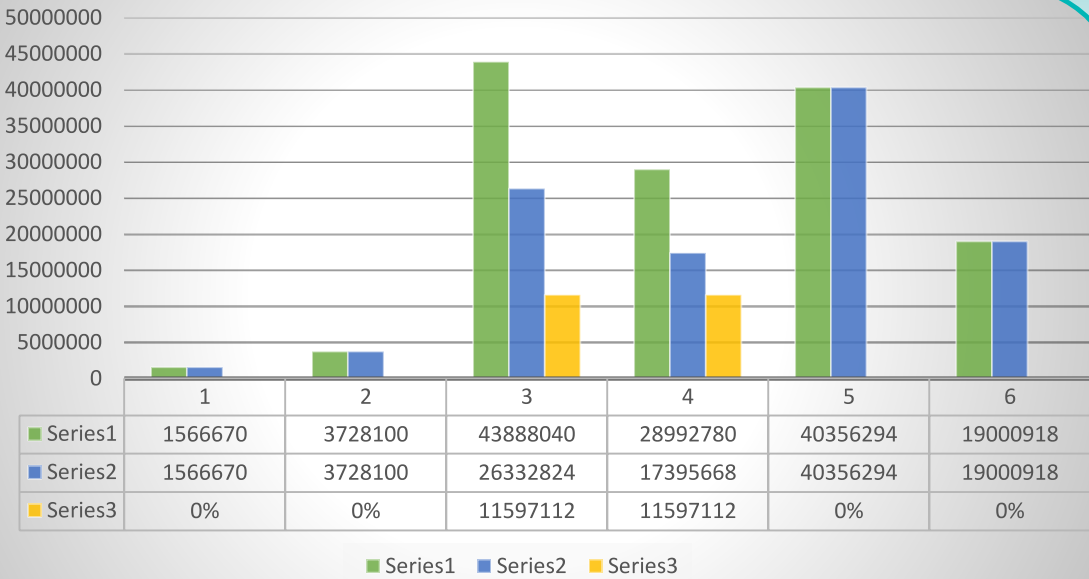

۳- د تهیې او تدارکاتو عمومي مدیریت

د تهیې او تدارکاتو عمومي مدیریت د مالی او اداري چارو د معاونیت تر چتر لاندې فعالیت کوي، دغه مدیریت په ۱۳۹۶ کال کې منظور شو. د دغه مدیریت په بنسټیزو دندو کې د مؤسسې په کچه د اړتیا وړ اجناسو او خدمتونو د چمتو کولو په موخه له ټولو پوهنځیو، آمریتونو او مدیریتونو څخه د غوښتنو راټولول او توحیدول؛ د نرخ اخیستنې، پېرودنې او تر وونو د مدیریت له لارې د غوښتل شوو اجناسو او خدمتونو د تهیې کولو د پړاوونو ترسره کول؛ د تهیې او تدارکاتو د پلان مطابق د اړتیا وړ اجناسو او خدمتونو د تهیې کولو په موخه د داوطلبې د اعلاتونو ترتیب او د هغو د پړاوونو ترسره کول. د داوطلبو مراجعو او کمپنیو له لارې د اجناسو، خدمتونو او ساختماني چارو د چمتو کولو په موخه د آفرونو اصول عملي کول. د مناسبو آفرونو د ټاکنې په موخه اړوند کارپوه ته د کمپنیو او شرکتونو د آفرونو اسناد وړاندې کول؛ شامل دي. د دغه مدیریت تر چتر لاندې د اجناسو او ډیپوگانو مدیریت هم شتون لري، چې د ټولو پېرودل شوو اجناسو د ثبت او توزیع دنده پرغاړه لري.

په ۱۴۰۳ کال کې د تطبیق شوو پروژو ارقام

۴- د معلوماتي تکنالوژۍ عمومي مدیریت

د معلوماتي تکنالوژۍ عمومي مدیریت د مالي او اداري چارو معاونیت تر چتر لاندې په ۱۳۹۸ هـ-ش کال کې رامنځته شو. دغه مدیریت په خپل تشکیل کې دوه بستونه لري، چې یو یې د معلوماتي تکنالوژۍ عمومي مدیریت دی او بل یې د نرم توکواو سخت توکو تکنیشن مدیریت دی.

د معلوماتي تکنالوژۍ عمومي مدیریت په مهمو دندو کې د مالي او اداري مرستیال د کلني پلان سره سم د اونیږ، میاشتنی او کلني کاري پلان جوړول، د انټرنیټ د چټکو خدماتو وړاندې کول او په انټرنیټي شبکه کې امنیتي مسائلو ته پاملرنه کول، د معلوماتي تکنالوژۍ په مرکز کې د سرورونو، روټرونو او سویچونو څخه پرلپسې څارنه کول، د امنیتي کمپرو د سیستمونو مدیریت، څارنه او کنټرول، د معلوماتي تکنالوژۍ په مرکز او اداري څانگو کې د کمپیوټرونو د سافتوییر ستونزو حل کول، د لنډ مهاله کورسونو او الکترونیکي زده کړو لپاره د کمپیوټر، انټرنیټ او پروجکتور آسانتیاوې برابرول، د پوهنتون د ویب سایټ تنظیم او اپډیټ کول او د رسمي ایمیلونو جوړول شامل دي.

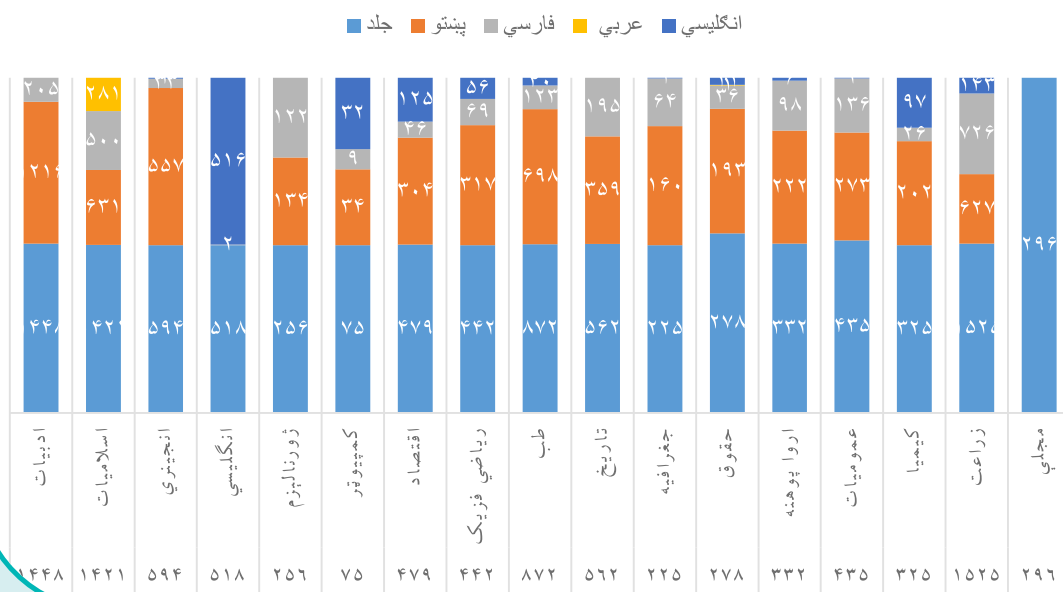
۵- د کتابتون عمومي مدیریت

د کتابتون عمومي مدیریت د مالي او اداري چارو د معاونیت تر چتر لاندې فعالیت کوي، د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې کتابتون د لومړي ځل لپاره په ۱۳۹۴ کال کې رامنځته شو، خو هغه مهال د پوهنتون په کتابتون کې د گوتو په شمار کتابونه موجود و، وروسته د پوهنتون له لوري د یو عمومي کمپاین په پایله کې ورته شاوخوا پنځه زره (۵۰۰۰) ټوکه کتابونه راټول او د دغه مدیریت له لوري تر ثبت او راجسټر وروسته گټې اخیستنې ته وسپارل شول. تر ۱۳۹۶ کال پورې په دغه کتابتون کې د کتابونو شمېر ۶۱۶۱ ټوکونو ته رسېدو، خود وخت په تېرېدو سره ورته هر کال یو لږ کتابونه واخیستل شول، په دې توگه تر ۱۴۰۳ کال پورې ټول ۴۲۳۹ عنوانه او ۱۰۰۸۳ نسخې د

مختلفو خانگو کتابونه په کې موجود دي.. د کتابتون عمومي مدیریت په خپل تشکیل کې دوه (۲) نور بستونه هم لري، چې یو یې د کتابتون عمومي مدیریت او بل یې د کتابتونو د توزیع او تنظیم مدیریت دی. په ټولیزه توګه د کتابتون مدیریت په مهمو دندو کې د ادارې له اړتیاوو سره سم د کتابونو آماده کول، د کتابدارۍ چارو تنظیم، د کتابتون له سرچینو اغېزناکه ګټه اخیستنه، د ګټه اخیستونکو د اړتیا وړ منابعو او اطلاعاتو پېژندل او آماده کول، د ارزښت لرونکو اسنادو او مدارکو راټولول او ساتل، د ډیجیټلي کتابتون جوړول شامل دي.

د ژبو او خانگو په تفکیک سره د کتابونو شمېر

۶- د خپرونو، اړیکو او عامه پوهاوي عمومي مدیریت

د عامه پوهاوي، اړیکو او نشراتو عمومي مدیریت د لومړي ځل لپاره د ۱۴۰۳ کال په تشکیل کې منظور او ایجاد شو، دغه مدیریت د مالي او اداري چارو د معاونیت تر چتر لاندې فعالیت کوي او په خپل تشکیل کې د خپرونو د اېډیټور تر سرلیک لاندې یوازې یو بل بست لري، چې د خپرونو د اېډیت او سمون چارې پر غاړه لري. د دغه مدیریت په مهمو دندو کې د مؤسسې په کچه د رسنیزو محفلونو، غونډو او کنفرانسونو جوړول، د خپرېدونکو موادو (مجله، د استادانو لکچر نوټونه) او د مؤسسې په کچه د اړتیا وړ فورمو له چمتو کولو څخه څارنه او سمونه ترسره کول، د اصلاح شوو راپورونو د خپرولو په موخه له ټولو رسنیو سره کاري اړیکې رامنځته کول، د ټولنیزو رسنیو له لارې د راپورونو او مطبوعاتي کنفرانسونو د خپرولو په برخه کې اړینې کړنې ترسره کول، ټاکل شوو موخو ته د رسېدو په موخه د میاشتنيو، ربعوارو او کلنيو پلانونو او راپورونو چمتو کول، د ورکشاپونو، سمینارونو او ښوونیزو برنامو له لارې تر لاس لاندې کارمندانو ته د مسلکي وړتیاوو لېږدول شامل دي.

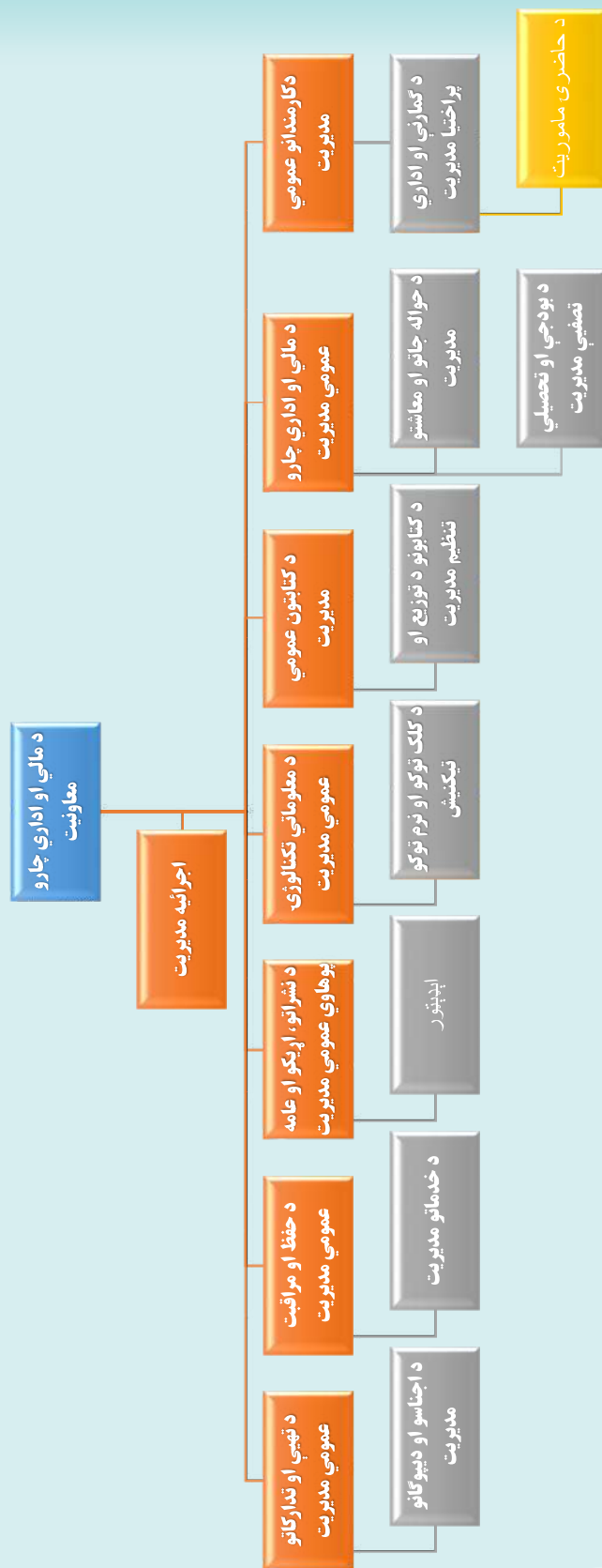

۷- د ساتنې او پاملرنې عمومي مدیریت

د ساتنې او پاملرنې عمومي مدیریت په ۱۴۰۲ کال کې ایجاد شوی دی، دغه مدیریت د مؤسسي د ټولو ملکیتونو، ودانیو، چاپیریال ساتنې، اوبو رسونې، کانالیزاسیون او برق سیستمونو د ساتنې او پاملرنې چارې پر غاړه لري. د یاد مدیریت په مهمو دندو کې دا شامل دي، چې د مؤسسي له برېښنا سیستم، برق، تلیفون، کانالیزاسیون، یخنی او تودخې د سیستمونو، زرغون چاپیریال ساتنې ته پاملرنه وکړي او د ټولو سیستمونو له فعالیت څخه ځان ډاډمن کړي. پر دې سربېره دغه مدیریت د ودانیو د آهن پوښونو، کړکیو، دروازو او نورو اړوندو اجناسو د ترمیم، ساتنې او پاملرنې مسؤلیت هم پر غاړه لري. د دغه مدیریت تر چتر لاندې د خدماتو عمومي مدیریت قرار لري، چې د تحویلخانې، ودانیو، اوبو رسونې او کانالیزاسیون، برېښنا شبکې او شنو ساحو د ساتنې لپاره د اړینو تجهیزاتو اړتیا سنجونه کوي او د هغو د خریداری وړاندیزونه کوي. پر دې سربېره دغه مدیریت د ترانسپورتي وسایطو څارنه او ساتنه هم کوي، ترڅو ورځنیو چارو کې خنډ رامنځته نه شي.

د مالي او اداري چارو د معاونيت تشکيلات

دوهم څپرکی

د پوهنځيو رياستونه، د ديارتمنتونو آمریتونه او تدریسي مدیریتونه

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې په علمي تشکیل کې تر دې مهاله پنځه پوهنځي ایجاد شوي دي، لومړنی پوهنځی چې د دې مؤسسې له ایجاد سره سم یې په فعالیت پیل وکړ، هغه د کرنې پوهنځی دی، چې په ۱۳۹۳ کال کې ایجاد او په ۱۳۹۴ کال کې یې د لومړي ځل لپاره د هارټیکلچر او اګرانومي ديارتمنتونو ته محصلین جذب کړل، دغه پوهنځي تر دې مهاله شپږ دورې محصلین فارغ او ټولني ته خدمت په موخه وړاندې کړي دي.

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې د پراختیا په لړ کې دوهم پوهنځی د بنوونې او روزنې پوهنځی دی، چې په ۱۳۹۷ کال کې ایجاد او په ۱۳۹۸ کال کې یې د لومړي ځل لپاره د ریاضي او فزیک څانګو ته محصلین جذب او په ۱۴۰۳ کال کې یې لومړۍ دوره محصلین ټولني د خدمت لپاره وړاندې کړل. په ۱۴۰۲ کال کې د دغه پوهنځي په علمي برنامه کې د کیمیا او بیولوژي دوه نور ديارتمنتونه هم اضافه شول، چې په ۱۴۰۳ کال کې یې لومړۍ دوره محصلین جذب کړل.

کمپیوټر ساینس پوهنځی د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې درېیم پوهنځی دی، چې په ۱۴۰۱ کال کې یې د دوو ديارتمنتونو (معلوماتي سیستمونه، د شبکې انجنیري) په لرلو سره په فعالیت پیل وکړ او تر دې مهاله یې درې دورې محصلین جذب کړي دي.

پر دې سربېره د ۱۴۰۱ کال د علمي پراختیاوو په لړ کې شرعیاتو پوهنځی هم د دوو ديارتمنتونو (اسلامي تعلیمات، فقه او قانون) په لرلو سره ایجاد او په ۱۴۰۲ کال کې یې په فعالیت پیل وکړ. شرعیاتو پوهنځي په یادو دوو ديارتمنتونو کې تردې مهاله درې دورې محصلین جذب کړي.

د علمي برنامه د پراختیا په لړ کې اقتصاد پوهنځی هم په ۱۴۰۲ کال کې ایجاد او د لومړي ځل لپاره یې په ۱۴۰۳ کال محصلین جذب کړل، دغه پوهنځی د ملي اقتصاد، ادارې او سوداګرۍ تر سرلیک لاندې دوه ديارتمنتونه لري.

د پوهنځي د رئیس دندې

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې له تشکیل سره سم د پوهنځيو د ریاستونو بستونه کادري دي، له همدې امله د لوړو زده کړو وزارت له قوانینو او اصولو سره سم د دغې مؤسسې لوړ رتبه استادان ورته د رئیسانو په توګه ګمارل شوي، چې مهمې دندې یې په لاندې ډول دي:

1. د تدریس د کیفیت ښه والي، د څانګو او استادانو د خپل منځي همغږۍ او تجارو د شریکولو په موخه د څانګرې پالیسي جوړول.
2. د درسي موادو چمتو کولو، څېړنیزو چارو، په کمي او کيفي لحاظ موخو ته د رسېدو لپاره د علمي کادرونو د علمي درجو لوړولو په موخه د طرزالعملونو د جوړولو طرحې وړاندې کول.

3. د هېواد په داخل او خارج کې له مماثل پوهنځيو سره د علمي او څېړنيزو تجربو د شريکولو او کاري اړيکو د ټينګښت په موخه د مؤسسي رياست ته د اغېزمنو طرحو وړاندې کول.
 4. د پوهنځيو په تشکيل کې د شامل اعضاوو د څېړنيزو او تجربوي رژيمونو د ښه والي او پراختيا لپاره د مؤسساتو او نورو ارګانونو د پرلپسې همکاريو د جذب په موخه د ټاکل شوو طرحو وړاندې کول.
 5. د پوهنځي په کچه د تدريس د کيفيت ښه والي په موخه له درسي پلانونو، ميتودلوژۍ او درسي موادو بياکتنه او د هغو پر پلي کېدو څارنه او کنټرول ترسره کول.
 6. د تحصيلي چارو په کيفيت کې د ښه والي په موخه د پوهنځيو په کچه له نظم او دسپلين څارنه کول، د هر سمسټرونو په پيل کې د درسي مهال وېشونو او د ازموينو د مهالوېشونو ترتيبول.
 7. د کاري اغېزمنتيا د کچې لوړولو په موخه د قوانينو، مقررو، لوايحو او د پوهنځي د علمي شوراګانو د پرېکړو پلي کول.
 8. د علمي کادرونو د تجهيز او اکمال په موخه د تخنيکي او بشري اړتياوو له تنظيم څخه څارنه او کنټرول ترسره کول.
 9. په بېلابېلو تحصيلي برخو کې په هممهاله توګه د ګډو علمي او څېړنيزو لاسته راوړنو څخه د ګټې اخيستني په موخه له نورو مماثلو بنسټونو سره د علمي او اکاډميکو تجربو شريکول.
 10. په علمي، اداري او نورو شوراګانو کې ګډون کول او له نورو پوهنځيو سره همکاري کول.
 11. د مؤسسي په کچه له عمومي پلان سره سم ټاکل شوو موخو ته د رسېدو لپاره د مياشتنيو، ربعوارو او کلنيو کاري پلانونو جوړول.
 12. د هېواد له نافذه قوانينو سره سم په اړوند وزارت کې له خپلو کړنو څخه راپور ورکول او د شفافيت ټينګښت.
 13. تر لاس لاندې کارمندانو ته د ورکشاپونو، سمینارونو او کاري بهير له لارې د مسلکي وړتياوو لېږدول.
 14. د مؤسسي د کلني کاري پلان پر بنسټ د بودجوي اړتياوو تشخيص او وړاندېزول.
 15. د تر لاس لاندې کارمندانو مشري، مديريت او ارزونه ترسره کول، د هغوی لپاره د ښوونيزو اړتياوو سنجول او د ظرفيتونو لوړول.
 16. د اړوندې برخې له کړنو څخه د مياشتنيو، ربعوارو او کلنيو راپورونو وړاندې کول او د اړتيا پرمهال له مهمو کړنو او لاسته راوړنو څخه د مشرتابه د خبراوي په موخه د راپورونو وړاندې کول.
 17. د نورو هغو دندو ترسره کول، چې د اړوندو چارواکو له لوري د وزارت له پاليسۍ سره سمې سپارل کېږي.
 18. اړتيا او موقع ته په کتو سره له ټولو ذيربطو ادارو او څانګو سره همغږي رامنځته کول.
- د ديارتمتونو د آمرينو دندې:
- د وردګ د لوړو زده کړو مؤسسي د ټولو پوهنځيو په کچه تر دې مهاله دولس ديارتمتونه جوړ شوي، چې چارې يې د آمرينو له خوا پرمخ وړل کېږي. د ديارتمتونو د آمرينو بستونه هم کادري بستونه دي، چې د لوړو زده کړو

وزارت له اصولو او مقرراتو سره سم ورته د د دغې مؤسسې لوړ رتبه استادان د آمرينو په توگه گمارل شوي دي. د ديپارتمنتونو د آمرينو مهمې په لاندې ډول دي:

1. د ديپارتمنت د جلساتو مشري کول
2. د لوړ پوړو بنسټونو پر وړاندې له اصولو او مقرراتو سره سم د ديپارتمنت دنده ترسره کول
3. د اجنډا او ديپارتمنت د کارې پلان ترتيبول
4. د ديپارتمنت د غونډو د پرېکړو په هکله اصولي اجراءات کول، د تقرر د اسنادو بشپړول، علمي ترفيع او انفکاک ترسره کول
5. د درسي نصاب له تطبيق څخه نظارت او همدارنگه د ديپارتمنت اړوند د نظري، عملي او ساحوي درسونو څخه نظارت کول
6. د پوهنځي او ديپارتمنت د حالت د ښه والي او انکشاف لپاره د ابتکاراتو او نوښتونو وړاندې کول.
7. د ديپارتمنت د اړتياوو پوره کولو لپاره هڅې کول
8. د ديپارتمنت د اکاډميکو او اداري چارو تنظيمول
9. د ديپارتمنت د هغه شمېر غړو د فعاليتونو د تحسين او تقدير له پاره وړانديز کول، چې له ځانه يې نوښت ښودلی او په تدريس کې يې فعاله ونډه اخيستې وي او د ديپارتمنت د هغه شمېر غړو له پاره د مجازاتو وړانديز کول، چې د جدي تخلفاتو مرتکب شوي وي.
10. د پوهنځي رياست او علمي شورا ته د ديپارتمنت د کړنو او فعاليتونو راپور وړاندې کول.
11. په هر سمستر کې د ديپارتمنت د علمي کادر د غړو د فعاليتونو ارزيايي او د ديپارتمنت مجلس ته د هغو وړاندې کول
12. نورې هغه دندې ترسره کول، چې د قانون له احکامو سره سم د ديپارتمنت په امر پورې اړه لري

د تدريسي چارو د عمومي مديريتونو دندې:

د تدريسي چارو عمومي مديريتونه د پوهنځيو په کچه په تدريس، محصلانو او استادانو پورې د اړوندو چارو اداري مسؤليت او مديريت پر غاړه لري، د ټولو پوهنځيو په کچه د تدريسي چارو يو عمومي مديريت شتون لري، چې عمده دندې يې په لاندې ډول دي:

1. د محصلانو د جدولونو ترتيب، د فارغو محصلانو د اسنادو، ترانسکريپتونو او ديپلومونو ترتيبول.
2. د تدريس د نظم او د وخت له ضايع کېدو څخه د مخنيوي په خاطر د تدريسي مهالویش ترتيبول.
3. د استادانو د علمي رتبو او ترفيعاتو د اسنادو برابرول.
4. د شپې پوهنځي د تدريسي مهالویش ترتيبول.
5. له طرز العمل سره سم د فارغ شويو محصلينو د ترانسکريپت او ديپلوم آماده کول.
6. د رياست له پلان سره سم ټاکلو شوو موخو ته د رسېدو په موخه د مياشتني، ربعوار او کلني کاري پلان ترتيبول.

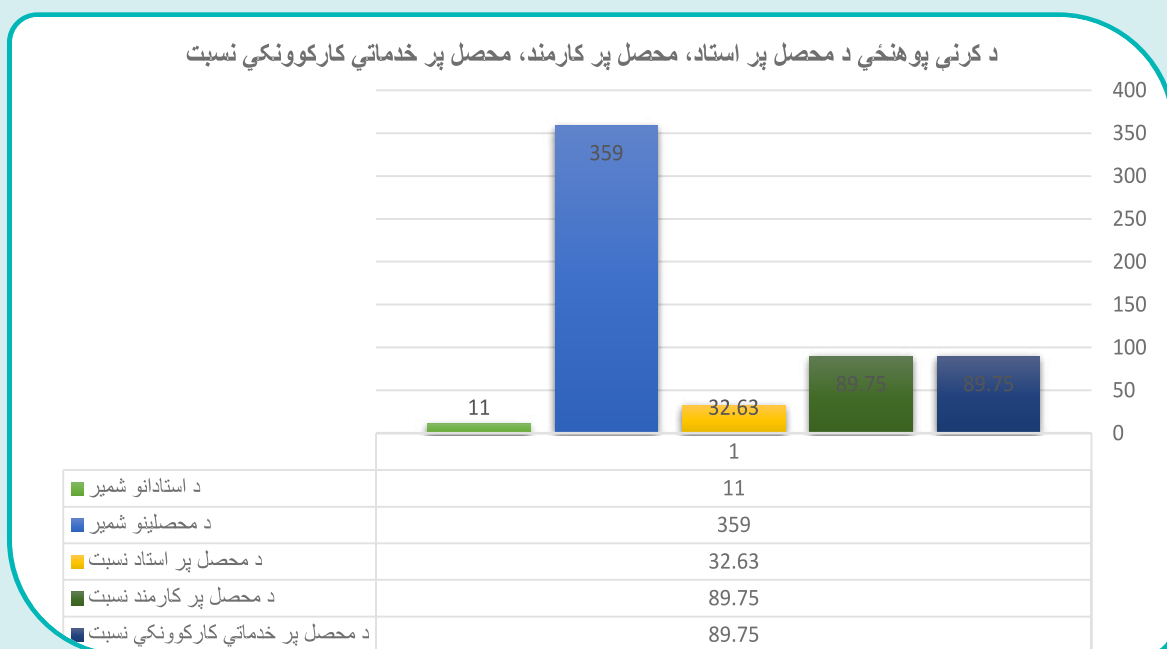

7. د ثبت نام له پروسې څارنه او د حاضريو کنټرول او همدارنگه د نوو شاملو شوو محصلينو د درسي مهالویش ترتیبول.
8. د محصلينو د احصائيو جدولونو ترتیبول او له علمي معاونیت سره یې شریکول .
9. د محصلينو په چارو کې د اړوندو ادارو سره د کارونو پر وخت د اجراء لپاره هماهنگي کول.
10. تر لاس لاندې کارکوونکو او همدارنگه د اړوندو برخو سره د ادارې د متوقعه اهدافو د حاصلولو لپاره د همغږۍ رامنځته کول او د اړیکو ټینګول.

د کرنې پوهنځی

کرنې پوهنځی په ۱۳۹۳ هـ ش کال کې چې د ۲۰۱۴ میلادی کال سره سمون خوري د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې له ایجاد سره سم د دوو څانگو (هارتیکلچر او اګرانومي) او دريو تنو استادانو په لرلو سره ایجاد شو. اوسمهال کرنې پوهنځی په علمي، اداري او خدماتي برخو کې دوه ویشت (۲۲) عنوانه بستونه لري، چې له دې جملې څخه څوارلس بستونه یې کادري، څلور بستونه یې اداري، دوه بستونه یې د بنوالۍ او دوه نور یې د خدماتي کارکوونکو دي.

کرنې پوهنځي په ۱۳۹۴ هـ ش کال کې د لومړي ځل لپاره د هارتیکلچر او اګرانومي څانگو ته ۷۵ تنه محصلین جذب کړل، خو اوسمهال یې په یادو دواړو څانگو کې د محصلينو شمېر ۳۵۹ تنو ته رسېږي، کرنې پوهنځي د

رامنځته کېدو په تېر لس کلن بهیر کې ۵۸۹ تنه محصلین ټولني ته د خدمت په موخه فارغ کړي دي. کرنې پوهنځي د کیفیت لوړاوي په برخه کې هم اړین فعالیتونه ترسره کړي دي. د کیفیت لوړاوي په موخه یې په علمي او اداري برخو کې ۸ کمېټې جوړې کړي دي چې د پوهنځي د کیفیت لوړاوي لپاره په دوامداره توګه کارونه سرته رسوي، یادې کمېټې عبارت دي له: ۱- د کیفیت لوړاوي کمېټه، ۲- د ستراتیژیک پلان کمېټه، ۳- د

نصاب کمېټه، ۴- د څېړنې کمېټه، ۵- د الکترونیکي زده کړو کمېټه ۶- د آزموینو کمېټه ، ۷- مالي کمېټه، ۸- د فرهنگي چارو او نشراتو کمېټه، ۹- د نظم او ډیسپلین کمېټه، ۱۰- د ظرفیت لوړونې کمېټه.

موخې:

- د عصري او معیاري میتودونو په وسیله د تدریس چاري پر مخ وړل
- د عصري کرنې د انکشاف، د نباتاتو د تکثیر او اصلاح په موخه، د نباتي ناروغیو او آفاتو په مقابل کې مبارزه
- د خاوري ساتنه او اصلاح، د اوبو تنظیم او مدیریت
- د حیواني او نباتي محصولاتو د اصلاح او مدیریت په برخو کې د علمي او مسلکي کادرونو روزل
- د استادانو او محصلینو په واسطه د څانگو اړوند علمي څېړنو سرته رسول
- د کرنې او مالدارۍ سکتور اړوند علمي تألیفاتو، ژباړو، سمینارونو، ورکشاپونو او اړوند مسلکي فعالیتونو سرته رسول

لرلید:

کرنې پوهنځی په علمي ډگر کې د هېواد په کچه د کرنې د یوې غښتلې او اکادمیکې ادارې د رامنځته کولو هڅې کوي، ترڅو د کرنې په برخه کې د هېواد د پرمختګ، هوساینې او ښې راتلونکې لپاره با استعداد، مسلکي او په ملي روحیه سمبال کادرونه وروزی.

رسالت:

کرنې پوهنځی د مسلکي، اخلاقي او اکادمیکو معیارونو په رڼا کې د استادانو، محصلینو او کارمندانو لپاره د علمي پوهې د لاسته راوړلو، شریکولو او د علمي چارو لپاره زمینه برابروي.

ارزښتونه:

1. د هېواد اسلامي، ملي او کلتوري ارزښتونو ساتنه
2. د کرنیز سکتور په برخه کې د علمي او مسلکي کادرونو روزنه
3. د اوسني عصر او تکنالوژۍ له غوښتنو سره سم د مؤثر او اغېزمن تحصيلي نصاب پلي کول
4. د نظام د ملاتړ په موخه د سالمې رهبرۍ او مدیریت رامنځته کول
5. د هڅاند استاد، کارمند او محصل روزل

توأمیتونه

کرنې پوهنځی د وردګ ولایت چاپیریال ساتنې ریاست سره د علمي کچې د لوړولو، د دواړو اړخونو تر منځ د علمي، تحصيلي او څېړنیزو همکاريو د پراختیا په موخه هوکړه لیک لاسلیک کړی دی، چې لویې موخې یې په لاندې ډول دي:

1. د دواړو بنسټونو تر منځ د همکارۍ د روحيې تقویه او پراختیا
2. د علمي تجربو شریکول

3. د دواړو لوريو له اړتيا سره سم د گډو لنډمهاله روزنيز وركشاپونو، سيمينارونو او كورسونو دائرول
4. د ستونزو په گوته كول او هغو ته حللاري لټول
5. په مشترگه توگه د علمي څيړنو سرته رسول
6. د اړونده ادارو څيړنيزو پاليسو ته په كتنو سره د مشتركو څيړنيزو فعاليتونو پرمخ وړل.

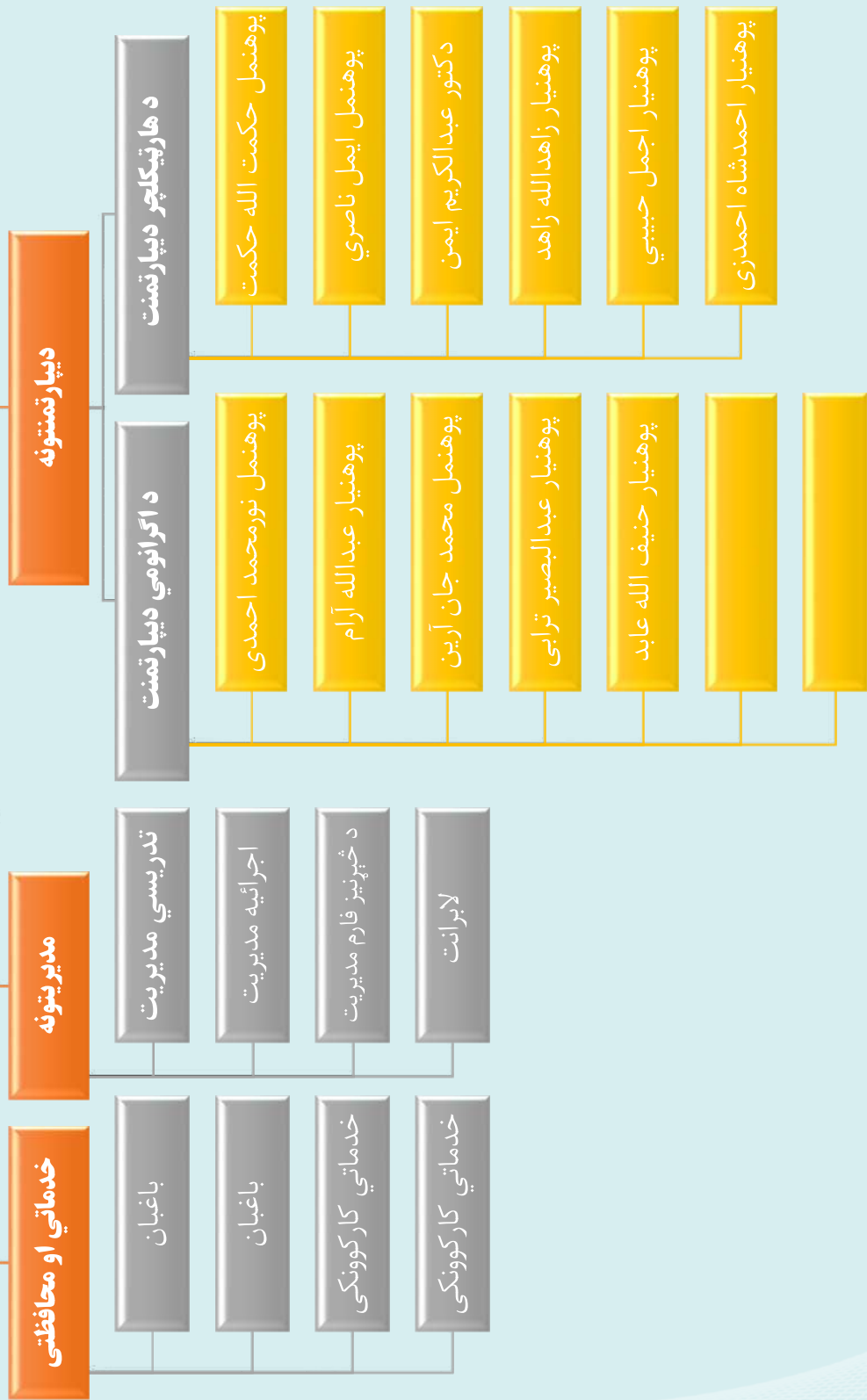
امكانات:

- د كرنې پوهنځي تعمير په ۱۳۹۶ كال كې د نړيوال بانک د لوړو زده كړو د پراختيا پروگرام (HEDP) له لوري منظور او په همدې كال كې يې د جوړولو چارې پيل او اويا سلنه چارې يې بشپړې شوې، خو نورې چارې يې په افغانستان كې د بانک جهاني د فعاليتونو له ځنډېدو سره سم وځنډېدې. د اسلامي امارت په راتگ سره د لوړو زده كړو وزات د يادې ودانۍ د چارو بشپړول د ۱۴۰۴ كال په پراختيايي پلان كې شاملې كړي دي، هيله ده، پاتې چارې يې په ۱۴۰۴ كال كې بشپړې شي.
- د كرنې پوهنځي دوه تنه استادان له خارجي هېوادونو څخه دكتوراوې لري او پاتې نور ټول استادان يې له داخلي او خارجي پوهنتونونو څخه ماستري لري. پر دې سربېره د دغه پوهنځي اداري كارمندان په خپلو برخو كې د كافي تجربې او پوهې خاوندان دي.
- د مجهزو تدريسي ټولگيو شتون، چې پر LCD، پراجيكتور، ميز، چوكۍ، بادپكې، تخته، ماركر او برق سمبال دي.
- كرنې پوهنځي د څېړنو لپاره پراخه ځمكه او خوري اوبه په خپل اختيار كې لري، د دغه پوهنځي لپاره په ۱۸ جريبه ځمكه كې يو مجهز څېړنيز فارم جوړ شوی، چې هر كال په كې استادان او محصلين څېړنيزې پروژې عملي كوي.
- د كرنې پوهنځي ټولې اداري خونې په لازمو اداري وسايلو او تجهيزاتو (ميز، چوكۍ، الماری، كمپيوټرونه، پرينټرونه او داسې نور) باندې سمبال دي.
- د پوهنتون په كتابتون كې د كرنې پوهنځي اړوند كتابتونه شتون لري، چې محصلين او استادان ترې گټه اخلي او هر كال ورته پراختيا وركول كيږي.
- د كرنې پوهنځي په ټولو اداري خونو كې او د محصلينو لپاره په كمپيوټر لب كې انټرنېټي خدمات په پام كې نيول شوي، چې محصلين او استادان ترې گټه اخلي.

د کرنې پوهنځي ریاست

د کرنې پوهنځي مرستیال

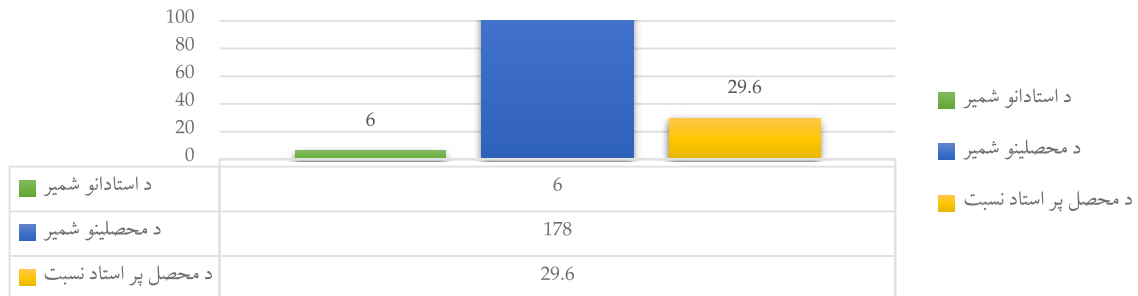
د کرنې پوهنځي دپارتمنتونه

د کرنې پوهنځی تر دې مهاله د باغداری (Horticulture) او نباتي علومو (Agronomy) په نومونو دوه دپارتمنتونو لري، چې هر یو یې په لاندې توگه درپېژنو:

الف: د نباتي علومو (Agronomy) دپارتمنت:

د کرنې پوهنځي اګرانومي څانګه په ۱۳۹۳ هـ ل کال کې د وردګ د لوړو زده کړو مؤسسې له ایجاد سره سمه جوړه او په ۱۳۹۴ لمریز کال کې یې د نباتي علومو په برخه کې د مسلکي کادرونو د روزنې په موخه له کانکور ازموینې څخه د دولسمو ټولګیو فارغین جذب کړل. د لیسانس په کچه له دغې څانګې څخه لومړۍ دوره فارغین په ۱۳۹۷ کال کې ټولنې ته د خدمت په موخه وړاندې شول. اګرانومي څانګه چې د کرنې پوهنځي یوه بنسټیزه څانګه ګڼل کیږي، تر دې مهاله یې ۲۵۸ تنه محصلین ټولنې ته د خدمت په موخه معرفي کړي او ۱۷۸ تنه زده کوونکي په کې په زده کړو بوخت دي. د دغه دپارتمنت نظري او عملي زده کړه ییز بهیر د شپږو (۶) تنو رسمي استادانو له لوري پرمخ وړل کیږي. د کړېدېت لایحې او نوي کریکولم مطابق په اګرانومي څانګه کې د لیسانس په کچه ۷۲ تخصصي، ۶۰ اساسي، ۴۵ پوهنتون شموله او ۶ اختیاري کړېدیتونه لوستل کیږي، چې ټولټال ۱۸۳ کړېدیتونه کیږي.

د اګرانومي دپارتمنت د استاد/محصل نسبت

موخې:

د اګرانومي دپارتمنت په اساسي موخو کې د څېړنو ډیزاین او عملي کول، د نباتاتو د کرنیزو عملیو په سالم ډول تنظیم، اداره او ورته مناسب محیط برابرول، د في واحد ځمکې څخه لوړ او دوامداره تولید ترلاسه کول، د اوبو او چاپیریال له ککړتیا څخه مخنیوی کول، د خاورې د حاصلخیزۍ ساتل او د تل پاتې کرنې اساسات عملي کول، د مصارفو کموالی او د میکانیزه کرنې میتودولوژي ترویجول، د طبیعي آفاتو او ژوندیو تخریبی موجوداتو په سبب د ضایعاتو مخنیوی او سالم مدیریت، دبیرني حالت د کابو کولو، د عرضې او تقاضا توازن ساتلو لپاره د غذايي موادو د ذخیرې او پروسس اداره کول، د فابریکو دوامدار تولید ته دخامو موادو تهیه او د بهرنیو اسعارو ترلاسه کول، شامل دي.

لړلید:

اگرانومي څانگه به د هر اړخيزې پراختيا لپاره د علمي او مسلکي کادرونو په روزلو او د علمي څېړنو په ترسره کولو سره د هيواد په کچه د کرنې پوهنځي د مخکښې څانگې په توگه وپيژندل شي.

رسالت:

اگرانومي څانگه هڅه کوي چې د علمي او مسلکي کادرونو په روزلو او د علمي څېړنو په ترسره کولو سره د اگرانومي علم او په ذکرشوي برخه کې د نوې تکنالوژۍ معرفي او زياتوالي ته پراختيا ورکړي، ترڅو د ټولني وگړو ته د صحي او کافي خوړو تيارولو، پر مختگ او هوساينې زمينه مساعده شي.

ارزښتونه

1. د اگرانومي فعاليتونو د تطبيق پر مهال اسلامي فرهنگ او کلتور ته د درناوي په موخه محلي او نړيوالو اړيکو ته پاملرنه کول.
2. د نويو او پرمختللو اگرانوميکي غوره طريقو د اختيارولو په پار څېړنې پلي کول.
3. د خلکو د اقتصادي ستونزو د حلولو لپاره د علمي او تحليلي مهارتونو اړوند د اگرانومي زده کړو او پوهې ته پراختيا ورکول.
4. چاپيريال او طبيعي منابعو ته په پام سره د پايښت لرونکي توليد په موخه څېړنې تر سره کول.
5. د عرضه او غوښتنې د قوانينو پر بنسټ د توليداتو سيستم عيارول.
6. د اگرانومي علم عامول او د منابعو سالم مديريت ته پاملرنه کول.
7. په لوړو با کيفيته توليداتو سره غذائي مصئونيت رامنځته کول او د لوړي او فقر له منځ وړل.
8. د خلاقيت او نوښت رامنځته کول.

تحصيلی نصاب:

شميره	مضمون نوم	کوډ نمبر	د مضمون نوعيت	کريډيټ شمير
۱	د اسلام اعتقادي نظام	SL. IC0171	پوهنتون شمول	2
۲	تجويد	SL. IC0171	پوهنتون شمول	1
۳	انگليسي (1)		پوهنتون شمول	۲
۴	معاصر تاريخ		پوهنتون شمول	۱
۵	عمومي کيميا		اساسي	۳
۶	عمومي نباتات	Ag-Agron 111	اساسي	۳
۷	عمومي زولوژي	Ag-AnSc 112	اساسي	۳
۸	عمومي رياضي		اساسي	۲

۲	پوهنتون شمول		کامپيوتر (1)	۹
2	پوهنتون شمول		د اسلام اعتقادي نظام	۱۰
2	پوهنتون شمول		سیرت	۱۱
۲	پوهنتون شمول		انگليسي (2)	۱۲
۲	پوهنتون شمول		فزيک	۱۳
۳	اساسي		عضوي کيميا	۱۴
۳	اساسي	Ag-FNR 0213	نباتي سيستماتيک	۱۵
۱	پوهنتون شمول	Ag -FNR 0214	چاپيريال ساتنه	۱۶
۲	پوهنتون شمول		کامپيوتر (2)	۱۷
۲	پوهنتون شمول	Ag-FT 0215	غذايې مصونيت	۱۸
۳	اساسي	Ag-EcEx 0216	کرنيز ترويج اساسات	۱۹
۲	پوهنتون شمول	SL. IC0175	د اسلام اخلاقي نظام	۲۰
2	پوهنتون شمول	SL. IC0176	د اسلام ټولنيز نظام	۲۱
۲	ټول شمول		انگليسي	۲۲
۳	اساسي	Ag.SS 0318	د خاورې پيژندنې اساسات	۲۳
۳	اساسي	Ag.Agron0319	د کرنيزو نباتاتو اساسات	۲۴
۳	اساسي	Ag.AnSc 0320	د مايکرو بيولوژي اساسات	۲۵
۳	اساسي	Ag.Pp 0321	د نباتي ناروغيو اساسات	۲۶
۳	اختياري / اساسي	Ag.BT 0323	د بايو تکنالوژي اساسات	۲۷
۲	اختياري	Ag.FT 323	د غذايي موادو د تکنالوژ اساسات	۲۸
2	پوهنتون شمول	SL. IC0177	فکري پوهنه	۲۹
2	پوهنتون شمول	SL. IC0178	اديان او مذاهب	۳۰
۲	ټول شمول		انگليسي	۳۱
۳	اساسي	AgPP 0425	د حشره پوهنې اساسات	۳۲
۳	اساسي	AgAgron 0425	د کرنيزو ماشين آلاتو اساسات	۳۳
۳	اساسي	AgHort 0426	د بڼوالی اساسات	۳۴
۳	اساسي	AgEcEx0418	د کرنيز اقتصاد اساسات	۳۵
۳	اساسي	AgFNR 0429	د ځنگل پوهنې اساسات	۳۶

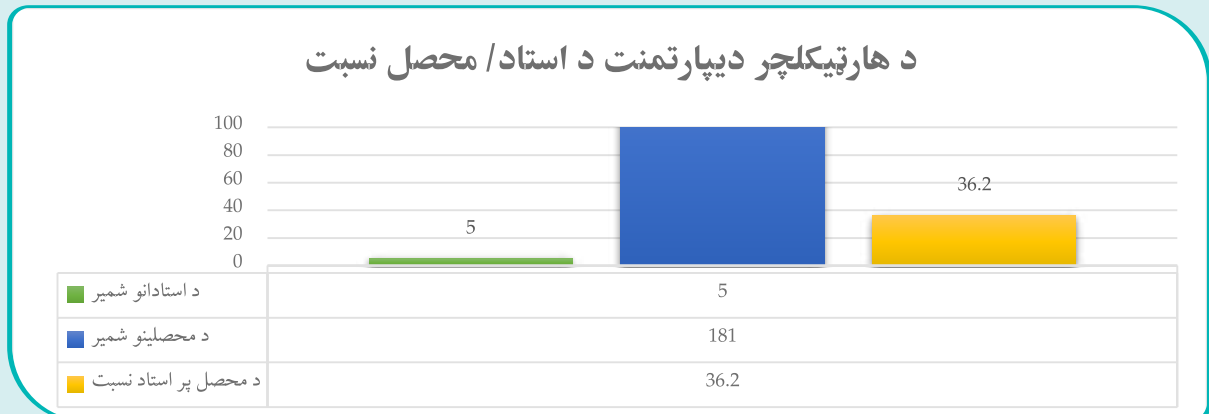
۳	اساسي	AgAnSc 0430	د مالدارۍ اساسات	۳۷
3	پوهنتون شمول		د اسلام اداري نظام	۳۸
۲	اساسي	AgFNR 0532	د ايکولوژي اساسات	۳۹
۲	اساسي	AgAgron 0531	د وچو سيمو کرنه	۴۰
۳	اساسي	AgAgron 0532	د هرزه بوتو کنترول اساسات	۴۱
۲	اساسي	AgAgron 0533	علوفه جات	۴۲
۳	اساسي	AgEcEx 0521	د کرنيزو احصائيه مبادي	۴۳
۲	اساسي	AgAgron 0535	ارگانیک فارمينگ (کرنه زراعت)	۴۴
۲	اساسي	AgAgron 0536	تل پاتي کرنه	۴۵
۳	اساسي/اختياري	AgAgron 0537	د کرنيزو ماشين آلات تکنالوژي	۴۶
3	پوهنتون شمول	SL.IC.0782	د اسلام اقتصادي نظام	۴۷
۲	اساسي	AgEcEx 0624	د کرنيزو محصولاتو بازارموندنه	۴۸
۳	اساسي	AgAgron 0638	د علمي طرح و تحليل و تجاربي	۴۹
۳	اساسي	AgAgron 0640	حبوبات	۵۰
۳	اساسي	AgBT 0632	د وراثت پوهي مبادي	۵۱
۳	اساسي	AgAgron 0641	نباتي فزيولوژي	۵۲
۳	اساسي	AgPP 0642	د کرنيزو نباتاتو مضر حشره او کنه	۵۳
3	پوهنتون شمول	SL.IC0782	قرآن او معاصر علوم	۵۴
۳	تخصیصي	AgSS0740	د آبياري اساسات	۵۵
۳	تخصیصي	AgAgron0743	غله جات	۵۶
۳	تخصیصي	AgBT0736	نباتي نسلگيري	۵۷
۳	تخصیصي	AgSS0741	د خاورې حاصلخيزي او نباتي تغذيه	۵۸
۲	تخصیصي	AgAgron0746	تحقيقي پروژه	۵۹
۳	تخصیصي	AgBT0737	د کرنيزو نباتاتو د محصولاتو ذخيره او پروسس	۶۰
3	پوهنتون شمول	SL. IC0883	اسلامي تمدن	۶۱
۳	تخصیصي	AgPP0851	د کرنيزو نباتاتو امراض	۶۲
۳	تخصیصي	AgAgron0848	صنعتي نباتات	۶۳
۳	تخصیصي	AgBt0841	د کرنيزو تخمونو د علم او تکنالوژي اساسات	۶۴

۶۵	د خاورو او اوبو ساتنه	AgSS0847	تخصصي	۳
۶۶	تيلي نباتان	AgAgron0849	تخصصي	۳
۶۷	طبي نباتات	AgFNR0860	تخصصي	۲
۶۸	تحقيقي پروژه	AgAgron0850	تخصصي	۲

ب: د هارټيکلچر ديارتمنت:

د کرنې پوهنځي هارټيکلچر خانگه په ۱۳۹۳ هـ ل کال کې د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي له ايجاد سره سمه جوړه او په ۱۳۹۴ لمریز کال کې يې د باغداری په برخه کې د مسلکي کادرونو د روزنې په موخه له کانکور ازموينې څخه د دولسمو ټولگيو فارغين جذب کړل. د ليسانس په کچه له دغې خانگې څخه لومړۍ دوره فارغين په ۱۳۹۷ کال کې ټولني ته د خدمت په موخه وړاندې شول. هارټيکلچر خانگه چې د کرنې پوهنځي يوه بنسټيزه خانگه گڼل کيږي، تر دې مهاله يې ۳۳۰ تنه محصلين ټولني ته د خدمت په موخه معرفي کړي او ۱۸۱ تنه

محصلين په کې په زده کړو بوخت دي. د دغه ديارتمنت نظري او عملي زده کړه ييز بهير د شپږو تنو رسمي استادانو له لوري پرمخ وړل کيږي. د کرهډېټ لايحې او نوي کريکولم مطابق په اگراومي خانگه کې د ليسانس په کچه ۴۶ تخصصي، ۸۳ اساسي، ۴۵ پوهنتون شموله او ۶ اختياري کرهډيټونه لوستل کيږي، چې ټولټال ۲۱۹ کرهډيټونه کيږي.

موخې:

د هارټيکلچر ديارتمنت په اساسي موخو کې د هارټيکلچر د سکتور په برخه کې د ځوانو کادرونو روزنه او په دې برخه کې د محصلينو د مهارتونو او ظرفيتونو لوړول، د نوي ټکنالوژۍ او د هغو له استعمال سره د محصلينو بلدول، د مختلفو هارټيکلچري پروژو د تطبيق سره د محصلينو بلدول او په ياده برخه کې د شرکاوو د اړتياوو رفع کول او د هارټيکلچر په سکتور کې د علمي او فني څېړنو او مطالعاتو ترسره کول، شاملې دي.

ليدلوری:

د هارتیکلچر خانگه د یاد سکتور د هر اړخیزه انکشاف لپاره د علمي او مسلکي کادرونو د روزلو او څېړنو ترسره کولو له لارې د هېواد په کچه د کرنې پوهنځي د مخکښې خانگې په توگه وپېژندل شي.

رسالت:

د هارتیکلچر خانگه هڅه کوي چې د علمي او مسلکي کادرونو د روزنې او څېړنو په ترسره کولو سره د باغدارۍ د علم او په یاده برخه کې نوې تکنالوژي او میتودونه وپېژني او د تدریسي، څېړنيزو او ترویجې پروسو له لارې د ټولني اقتصادي او ټولنيزې هوساینې لپاره ښه دنده ترسره کړي.

تحصیلی نصاب:

شمیره	مضمون نوم	کوډ نمبر	د مضمون نوعیت	کریډیت شمیر
۱	د اسلام اعتقادي نظام	SL. IC0171	پوهنتون شمول	2
۲	تجوید	SL. IC0171	پوهنتون شمول	1
۳	انگلیسي (1)		پوهنتون شمول	۲
۴	معاصر تاریخ		پوهنتون شمول	۱
۵	عمومي کیمیا		اساسي	۳
۶	عمومي نباتات	Ag-Agron 111	اساسي	۳
۷	عمومي زولوژي	Ag-AnSc 112	اساسي	۳
۸	عمومي ریاضي		اساسي	۲
۹	کمپیوتر (1)		پوهنتون شمول	۲
۱۰	د اسلام اعتقادي نظام		پوهنتون شمول	2
۱۱	سیرت		پوهنتون شمول	2
۱۲	انگلیسي (2)		پوهنتون شمول	۲
۱۳	فزیک		پوهنتون شمول	۲
۱۴	عضوي کیمیا		اساسي	۳
۱۵	نباتي سیستماتیک	Ag-FNR 0213	اساسي	۳
۱۶	محیط زیست	Ag -FNR 0214	پوهنتون شمول	۱
۱۷	کمپیوتر (2)		پوهنتون شمول	۲
۱۸	غذایې مصونیت	Ag-FT 0215	پوهنتون شمول	۲

۳	اساسي	Ag-EcEx 0216	کرنيز ترويج اساسات	۱۹
۲	اختياري	Ag-AnSc 0217	د مالداري د فارم مديريت	۲۰
2	پوهنتون شمول	SL. IC0175	د اسلام اخلاقي نظام	۲۱
2	پوهنتون شمول	SL. IC0176	د اسلام ټولنيز نظام	۲۲
۲	پوهنتون شمول		انگليسی	۲۳
۳	اساسی	Ag-SS0318	خاوري پوهني اساسات	۲۴
۳	اساسی	Ag-Agron0319	د کرنيزو ماشين الاتو اساسات	۲۵
۳	اساسی	Ag-AnSC0320	مايکروبيالوژي	۲۶
۳	اساسی	Ag-AnSc0321	د مالدارۍ اساسات	۲۷
۳	اساسی	Ag-AnSc0322	حياتي کيميا	۲۸
۳	اختياري	Ag- BM513	کرنيز تجارت	۲۹
2	پوهنتون شمول	SL. IC0177	فکري پوهنه	۳۰
2	پوهنتون شمول	SL. IC0178	اديان او مذاهب	۳۱
۲	پوهنتون شمول		انگليسی	۳۲
۳	اساسی	Ag-PP0425	حشره پوهني اساسات	۳۳
۳	اساسی	Ag-Agron0426	د کرنيزو نباتاتو اساسات	۳۴
۳	اساسی	Ag-Hort0427	باغدارۍ اساسات	۳۵
۳	اساسی	Ag-EcEx0418	کرنيز اقتصاد اساسات	۳۶
۳	اساسی	Ag-FNR0429	د ځنگلپوهني اساسات	۳۷
۳	اساسی	Ag-PP0430	د نباتي ناروغيو اساسات	۳۸
3	پوهنتون شمول		د اسلام اداري نظام	۳۹
۲	اساسي	Ag.FNR.534	د ايکولوژي اساسات	۴۰
۲	تخصصي	Ag.Hort.531	د وچو ساحو هارتيکلچر	۴۱
۳	اساسی	Ag.Agron.532	د هرزه بوټو کنټرول اساسات	۴۲
۲	تخصصي	Ag.Hort.532	د سبو توليد اساسات	۴۳
۳	اساسي	Ag.EcEx.0534	د احصائي مبادي	۴۴
۲	تخصصي	Ag.Hort.533	د ميوه جاتو توليد اساسات	۴۵
۳	تخصصي	Ag.Hort 534	د هارتيکلچري نباتاتو تکثير او قوريه داري	۴۶

۳	پوهنتون شمول	SL.IC.0782	د اسلام اقتصادي نظام	۴۷
۲	اساسي	Ag.EcEx.624	د کرنيز محصولاتو بازارموندنه	۴۸
۳	تخصیصی	Ag.Hort.635	د گلانو روزنه	۴۹
۳	اساسی	Ag.Agron.0638	علمي طرح او تجربې	۵۰
۳	تخصیصی	Ag.BT.632	د وراثت پوهې مبادي	۵۱
۳	اساسي	Ag.Agron.641	نباتي فزيولوژي	۵۲
۳	تخصیصی	Ag.PP.643	د سبو ناروغی	۵۳
۳	تخصیصی	Ag.Hort.636	د هارتيکلچري نباتاتو د تخم توليد تکنالوژي	۵۴
3	پوهنتون شمول	SL.IC0782	قرآن او معاصر علوم	۵۵
۳	اساسي	Ag.SS.624	د آبياري مبادي	۵۶
۲	تخصیصی	Ag.Hort.737	مصالحه ای او طبي نباتات	۵۷
۳	تخصیصی	Ag.Hort.0738	په ساتل شوي محیط کې د هارتيکلچري نباتاتو کښت	۵۸
۲	تخصیصی	Ag.Hort.739	زینتتي نباتات او د شني فضا ديزاین	۵۹
۳	اساسي	Ag.SS.741	د خاوري حاصلخيزي او د نباتاتو تغذیه	۶۰
۳	تخصیصی	Ag.Hort.740	تل شني ميوي	۶۱
۲	تخصیصی	Ag.Hort.741	د هارتيکلچري نباتاتو د ارزښت څنځير لوړول	۶۲
۲	تخصیصی	Ag.Hort.742	علمي څيړنيزه پروژه ۱	۶۳
3	پوهنتون شمول	SL. IC0883	اسلامي تمدن	۶۴
۳	تخصیصی	Ag.Hort.844	د هارتيکلچري محصولاتو ذخيره او پروسس	۶۵
۳	تخصیصی	Ag.Hort.845	د سبو توليد	۶۶
۳	تخصیصی	Ag.Hort.846	د پانريزو میوو توليد	۶۷
۳	تخصیصی	Ag.Hort.847	د هارتيکلچري نباتاتو نسلگيري	۶۸
۳	تخصیصی	Ag.Hort.848	عضوي او دوامداره هارتيکلچر	۶۹
۲	تخصیصی	Ag.Hort.849	تحقیفي پروژه ۲	۷۰
۳	اختیاري	Ag.Hort.850	د ونو ناروغی	۷۱

د ښوونې او روزنې پوهنځی

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې د ښوونې او روزنې پوهنځی د لومړي ځل لپاره په ۱۳۹۷ کال کې د لوړو زده کړو وزارت د عالي شورا له لوري منظور شو او وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې ته دنده وسپارل شوه، چې په ۱۳۹۸ کال کې په دوو دیپارتمنتونو (ریاضي او فزیک) کې د محصلانو د جذب په موخه اړین امکانات چمتو کړي. په همدې اساس دغه پوهنځی په ۱۳۹۸ کال کې د ریاضي او فزیک دیپارتمنتونو په لرلو سره په فعالیت پیل وکړ او لومړی دوره محصلین یې له کانکور ازموینې څخه جذب کړل او په ۱۴۰۳ کال کې یې له یادو دوو دیپارتمنتونو څخه ۴۷ تنه محصلین ټولني ته خدمت په موخه فارغ کړل.

په دې توگه د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې له پلان سره په ۱۴۰۲ کال کې د یاد پوهنځی د علمي پراختیا په لړ کې د دوو نورو دیپارتمنتونو (کیمیا او بیولوژي) د ایجاد وړاندیزونه هم لوړو زده کړو وزارت ته وړاندې شول، چې په پایله کې لوړو زده کړو وزارت د ۱۴۰۳ کال په عالي شورا کې د یادو دوو دیپارتمنتونو د ایجاد منظوري هم ورکړه او د همدغه کال له کانکور ازموینې څخه ورته محصلین جذب شول. په دې توگه د ښوونې او روزنې پوهنځی اوسمهال د ریاضي، فزیک، کیمیا او بیولوژي څلور دیپارتمنتونه لري، چې ټول تشکیل یې (۳۲) تنو ته رسېږي. له دې ډلې څخه دوه ویشته (۲۲) تنه یې کادري، څلور تنه یې اداري کارمندان، دوه تنه خدماتي کارکوونکي او یو تن یې محافظ دی.

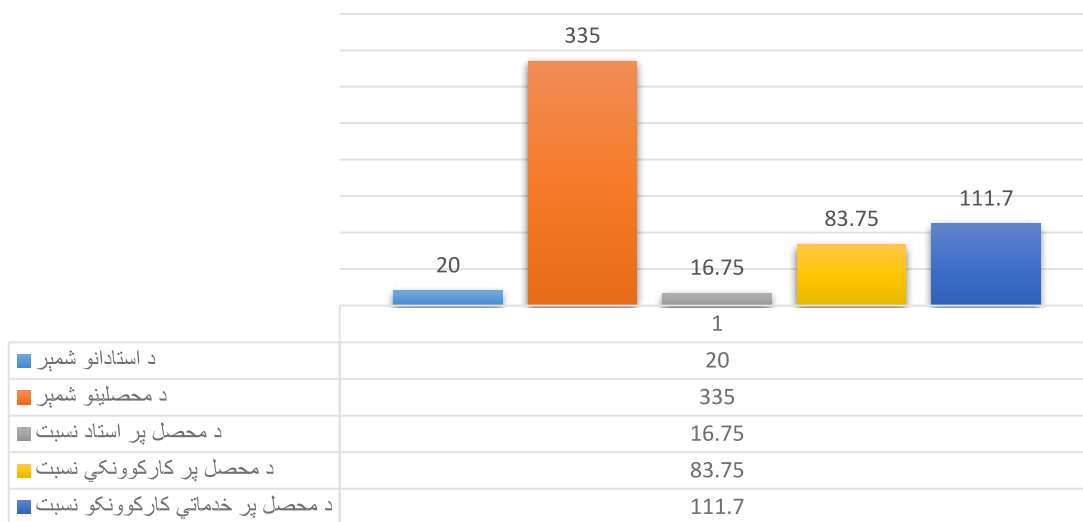
پر دې سربېره د ښوونې او روزنې پوهنځی په پورته څلورو وړو دیپارتمنتونو کې اوسمهال د افغانستان له بېلابېلو ولایتونو څخه درې سوه پنځه دیرش (۳۳۵) تنه محصلین په زده کړو بوخت دي.

د ښوونې او روزنې پوهنځی د کمیت تر څنګ کیفیت ته هم ځانګړې پاملرنه کوي او په همدې موخه یې د کیفیت لوړاوي لپاره یوولس مختلفې کمیټې رامنځته کړې دي چې په لاندې ډول ترې یادونه کېږي:

- ۱- د کیفیت لوړاوي کمیټه؛ ۲- د نظم او دسپلین کمیټه؛ ۳- د نشراتو کمیټه؛ ۴- د آزموینو کمیټه؛ ۵- د ستراتیژیک پلان کمیټه؛ ۶- د نصاب او کریکولم کمیټه؛ ۷- د څېړنو کمیټه؛ ۸- د برېښنایي زده کړو کمیټه؛ ۹- د مرستو د جلب جذب او سپورت کمیټه؛ ۱۰- د نڅبه محصلینو کمیټه.

د ښوونې او روزنې پوهنځي د محصل پر استاد، محصل پر کارکوونکي، محصل پر خدماتي کارکوونکو نسبتونه

موخې:

د ښوونې او روزنې پوهنځي په اساسي موخو کې د هېواد په کچه د ښوونځيو د بېلابېلو مضمونونو لپاره د مسلکي ښوونکو روزنه او له دغې لارې د ښوونيز نظام تقويه کول، د څېړنيزې ميتودولوژۍ عامل او اسلامي نظام او ملي ارزښتونو ته د متعهدو ښوونکو او مسلکي کادرونو روزل شامل دي.

لرليد

د ښوونې او روزنې پوهنځي به د مسلکي ښوونکو په روزلو او معياري څېړنو په تر سره کولو سره د هېواد په کچه مخکښ وي.

رسالت:

د ښوونې او روزنې پوهنځي تحصيلي نصاب د عصري تکنالوژۍ پرمټ د تدريسي ميتودونو په پلي کولو او څېړنيز مهارتونو په ښودلو سره مسلکي ښوونکي روزي.

ارزښتونه

- ملي او اسلامي ارزښتونو ته درناوی
- انساني کرامت ته درناوی
- افغاني فرهنگ ته وده او پراختيا
- متقابل احترام درلودل
- ډله ييز کار او يو له بل سره همکاري کول
- له هر ډول تبعيض څخه ډډه کول

توامیتونه:

- د ښوونې او روزنې پوهنځی د میدان وردگ ولایت په کچه د لاندې ریاستونو او آمریتونو سره هوکړه لیکونه لري:
1. د میدان وردگو ولایت د پوهنې ریاست.
 2. د تخنیکي او مسلکي زده کړو اداره.

امکانات او اسانتیاوې

د ښوونې او روزنې پوهنځی د محصلینو لپاره د ځانگړو امکاناتو او د تدریس په برخه کې د ښو آسانتیاووو څخه برخمنه ده. د ښوونې او روزنې پوهنځی د پوهنتون په عمومي کتابتون کې ځانگړې برخې لري، چې د ریاضي، بیولوژي، فزیک او کیمیا ځانگړو اړوند کتابونه په کې شتون لري، یاد کتابتون د محصلینو او استادانو لپاره د لوستلو، څېړنې او تحقیق لپاره اړین منابع گڼل کېږي.

د ښوونې او روزنې پوهنځی د کیمیا ځانگړې لپاره ځانگړې لابراتوار لري چې د عملي کارونو او تجربو لپاره ډېر مهم دی. دغه لابراتوار د زده کړې د یوې نوې او عملي لارې په توگه کار کوي، چې محصلین کولی شي د علمي نظریاتو څخه عملي پوهه ترلاسه کړي. د ښوونې او روزنې پوهنځی پر اداري بلاک سربېره د کرنې پوهنځي او ولسي تعمیر کې هم د تدریس لپاره ځانگړې مناسب ټولگي لري.

هر ټولگي پر عصري درسي وسایلو لکه: LCD، برېښنا، چوکۍ، کامره، تخته او خطابي میزونو سره سمبال دی، چې د ښوونکي او محصل ترمنځ د اغیزمن تدریس او زده کړې لپاره خاص ارزښت لري. د ښوونې او روزنې پوهنځی د پوهنتون عمومي کمپیوټر لب ته لاسرسی لري، چې د پوهنځي ټولې ځانگړې کولی شي په هممهاله توگه له هغې څخه استفاده وکړي. دغه کمپیوټر لب د معلوماتو په تبادلې او د عملي زده کړو په اسانولو کې اساسي رول لوبولی دی. د یادولو وړ ده چې یاد کمپیوټر لب د چټک انټرنیټ شبکې سره هم نښلېدلی، چې د برېښنايي زده کړو، د زده کړه ییزو منابعو موندلو او نورو تدریسي پروسو لپاره گټور دی.

د ښوونې او روزنې پوهنځی د ورزشي فعالیتونو لپاره هم مناسب میدانونه لري، چې د محصلینو د فزیکي روغتیا او تفریح لپاره اهمیت لري. دغه پوهنځی د یوه سرسبز چاپیریال په منځ کې موقعیت لري چې د زده کوونکو لپاره د مطالعې او تفریح لپاره یو آرام او طبیعي فضا برابرېږي.

په ټوله کې، د ښوونې او روزنې پوهنځی د خپلو پراخو او عصري امکاناتو سره د محصلینو لپاره یو پرمختللی او جامع تعلیمي چاپیریال وړاندې کوي چې د علمي پرمختگ، فزیکي فعالیتونو او ټولنیز اړیکو په برخه کې مرسته کوي.

د ښوونې او روزنې پوهنځي تشکيلاتي جوړښت

د پوهنځي مرستيال

خدماتي او محافظتي

- خدماتي کارکوونکي
- خدماتي کارکوونکي
- ساتونکي

مدیریتونه

- تدريسي مدیریت
- اجرائیه مدیریت
- تکنیشن لابرات
- لابرات (کمپیوټر لږ)

د پیاوړتیا تمثونه

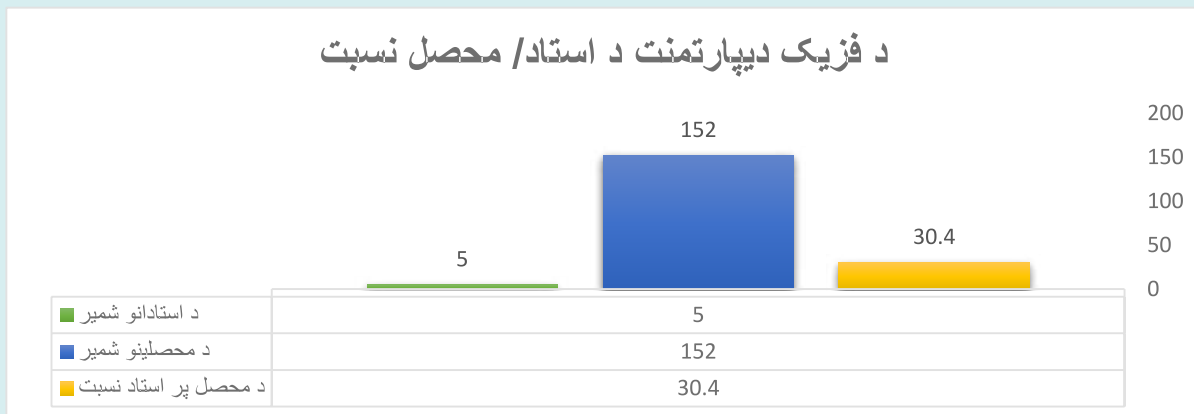

د ښوونې او روزنې پوهنځي د پیاوړتیا تمثونه

الف: فزیک د پیاوړتیا تمث

د فزیک څانګه د ښوونې او روزنې پوهنځي له ایجاد سره سم په ۱۳۹۷ کال کې ایجاد شوې او په ۱۳۹۸ کال کې یې د لومړي سمستر لپاره د کانکور له لارې محصلین جذب کړل. دغه څانګه د ښوونې او روزنې پوهنځي د یوې برخې په توګه په ټاکلي وخت کې محصلینو ته د فزیک په تدریس، څېړنه او هغوی ته په مشورتي، فرهنگي او اجتماعي برخو کې د خدمتونو په وړاندې کولو باندې بوخته ده، تر دې مهاله یې یوه دوره فارغین ټولني ته وړاندې کړي او په څلورگونو ټولګیو کې یې لسګونه زده کړیالان په زده کړو بوخت دي.

د فزیک څانګه د یوې منظمې تګلارې په اساس خپل فعالیتونه د محصلینو لپاره د لېسانس په سویه د مسلکي استادانو او ښوونکو د روزلو لپاره په اتو سمسترونو کې تنظیم کړي دي. په دې څانګه کې د محصلینو د علمي څېړنې او پیداوړتیاکي ظرفیت په نظر کې نیولو سره درسونه په عملي او نظري ډول وړاندې کيږي. اوس مهال د فزیک څانګي علمي او اداري چارې د (۵) تنه تجربه لرونکو علمي کادرونو له لوري پرمخ وړل کيږي.

موخې:

د فزیک څانګې په اساسي موخو کې: ملي ارزښتونو ته درناوی او د هېواد پالنې روحیه پیاوړې کول، د کادري پرسونل ظرفیت لوړونه، د هېواد په کچه د فزیک په برخه کې د مجهز لابراتوار جوړونه، په ټولنه کې د فزیکي قوانینو تطبیق او له هغو څخه ګټه اخیستنه، په برښنايي توګه د مسلکي درسي موادو برابرېونه، د فزیک په برخه کې د نوو څېړنو ترسره کول، شامل دي.

لرلید:

د فزیک څانګه به د هېواد په کچه د فزیک د پوهې او څېړنې په مهارت سمبال کادرونو او ښوونکو په روزنه کې مخکښه وي.

رسالت:

د فزیک څانگه به په خپله برخه کې اسلامي او ملي ارزښتونو ته ژمن په څېړنيزو او پيداگوژيکي مهارتونو باندې سمبال، مسلکي کادرونه او ښوونکي روزي.

د فزیک څانگې تحصيلي نصاب

مخکنې اړين مضامين	د ساعتونو شمېر				د کړېدونکو شمېر	د مضمون کوډ	د مضمون نوم	شمېره
	مجموعه	ستاژ	عملي	نظري				
نه لري	۶۴		۳۲	۳۲	۴	Ed. Ma ☒ 0120	عمومي رياضي	۱
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ph - 0120	عمومي فزیک ۱	۲
نه لري	۳۲		۱۲	۲۰	۲	PS. GP ☒ 0106	عمومي ارواپوهنه	۳
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ma ☒ 0221	اناليز 1	۴
عمومي فزیک ۱	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ph ☒ 0220	عمومي فزیک ۲	۵
نه لري	۳۲		۱۲	۲۰	۲	PS. GP ☒ 0207	انكشافي ارواپوهنه	۶
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ch ☒ 0220	عمومي كېميا	۷
اناليز ۱	۳۲		۱۶	۱۶	۲	Ed. Ma ☒ 0321	اناليز ۲	۸
نه لري	۳۲		۱۶	۱۶	۲	Ed. Ma ☒ 0336	احتمالات	۹
نه لري	۳۲		۱۲	۲۰	۲	PS. GP ☒ 0308	تربيتي ارواپوهنه	۱۰
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ma ☒ 0427	تفاضلي معادلې	۱۱
نه لري	۳۲		۱۲	۲۰	۲	PE. ED ☒ 0409	د ښوونې او روزنې بنسټونه	۱۲
نه لري	۳۲		۱۲	۲۰	۲	Ed. Ma ☒ 0428	احصائيه	۱۳
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ma ☒ 0533	په فزیک کې د رياضي میتودونه	۱۴
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ma ☒ 0518	وکتور اناليز	۱۵
نه لري	۳۲		۱۲	۲۰	۲	PE. ED ☒ 0610	تربيتي ارزيايي	۱۶
نه لري	۳۲		۱۶	۱۶	۲	PE. ED ☒ 0811	د دفتر دارۍ اصول	۱۷
نه لري	۴۸		۲۴	۲۴	۳	Ed. Ph ☒ 0221	مېخانیک ۱	۱۸
مېخانیک ۱	۴۸		۲۴	۲۴	۳	Ed. Ph - 0321	مېخانیک ۲	۱۹
نه لري	۳۲		۱۲	۲۰	۳	Ed. Ph ☒ 0322	مالیکولي او حرارت فزیک	۲۰

نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ph ☐ 0323	هندسي اپتيک	۲۱
نه لري	۳۲		۳۲	۰	۲	Ed. Ph ☐ 0324	د ميخانيک تطبيقات (لابراتوار)	۲۲
نه لري	۱۶		۱۶	۰	۱	Ed. Ph ☐ 0425	د نور فزيک تطبيقات (لابراتوار)	۲۳
نه لري	۱۶		۱۶	۰	۱	Ed. Ph ☐ 0426	د ماليکول او ترمودينامیک تطبيقات	۲۴
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ph ☐ 0427	موجي اپتيک	۲۵
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ph ☐ 0428	برېښنا او مقناطيس ۱	۲۶
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ph ☐ 0429	ترمودينامیک	۲۷
برېښنا او مقناطيس ۱	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ph ☐ 0528	برېښنا او مقناطيس ۲	۲۸
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ph ☐ 0530	نظري ميخانيک	۲۹
نه لري	۶۴		۱۶	۴۸	۴	Ed. Ph ☐ 0531	استرانومي	۳۰
کمپيوټر	۳۲		۲۰	۱۲	۲	Ed. Ph ☐ 0532	په فزيک کې کمپيوټر	۳۱
برېښنا او مقناطيس	۱۶		۱۶	۰	۱	Ed. Ph ☐ 0533	د برېښنا او مقناطيس تطبيقات	۳۲
نه لري	۶۴		۱۶	۴۸	۴	Ed. Ph ☐ 0634	اتومي فزيک	۳۳
نه لري	۶۴		۳۲	۳۲	۴	Ed. Ph ☐ 0635	الکترو تخنيک	۳۴
نه لري	۶۴		۱۶	۴۸	۴	Ed. Ph ☐ 0636	د فزيک د تدريس تيوري او ميتودونه	۳۵
نه لري	۳۲		۱۲	۲۰	۲	Ed. Ph ☐ 0637	نوي کېدونکې انرژي	۳۶
نه لري	۴۸		۲۴	۲۴	۳	Ed. Ph ☐ 0638	د څېړنې کړنلاره	۳۷
نه لري	۶۴		۱۶	۴۸	۴	Ed. Ph ☐ 0739	هستوي فزيک	۳۸
نه لري	۶۴		۱۶	۴۸	۴	Ed. Ph ☐ 740	الکترونیک	۳۹
د څېړنې کړنلاره	۴۸		۴۸	۰	۳	Ed. Ph ☐ 0741	د فزيک د څېړنې پروژه	۴۰
الکترونیک	۳۲		۳۲	۰	۲	Ed. Ph ☐ 0742	د الکترونیک تطبيقات	۴۱
نه لري	۶۴	۳۲	۰	۳۲	۴	Ed. Ph ☐ 0743	تدريسي زده کړې (ستاژ)	۴۲
نه لري	۳۲	۳۲	۰	۰	۲	Ed. Ph ☐ 0744	علمي سير (ستاژ)	۴۳
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ph ☐ 0845	د جامد حالت فزيک	۴۴
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	Ed. Ph ☐ 0846	کوانتم ميخانيک	۴۵

نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۴	Ed. Ph ☐ 0847	د فزيک د مسائيلو ميتوديک حل	۴۶
نه لري	۶۴	۴۸		۱۶	۴	Ed. Ph ☐ 0848	مونوگراف	۴۷
نه لري	۳۲		۱۲	۲۰	۲	Ed. Ph ☐ 0849	د نسبیت فزيک	۴۸
	۱۴۰.۸				۹۰		مجموعه	۴۹
نه لري	۱۶		۰	۱۶	۱	Ed. Bi - 0150/ Ed. Hi ☐ 0151	غذائي مصونيت / سوله	۵۰
نه لري	۱۶		۸	۸	۱	Ed. Ps ☐ 0252/ Ed. Bi ☐ 0253	بدني روزنه / روغتيايي ښوونې	۵۱
نه لري	۳۲		۰	۳۲	۲	Ed. Hi ☐ 0105	د افغانستان معاصر تاريخ	۵۲
	۳۲		۱۰	۲۲	۲	LI. EN ☐ 0102	انگليسي ۱	۵۳
نه لري	۴۸		۱۶	۳۲	۳	SL. IC ☐ 0171 SL. IC ☐ 0172	اسلامي ثقافت ۱ د) اسلام اعتقادي نظام - تلاوت او تجويد)	۵۴
	۳۲		۱۶	۱۶	۲	CE. IE ☐ 0103	کمپيوټر	۵۵
انگليسي ۱	۳۲		۱۰	۲۲	۲	LI. EN ☐ 0202	انگليسي ۲	۵۶
SL. IC ☐ 0101	۶۴		۰	۶۴	۴	SL. IC ☐ 0273 SL. IC ☐ 0274	اسلامي ثقافت ۲ د) اسلام عبادتي نظام - سیرت)	۵۷
SL. IC ☐ 0201	۶۴		۰	۶۴	۴	SL. IC ☐ 0375 SL. IC ☐ 0376	اسلامي ثقافت ۳ د) اسلام اخلاقي نظام - ټولنيز نظام)	۵۸
SL. IC ☐ 0301	۴۸		۰	۴۸	۳	SL. IC ☐ 0477 SL. IC ☐ 0478	اسلامي ثقافت ۴ د) فکري پوهنه - اديان او مذاهب)	۵۹
SL. IC ☐ 0401	۶۴		۰	۶۴	۴	SL. IC ☐ 0579 SL. IC ☐ 0580	اسلامي ثقافت ۵ د) اسلام سياسي نظام - اداري نظام)	۶۰
SL. IC ☐ 0501	۳۲		۰	۳۲	۲	SL. IC ☐ 0681	اسلامي ثقافت ۶ د) اسلام اقتصادي نظام)	۶۱
SL. IC ☐ 0601	۳۲		۰	۳۲	۲	SL. IC ☐ 0782	اسلامي ثقافت ۷ (قرآن او معاصر علوم)	۶۲

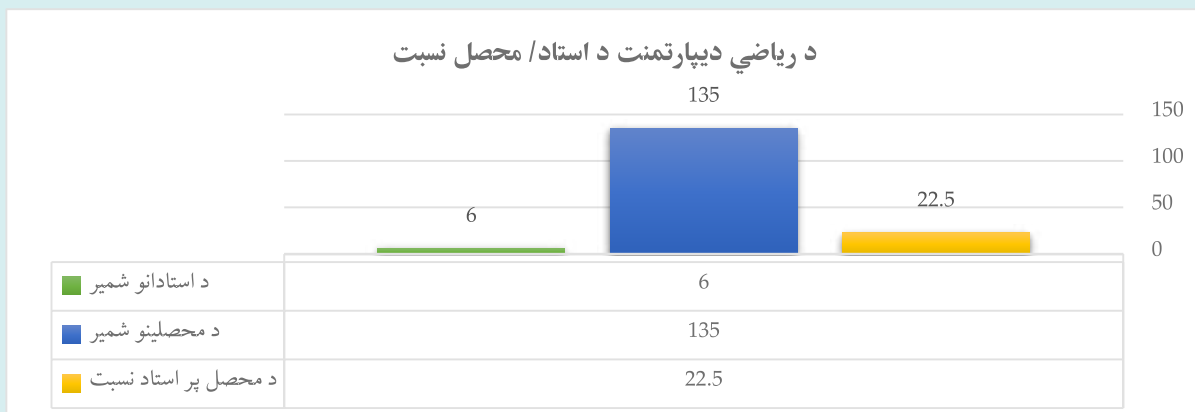

SL. IC 0701	۳۲	۰	۳۲	۲	SL. IC 0883	اسلامي ثقافت ۸) اسلامي تمدن)	۶۳
-------------	----	---	----	---	-------------	---------------------------------	----

ب: رياضي ديپارتمنت

رياضي ديپارتمنت د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوکاټ کې په ۱۳۹۷ کال کې ايجاد شوې او په ۱۳۹۹ کال کې يې لومړنۍ دوره محصلين له کانکور ازمويښې څخه جذب کړل. دغه څانگه د ښوونې او روزنې پوهنځي د يوې برخې په توگه په يوه ټايم کې محصلينو ته د رياضي په تدريس او هغوی ته په مشورتي، فرهنگي او اجتماعي برخو کې د خدمتونو په وړاندې کولو باندې بوخته ده.

رياضي څانگه د يوې منظمې تگلارې په اساس خپل فعاليتونه د محصلينو لپاره د ليسانس په سطحه د مسلکي استادانو او ښوونکو د روزلو لپاره په اتو سمسترونو کې تنظيم کړي دي. په دې څانگه کې د محصلينو د علمي تحقيق او پيداگوژيکي ظرفيت په نظر کې نيولوسره درسونه په عملي او نظري ډول وړاندې کيږي. اوس مهال په رياضي څانگه کې درسونه د ۷ تنه تجربه لرونکو استادانو له لوري پرمخ وړل کيږي.

د رياضي څانگې تخصصي مضامين عبارت دي له: اناليز رياضي، الجبر، هندسه، احصائيه، احتمالات، حل المسائل او داسې نور مضامين چې په مختلفو سمسترونو کې تدريس کيږي.

موخې

د رياضي څانگې په اساسي موخو کې: د هېواد پالنې روحیه پياوړي کول او د هر ډول تبعيض څخه مخنيوی کول، د رياضي په برخه کې د نويو څېړنو ترسره کول، د رياضي په برخه کې د لېسانس په کچه کادرونه او ښوونکي روزل، په برېښنايي توگه د مسلکي درسي موادو برابرول، د رياضي د تدريس په ميتودونو کې نوښتونه رامنځته کول، شامل دي.

لړلید

د رياضي څانگه هڅه کوي چې د تدريس، څېړنې او د څانگې اړوندو نورو امکاناتو پر مټ په ملې کچه د يو معتبر علمي بنسټ په توگه مسلکي ښوونکي ټولنې ته وړاندې کړي.

رسالت

د اسلامي اخلاقو او هېواد پالنې له روحيې سره سم د رياضي په برخه کې د علمي او مسلکي پوهې، څېړنيزو مهارتونو د لاسته راوړلو او عامولو لپاره ښه زمينه برابروي.

د رياضي څانگې تحصيلي نصاب:

سټاز	سمينار او عملي	لکچر ساعتو تعداد	مجموعه ساعتونه	کريډت تعداد	کتگوري	کود نمبر	مضامين	شپږه
	۱۶	۳۲	۴۸	۳	پوهنتون شموله	Ed.IS-0101	اسلامي ثقافت	۱
	0	32	32	2	مسلکي	Ed.PS-0106	عمومي ارواپوهنه	۲
	0	32	32	2	پوهنتون شموله	Ed.En-0102	انگليسي ۱	۳
	16	16	32	2	پوهنتون شموله	Ed.LC-0103	کمپيوټر اساسات	۴
	0	32	32	2	پوهنتون شموله	Ed.Hi-0105	افغانستان معاصر تاريخ	۵
	0	64	64	4	اساسي	Ed.Ph-0120	عمومي فزيک	۶
	0	80	80	5	اساسي	Ed.Ma-0115	عمومي رياضي	۷
	0	۶۴	۶۴	۴	پوهنتون شموله	Ed.IS-0201	اسلامي ثقافت	۸
	0	32	32	2	مسلکي	Ed.PS-027	انکشافی ارواپوهنه	۹
	0	32	32	2	پوهنتون شموله	Ed.En-0202	انگليسي ۲	۱۰
	0	32	32	2	اختياري	Ed.Ph-0222/ Ed.Ph-0222	مالیکولی فزيک/ ترموډينامیک	۱۱
	0	64	64	4	اختصاصي	Ed.Ma-0216	هندسی او مثالثاتو اساسات	۱۲
	0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0217	گسسته رياضي (مجزا رياضي)	۱۳
	0	64	64	4	اساسي	Ed.Ma0215	عمومي رياضي ۲	۱۴
	0	۶۴	۶۴	۴	پوهنتون شموله	Ed.is-0301	اسلامي ثقافت	۱۵
	0	32	32	2	مسلکي	Ed.PS-0308	تربيتي ارواپوهنه	۱۶
	0	32	32	2	پوهنتون شموله	Ed.ES-0304	محيط زيست	۱۷
	0	16	16	1	پوهنتون شموله	Ed.PS-0306	بدني روزنه	۱۸
	0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0318	وکتور اناليز	۱۹
	0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0319	مسطحه تحليلی هندسه	۲۰
	0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0320	اعدادو تيوري	۲۱
	0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0321	حقيقي اناليز ۱	۲۲
	0	۴۸	۴۸	۳	پوهنتون شموله	Ed.IS-0401	اسلامي ثقافت	۲۳
	0	32	32	2	مسلکي	Ed.PS-0409	مباني تعليم و تربيه	۲۴

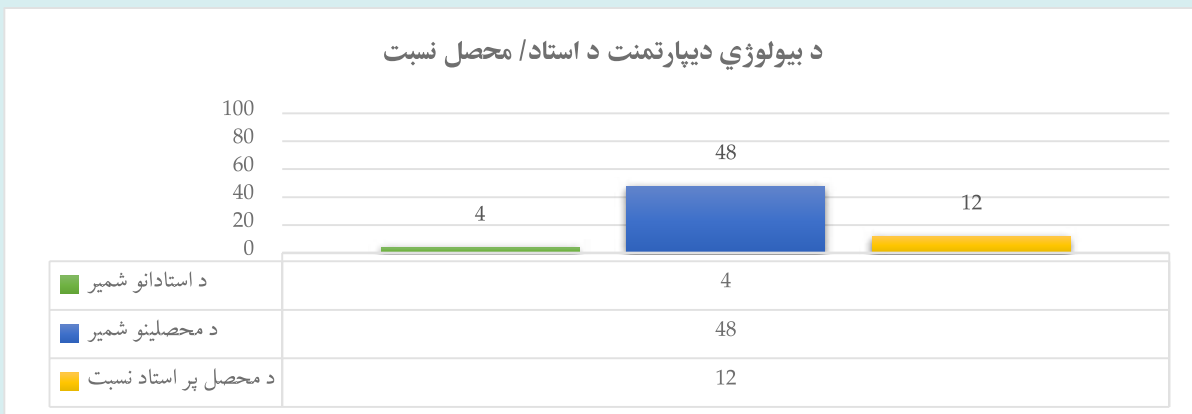

0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0418	وكتور اناليز ۲	۲۵
0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0422	تحليلی هندسه په فضا کې	۲۶
0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0423	معاصر الجبر ۱	۲۷
0	64	64	4	اختصاصي	Ed.Ma-0424	انتگرال کاکولوس	۲۸
0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0421	حقیقی انالیز ۲	۲۹
0	۶۴	۶۴	۴	پوهنتون شموله	Ed.IS-0501	اسلامي ثقافت	۳۰
0	32	32	2	مسلکي	Ed.PS-0510	ارزيابي	۳۱
0	48	48	3	اختياري	Ed.Ph-0528	برق او مقناطيس فزيک	۳۲
16	32	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0525	رياضي د تدریس میتود	۳۳
16	16	32	2	اختصاصي	Ed.Ma-0526	ترسيمي هندسه	۳۴
0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0523	معاصر الجبر ۲	۳۵
0	64	64	4	اختصاصي	Ed.Ma-0527	تفاضلی معادلی ۱	۳۶
0	۳۲	۳۲	۲	پوهنتون شموله	Ed.IS-0601	اسلامي ثقافت	۳۷
0	32	32	2	مسلکي	Ed.PS-0611	دفتر داری اصول	۳۸
0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0628	احصائیه ۱	۳۹
0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0629	تفاضلی هندسه	۴۰
0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0630	خطي الجبر	۴۱
0	64	64	4	اختصاصي	Ed.Ma-0631	سلسلې انالیز	۴۲
0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0627	تفاضلي معادلي ۲	۴۳
0	۳۲	۳۲	۲	پوهنتون شموله	Ed.IS-0701	اسلامي ثقافت	۴۴
64	0	۰	4	تعليمي ستاژ	Ed.PS-0712	تدریس زده کړه	۴۵
16	32	48	3	پروژه	Ed.Ma-0713	تحقیق او پروژه	۴۶
16	16	32	2	اختصاصي	Ed.Ma-0732	کاربردی تکنالوژي	۴۷
0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0728	احصائیه ۲	۴۸
0	64	64	4	اختصاصي	Ed.Ma-0733	د ریاضي میتود په فزيک کې	۴۹
0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0734	انالیز مختلط 1	۵۰
0	۳۲	۳۲	۲	پوهنتون شموله	Ed.IS-0801	اسلامي ثقافت	۵۱
48	16	64	4	تحقیقی پروژه	Ed.Ma0814	مونوگراف او سمینار	۵۲
0	32	32	2	اختياري	Ed.Ma-0838/Ed.Ma-0839	حسابداری اصول/ عملیاتی تحقیق	۵۳
16	16	32	2	اختصاصي	Ed.Ma-0835	حل المسایل	۵۴
0	64	64	4	اختصاصي	Ed.Ma-0836	احتمالاتو تیوري	۵۶
0	64	64	4	اختصاصي	Ed.Ma-0837	عددی انالیز	۵۷
0	48	48	3	اختصاصي	Ed.Ma-0834	مختلط انالیز ۲	۵۸

ج: بیولوژي دپارتمنت

بیولوژي دپارتمنت په ۱۴۰۲ هـ ش کال کې د ټولني د اړتیاوو پر بنسټ وړاندیز او په همدغه کال د لوړو زده کړو وزارت د عالي شورا په غونډه کې د ایجاد منظوري ورکړل شوه. په ۱۴۰۲ کال کې دغه دپارتمنت ته پنځه تنه کادري بستونه ورکړل شوي، چې د علمي کادرونو د جذب لایحې سره سم وړتیا لرونکي کادرونه پرې گمارل شوي. بیولوژي دپارتمنت ته په ۱۴۰۳ کال کې لومړۍ جوپه محصلین له کانکور ازموینې څخه جذب شول. بیولوژي څانگه اوسمهال پر آمر سربېره څلور تنه استادان لري، چې دوه تنه یې ماستران او د دوه تنه نور یې د لیسانس تر کچې زده کړې لري.

موخي:

د بیولوژي دپارتمنت په اساسي موخو کې: د مسلکي او په کار پوه استادانو او ښوونکو روزل، د بیولوژي په برخه کې د نوښتگرو څېړونکو روزل، د فساد په وړاندې د مبارزو کادرونو روزل، په اړونده رشته کې د ټولني ستونزو ته د حل لارو موندل او په دې برخه کې د متخصصینو روزل، شامل دي.

لرليد

بیولوژي څانگه به د تدریس، څېړنې او علمي خدماتو د ارایه کولو په برخه کې د هېواد په کچه نوموتې څانگه وي.

رسالت

بیولوژي څانگه د معیاري تحصیلي نصاب په درلودلو او عصري تدریسي مېتودونو په عملي کولو سره مسلکي کادرونه روزي.

ارزښتونه

- اسلامي او افغاني کلتوري ارزښتونو ته درناوی
- متقابل احترام
- اعتماد او باور

- د وطن دوستی روحیه
- یووالی او اتفاق
- له هر ډول تبعیض او توپیرونو څخه ډډه کول
- د ځانگې د پرمختگ له پاره کلک عزم درلودل

د بیولوژي ځانگې تحصیلي نصاب

شېره	مضامین	کود نمبر	کتگوري	د کړېاېتونو شمېر	مجموعه ساعتونه	د لکچرونو شمېر	سمینار او عملي	ستاژ
۱	اسلام اعتقادي نظام	SL. IC. 0171	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۲	تلاوت او تجويد	SL. IC. 0172	پوهنتون شموله	1	16	16	0	
۳	عمومي ارواپوهنه	Ed.PSy-0106	مسلكي	2	32	32	0	
۴	انگليسي ۱	Ed.En-0102	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۵	کمپيوټر اساسات	Ed.com-0103	پوهنتون شموله	2	32	16	16	
۶	عمومي رياضي او احصايه	Ed.Math-0105	اساسي	3	48	48	0	
۷	عمومي بيولوژي	Ed.Bio-0120	اساسي	4	64	48	16	
۸	عمومي کيميا	Ed.Ch-0120	اساسي	4	64	48	16	
۹	اسلام عباداتي نظام	SL. IC. 0273	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۱۰	نبوي سيرت	SL. IC. 0274	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۱۱	انكشافی ارواپوهنه	Ed.PSy-0207	مسلكي	2	32	32	0	
۱۲	انگليسي ۲	Ed.Eng-0202	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۱۳	عمومي بيولوژي ۲	Ed.Bio-0220	اساسي	4	64	48	16	
۱۴	عمومي کيميا ۲	Ed.Ch-0220	اساسي	4	64	48	16	
۱۵	بيو فزيک	Ed Phy. ۲۲۰	اساسي	2	32	25	7	
۱۶	کمپيوټر اساسات	Ed.Bc-0203	پوهنتون شموله	2	32	16	16	
۱۷	د اسلام اخلاقي رنظام	SL. IC. 0375	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۱۸	د اسلام ټولنيز نظام	SL. IC. 0376	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۱۹	تربيتي ارواپوهنه	Ed.Psy-0308	مسلكي	2	32	32	0	
۲۰	عضوي کيميا	Ed.Chm-0315	اساسي	2	32	25	7	
۲۱	ټکنالوژي کاربردي	Ed.Ge-0324	اختصاصي	2	16	16	0	
۲۲	عمومي نباتات ۱	Ed.Bio-0322	اختصاصي	3	48	48	0	

۲۳	تطبیقات نباتات 1	Ed.Bio-0322	اختصاصی	1	16	0	16
۲۴	حجرى مالیکولی بیولوژی	Ed.Bio-0323	اختصاصی	3	48	48	0
۲۵	زولوژی غیرى فقاریه	Ed.Bio-0321	اختصاصی	4	48	64	16
۲۶	اسلامی ثقافت	SL. IC. 0477	پوهنتون شموله	2	32	32	0
۲۷	ادیان او مذاهب	SL. IC. 0478	پوهنتون شموله	1	16	16	0
۲۸	حفاظت محیط زیست	EdGe-0404	پوهنتون شموله	2	32	32	0
۲۹	معاصر تاریخ	Ed.Hi-0405	پوهنتون شموله	2	32	32	0
۳۰	امبریولوژی انسانی	Ed.Bio-0425	اختصاصی	2	22	32	10
۳۱	عمومی نباتات ۲	Ed.Bio-0422	اختصاصی	3	48	48	0
۳۲	عمومی هستولوژی	Ed.Bio-0426	اختصاصی	4	48	64	16
۳۳	تطبیقات نباتات 2	Ed.Bio-0422	اختصاصی	1	16	16	0
۳۴	میتود تدریس بیولوژی	Ed.Bio-0427	اختصاصی	4	48	64	16
۳۵	د اسلام سیاسی نظام	SL. IC. 0579	پوهنتون شموله	2	32	32	0
۳۶	د اسلام ادارې نظام	SL. IC. 0580	پوهنتون شموله	2	32	32	0
۳۷	زولوژی فقاریه	Ed.Bio-0528	اختصاصی	4	48	64	16
۳۸	نباتی فزیولوژی ۱	Ed.Bio-0529	اختصاصی	3	32	48	16
۳۹	نباتی سیتامیک	Ed.Bio-0530	اختصاصی	2	22	32	10
۴۰	مایکروبیولوژی	Ed.Bio-531	اختصاصی	3	32	48	16
۴۱	بدنی روزنه	Ed.Ps-0506	اختیاری	2	16	32	16
۴۲	د ښوونې او روزنې بنسټونه	Ed.Ba-0509	مسلکی	2	32	32	0
۴۳	د اسلام اقتصادي نظام	SL. IC. 0681	پوهنتون شموله	۲	۳۲	۳۲	0
۴۴	تربیتی ارزیابی	Ed.PS-0610	مسلکی	2	32	32	0
۴۵	نباتی فزیولوژی ۲	Ed.Bio-0629	اختصاصی	3	32	48	16
۴۶	عمومی ایکالوژی	Ed.Bio-0632	اختصاصی	4	48	64	16
۴۷	مایکرو بیولوژی ۲	Ed.Bio-0631	اختصاصی	3	32	48	16
۴۸	جننتیک	Ed.Bio-0633	اختصاصی	4	48	64	16
۴۹	پرازیتولوژی	Ed.Bio-0534	اختصاصی	2	22	32	10
۵۰	قران او معاصر علوم	SL. IC. 0782	پوهنتون شموله	۲	۳۲	۳۲	0
۵۱	تدریس زده کړه	Ed.Bio-0737	تعلیمی ستاژ	4	16	64	48
۵۲	مونوگراف 1	Ed.Ge-0735	تحقیقی پروژه	2	0	32	32
۵۳	روش تحقیق بیولوژی	Ed.Bio-0738	پروژه	4	32	64	32
۵۴	تکامل بیولوژیکي	Ed.Bio-0736	اختصاصی	2	25	32	7
۵۶	دفتر داری اصول	Ed.Ge-0711	مسلکی	2	32	32	0

0	64	64	4	اختصاصي	Ed.Bio-0735	انسان اناتومي اوفزيولوژي ۱	۵۷
16	0	16	1	اختصاصي	Ed.Bio-0735	انسان اناتومي اوفزيولوژي تطبيقات 1	۵۸
0	32	32	2	پوهنتون شموله	SL. IC. 0883	اسلمي تمدن	۵۹
0	64	64	4	اختصاصي	Ed.Bio-0835	انسان اناتومي اوفزيولوژي ۲	۶۰
16	0	16	1	اختصاصي	Ed.Bio-0835	انسان اناتومي اوفزيولوژي تطبيقات ۲	۶۱
12	20	32	2	اختصاصي	Ed.Bio-0839	بيو تڪنالوژي	۶۲
10	22	32	2	اختصاصي	Ed.Bio-0840	بيولوژيکل سايڪولوژي	۶۳
16	48	64	4	اساسي	Ed.Bio-0841	بيوشيمي	۶۴
32	0	32	2	تحقيقي پروژه	Ed.Bio-842	مونوگراف ۲	۶۵
0	32	32	2	اختياري	Ed.Bio-0842	حل منازعه و صلح	۶۶

د: کیمیا دیپارتمنت

کیمیا دیپارتمنت په ۱۴۰۲ هـ ش کال کې د ټولني د اړتياوو پر بنسټ لوړو زده کړو وزارت ته وړاندیز او په همدغه کال د لوړو زده کړو وزارت د عالي شورا له لوري د ښوونې او روزنې پوهنځي په چوکاټ کې د ایجاد منظوري ورکړل شوه. په ۱۴۰۲ کال کې د دغه دیپارتمنت لپاره د آمر په گډون شپږ (۶) کادری بستونه په پام کې نیول شوي. تنه استادان جذب شول، چې د علمي کادر غړو د جذب لایحې سره سم پرې علمي او مسلکي کادرونه گمارل شوي دي.

موخې:

د کیمیا دیپارتمنت په اساسي موخو کې: د کیمیا په برخه کې د علمي او مسلکي ښوونکو روزل، د کیمیا اړوند موضوعاتو د تدریس وړتیاوې رامنځته کول، د عملي کارونو د مدیریت وړتیاوې زیاتول، په کیمیا څانگه کې د نوښت او ابتکار رامنځته کول، شامل دي.

لرلید:

کیمیا څانگه به د ښوونکو د روزنې په برخه کې د ټولو تدریسي، علمي او څېړنیزو فعالیتونو په تړاو مخکښه وي.

رسالت:

کیمیا څانگه هڅه کوي چې د هېواد په کچه په وړتیاوو سمبال، مسلکي او په کار پوه کادرونه ټولني ته وړاندې کړي.

ارزښتونه

1. ټولو اسلامي او ملي قوانینو او اصولو ته بشپړ درناوی
2. له هرډول تعصب پرته د څانگې او هېواد له پاره خدمت کول
3. په ښوونیزه وړتیا او مسلکي مهارتونو سمبال ښوونکي روزل
4. په ملي ژبو د تخصصي درسي موادو برابرول
5. دکیمیا په برخه کې د څېړنو ترسره کول
6. د نظري تدریس ترڅنګ عملي تدریس کول

نخور ۷: د کیمیا څانگې لابراتوار

د کیمیا خانګې تحصیلي نصاب:

شماره	مضامین	کود نمبر	کټګوري	د کړېدونکو شمېر	مجموعه ساعتونه	د لکچر ساعتونو شمېر	سمینار او عملي	ستاژ
۱	اسلام اعتقادي نظام	SL. IC. 01.71	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۲	تلاوت او تجوید	SL. IC. 01.72	پوهنتون شموله	1	16	16	0	
۳	عمومي ارواپوهنه	.PS.Gp-01.07	اساسي	2	32	32	0	
۴	انګليسي ۱	Ed.En-01.02	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۵	کمپيوټر اساسات	Ed.Cs-01.03	پوهنتون شموله	2	32	20	10	
۶	دکيا رياضي ۱	Ed.Ma-01.20	اساسي	2	32	32	0	
۷	عمومي بيولوژي	Ed.Bi-01.20	اساسي	4	64	56	8	
۸	عمومي کيميا 1	Ed.Ch-01.20	اساسي	3	48	45	3	
۹	دعمومي کيميا ۱ تطبيقات	Ed.Ch-01.21	اساسي	1	16		16	
۱۰	اسلام عباداتي نظام	SL. IC. 02.73	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۱۱	نبوي سيرت	SL. IC. 02.74	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۱۲	انکشافی ارواپوهنه	PS.Gp-02.07	اساسي	2	32	30	2	
۱۳	انګليسي ۲	Ed.En-02.02	پوهنتون شموله	2	32	30	2	
۱۴	عمومي بيولوژي ۲	Ed.Bi-02.20	اساسي	2	32	30	2	
۱۵	عمومي کيميا ۲	Ed.Ch-02.20	اساسي	3	48	45	3	
۱۶	عمومي کيميا ۲ تطبيقات	Ed .Ch. .02.21	اساسي	1	16		16	
۱۷	د کيميا رياضي ۲	Ed.Ma-02.20	اساسي	2	32	32		
۱۸	کمپيوټر 2	Ed.Cs-02.03	پوهنتون شموله	2	32	15	17	
۱۹	په لاربراتو کې ایمني شرايط	Ed.Ch-02.22	اختصاصي	2	32	20	12	
۲۰	عمومي فزيک ۱	Ed.ph-02.20	اساسي	2	32	30	2	
۲۱	د اسلام اخلاقي نظام	SL. IC. 03.75	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۲۲	د اسلام ټولنيز نظام	SL. IC. 03.76	پوهنتون شموله	2	32	32	0	
۲۳	بنوونيزه ارواپوهنه	PS.Gp-03.09	اساسي	2	32	30	2	
۲۴	عمومي کيميا ۳	Ed.Ch-03.20	اساسي	3	48	45	3	
۲۵	د عمومي کيميا ۳ تطبيقات	Ed.Ch-03.21	اساسي	1	16		16	

	2	30	32	2	پوهنتون شموله	Ed.Hi-03.05	معاصر تاریخ	۲۶
	2	30	32	2	اساسی	Ed.Ph-03.20	فزیک ۲	۲۷
	3	45	48	3	اختصاصی	Ed.Ch-03.23	غیرعضوی کیمیا ۱	۲۸
	16	0	16	1	اختصاصی	Ed.Ch-03.24	د غیرعضوی کیمیا ۱ تطبیقات	۲۹
	4	28	32	2	پوهنتون شموله	Ed.Es-03.04	چاپیریال ساتنه	۳۰
		32	32	2	اساسی	Ed.Ma-03.20	د کیمیا ریاضی 3	۳۱
	0	32	32	2	پوهنتون شموله	SL. IC. 04.77	اسلامی ثقافت	۳۲
	0	16	16	1	پوهنتون شموله	SL. IC. 04.78	ادیان او مذاهب	۳۳
	3	45	48	3	اختصاصی	Ed.Ch-04.23	غیرعضوی کیمیا ۲	۳۴
	16		16	1	اختصاصی	Ed.Ch-04.24	د غیرعضوی کیمیا ۲ تطبیقات	۳۵
	3	45	48	3	اختصاصی	Ed.Ch-04.25	عضوی کیمیا ۱	۳۶
	16		16	1	اختصاصی	Ed.Ch-04.26	د عضوی کیمیا ۱ تطبیقات	۳۷
	2	30	32	2	اساسی	Ed.Ps-04.09	د بنوونې او روزنې بنسټونه	۳۸
	17	15	32	2	پوهنتون شموله	Pd.Pe04.08	بدنی روزنه	۳۹
	2	30	32	2	اختصاصی	Ed.Ch-04.27	کرسټل شیمی او تطبیقات بی	۴۰
	2	30	32	2	اختصاصی	Ed.Ch-04.28	کیمیاوی تکنالوژی	۴۱
		32	32	2	اختصاصی	Ed.Ch-04.29	د کمپلکسونو کیمیا	۴۲
		32	32	2	اختصاصی	Ed.Ch-04.30	محاسبوی کیمیا	۴۳
	0	32	32	2	پوهنتون شموله	SL. IC. 05.79	د اسلام سیاسی نظام	۴۴
	0	32	32	2	پوهنتون شموله	SL. IC. 0580	د اسلام ادارې نظام	۴۵
	3	45	48	3	اختصاصی	Ed.Ch.05.23	غیرعضوی کیمیا ۳	۴۶
	16		16	1	اختصاصی	Ed.Ch.05.24	غیرعضوی کیمیا ۳ تطبیقات	۴۷
	3	45	48	3	اختصاصی	Ed.Ch.05.25	عضوی کیمیا ۲	۴۸
	16		16	1	اختصاصی	Ed.Ch.05.26	د عضوی کیمیا ۲ تطبیقات	۴۹
	3	45	48	3	اختصاصی	Ed.Ch.05.32	توصیفی تحلیلی کیمیا	۵۰
	16		16	1	اختصاصی	Ed.Ch.05.33	د توصیفی تحلیلی کیمیا تطبیقات	۵۱
	2	30	32	2	اختصاصی	Ed.Ch.05.34	رادیو شیمی	۵۲
	2	30	32	2	اختصاصی	Ed.Ch.05.31	پولیمیر کیمیا	۵۳

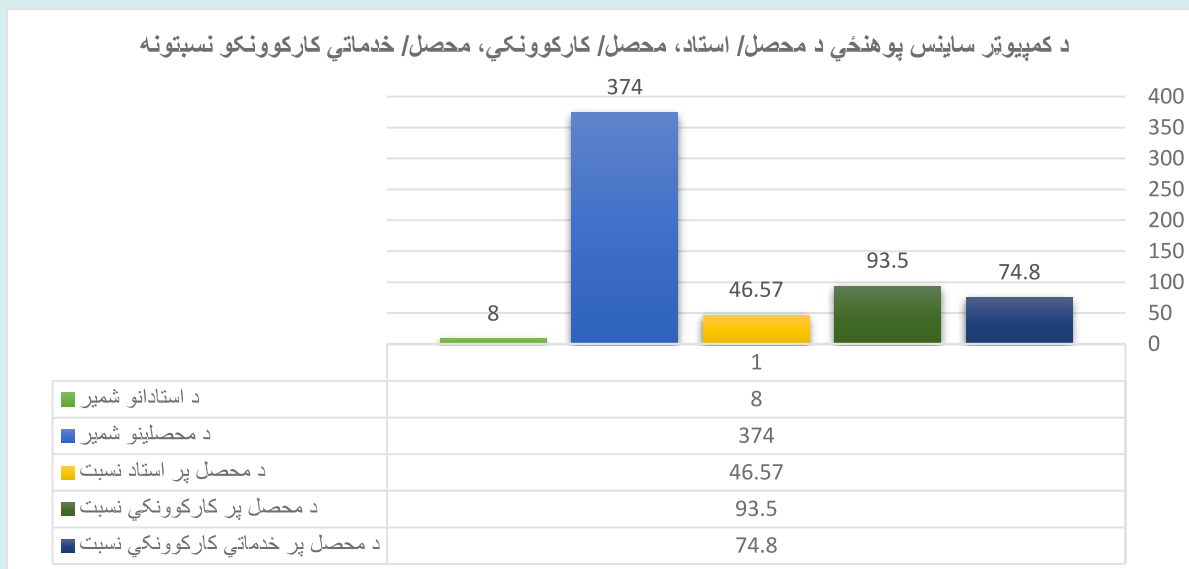

	2	30	32	2	اختصاصي	Ed.Ch.05.35	د چاپيريال ساتنې كيميا	۵۴
		32	32	2	اختصاصي	Ed.Ch.05.30	محاسبوي كيميا ۲	۵۶
	0	۳۲	۳۲	۲	پوهنتون شموله	SL. IC. 06.81	د اسلام اقتصادي نظام	۵۷
	3	45	48	3	اختصاصي	Ed.Ch.06.25	عضوي كيميا ۳	۵۸
	16		16	1	اختصاصي	Ed.Ch.06.26	د عضوي كيميا ۳ تطبيقات	۵۹
	2	30	32	2	اختصاصي	Ed.Ch.06.36	طيف ارزونه	۶۰
	4	60	64	4	اختصاصي	Ed.Ch.06.37	د كيميا د تدريس ميتودونه	۶۱
	2	30	32	2	اختصاصي	Ed.Ch.06.38	د كيميا اختصاصي كورس	۶۲
	3	45	48	3	اختصاصي	Ed.Ch.06.39	مقداري تحليلي كيميا	۶۳
	16		16	1	اختصاصي	Ed.Ch.06.30	د مقداري تحليلي كيميا تطبيقات	۶۴
	2	30	32	2	اساسي	Ed.PS-06.10	بنيونيزه ارزونه	۶۵
	0	۳۲	۳۲	۲	پوهنتون شموله	SL. IC. 07.82	قران او معاصر علوم	۶۶
	40	24	64	4	اساسي	Pe.Ed-07.12	تدريس زده كړه	۶۷
	3	45	48	3	اختصاصي	Ed.Ch.07.41	فزيكي كيميا ۱	۶۸
	16		16	1	اختصاصي	Ed.Ch.07.42	فزيكي كيميا ۱ تطبيقات	۶۹
	3	45	48	3	اختصاصي	Ed.Ch.07.43	بيوشمي ۱	۷۰
	16		16	1	اختصاصي	Ed.Ch.07.44	د بيوشمي ۱ تطبيقات	۷۱
	2	30	32	2	اختصاصي	Ed.Ch.07.45	د درملو كيميا	۷۲
	16	0	16	1	اختصاصي	Ed.Ch.07.46	د خوراكي موادو كيميا	۷۳
	2	30	32	2	اساسي	Pe.Em.07.11	بنيونيز مديريت	۷۴
	16		16	1	پوهنتون شموله	Ed.Ch.07.47	د تحقيق كړنلاره	۷۵
	0	32	32	2	پوهنتون شموله	SL. IC. 08.83	اسلامي تمدن	۷۶
	3	45	48	3	اختصاصي	Ed.Ch.08.41	فزيك كيميا ۲	۷۷
	16	0	16	1	اختصاصي	Ed.Ch.08.42	فزيكي كيميا ۲ تطبيقات	۷۸
	3	45	48	3	اختصاصي	Ed.Ch.08.43	بيوشمي ۲	۷۹
	16		16	1	اختصاصي	Ed.Ch.08.44	بيوشمي ۲ تطبيقات	۸۰
	48	16	64	4	پوهنتون شموله	Ed.Ch.08.48	مونوگراف	۸۱
	4	26	32	2	اختصاصي	Ed.Ch.08.49	كلويد كيميا او تطبيقات بي	۸۲
	8	24	32	2	اختصاصي	Ed.Ch.08. 50	نانو كيميا	۸۳
	2	30	32	2	اساسي	Ed.Ch.08. 51	كاربردي تكنالوژي	۸۴

د کمپیوتر ساینس پوهنځی

کمپیوتر ساینس پوهنځی په ۱۴۰۱ هـ ل کال کې چې د ۲۰۲۱ میلادی کال سره سمون خوري، د دوو څانگو (د شبکې انجینیري او معلوماتي سیستمونو) او پنځو تنو استادانو په لرلو سره په فعالیت پیل وکړ. کمپیوتر ساینس پوهنځی اوسمهال په کادری، اداري او خدماتي برخو کې ۲۰ عنوانه بستونه لري، چې ۱۱ یې کادري، څلور یې اداري، دوه یې خدماتي، دوه نور یې محافظتي او یو بل یې د معتمد بست دی. که څه هم دغه پوهنځی تر دې مهاله فارغین نه لري، خو د معلوماتي سیستمونو او شبکې انجینرۍ په څانگو کې یې ۳۷۴ تنه محصلین په زده کړو بوخت دي. کمپیوتر ساینس پوهنځی د کیفیت لوړاوي برنامې ته شامل دی او د دغې چار د ترسراوي په موخه یې په علمي او اداري برخو کې یوولس کمېټې په دندو ګمارلې دي، چې په پرلپسې توګه په بېلابېلو برخو کې د کیفیت لوړاوي په موخه کار کوي. د کیفیت لوړاوي کمېټې عبارت دي له: ۱- د کیفیت لوړاوي فرعي کمېټه، ۲- د ستراتیژیک پلان کمېټه، ۳- د نصاب کمېټه، ۴- د الکترونیکي زده کړو کمېټه، ۵- د نظم او دسپلین کمېټه، ۶- د فرهنګي چارو او نشراتو کمېټه، ۸- د پوهنځي علمي شورا، ۹- د څېړنو عمومي مجلې کمېټه ۱۰- د سپورت کمېټه او ۱۱- مالي کمېټه.

موخې:

د کمپیوتر ساینس پوهنځي په اساسي موخو کې: د اسلام او هېواد د ټولو نافذه قوانین رعایت کول، د هېواد اوسېدونکو ته د ټکنالوژۍ په مرسته سهولتونه رامنځته کول، ټکنالوژیکي اهدافو ته د رسېدو په موخه د مسلکي کادرونو روزل، د اوسنی عصر له اړتیا سره سم د کمپیوتر او ټکنالوژۍ پر مټ د یوې سالمې او اغېزمنې ټولني رامنځته کول، شامل دي.

لړلید:

کمپیوټر ساینس پوهنځی خپل راتلونکی داسې اټکلوي چې په اکاډمیک ډول د هېواد سیمې او نړۍ په کچه یو د باور وړ پوهنځي په توګه فعالیت وکړي، په ملي او نړیواله کچه د ټیکنالوژۍ علومو اړوند برخو کې به مسلکي متخصصین او په کارپوه کادرونه هیواد، سیمې او نړۍ ته د چوپړ په موخه وړاندې کوي.

رسالت:

کمپیوټر ساینس پوهنځی د معیاري تحصیلي نصاب، مسلکي کادري غړو، معاصرو ټکنالوژیکي وسایلو او مناسب علمي چاپیریال په درلودلو سره د هیواد ټولو نافذه قوانینو ته په درنښت سره مسلکي او په کارپوه کادرونه ټولني ته د خدمت په موخه وړاندې کوي.

ارزښتونه:

۱. د اسلام او هیواد ټول نافذه قوانین رعایت کول.
۲. د هیواد اوسیدونکو ته د ټکنالوژۍ په مرسته سهولتونه رامنځ ته کول.
۳. کمپیوټري او ټکنالوژیکي اهدافو ته د نظام او اسلامي ټولني د رسیدو په موخه اړینې چارې تنظیمول.
۴. د کمپیوټر او ټکنالوژۍ په عصري او نویو میتودونو سمبال د یوې سالمې او اغیزمنې ټولني رامنځته کول.

توأمیتونه:

کمپیوټر ساینس پوهنځی خپلو اساسي موخو ته د رسېدو په موخه د هېواد په کچه له څو تعلیمي او تحصیلي مرکزونو سره توأمیتونه لري، چې تفصیل یې په لاندې ډول دی:

- ۱- د خوست شیخ زاید پوهنتون کمپیوټر ساینس پوهنځي سره د ګډو همکاريو هوکړه لیک، چې د دواړو پوهنځیو د رئیسانو له لوري د ګډو همکاريو په موخه لاسلیک شو، د دغه هوکړه لیک د لاسلیکېدو اصلي موخه د تحقیق، تدریس او ظرفیت لوړونې په برخه کې متقابل همکاري، د علمي او عملي تجارو شریکول، د دواړو لوریو له وړتیاوو څخه په ګټې اخیستنې سره د ظرفیت لوړونې د لنډمهاله برنامو په لاره اچول، د بازار له اړتیا سره سم د درسي نصاب په جوړولو کې د یو بل له وړتیاوو څخه ګټه اخیستل شامل دي.
- ۲- د میدان وردگو ولایت د مخابراتو او ټکنالوژۍ ریاست سره د ګډو همکاريو هوکړه لیک، چې د کمپیوټر ساینس پوهنځي په کچه له یاد ریاست سره لاسلیک شوی دی. د دغه هوکړه لیک په اساسي موخو کې د تحصیلي او تحقیقي همکاريو پراختیا، د علمي کچې لوړولو په موخه د یو بل له تجارو څخه ګټه اخیستل، د دواړو غاړه له ظرفیتونو او وړتیاوو څخه ګټه اخیستل، د بازار له اړتیا سره سم د درسي نصاب جوړول او د ستراتیژیکو پلانونو په جوړولو کې د دواړو لوریو له تجارو او مهارتونو څخه ګټه اخیستل شامل دي.
- ۳- د ټاپ ټارکیت اکاډمۍ سره د ګډو همکاريو هوکړه لیک، چې د یاد ښوونیز مرکز او کمپیوټر ساینس پوهنځي ترمنځ د علمي او عملي تجارو د شریکولو په موخه لاسلیک شوی و، د دغه هوکړه لیک په موخو کې د دواړو

لوریو د کادرونو له علمي وړتیاوو څخه گټه اخیستل، د گډو سمینارونو او ورکشاپونو جوړول، د دواړو لوریو په فرهنګي غونډو کې ونډه اخیستل او په لنډمهاله کورسونو کې د وردګ د لوړو زده کړو مؤسسې محصولاتو ته د تخفیف ورکول شامل دي.

امکانات

1. د کمپیوټر ساینس هنځي مجهز کمپیوټر لب.
2. د با تجربه او مسلکي استادانو او اداري کارمندانو شتون
3. د مجهزو تدریسي ټولګیو شتون، چې په LCD، پروجکتور، میز، چوکۍ، باد پکې، تخته، مارکر او برق سمبال دي.
4. د کمپیوټر ساینس پوهنځي ټولې اداري خونې په لازمو اداري وسایلو او تجهیزاتو (میز، چوکۍ، الماری، کمپیوټرونو، پرینټرونو) او داسې نور باندې سمبال دي
5. د کمپیوټر ساینس پوهنځي په ټولو اداري خونو او د محصلینو لپاره په کمپیوټر لب کې د انټرنټ شتون.

انځور ۸: د کمپیوټر ساینس پوهنځي کمپیوټر لب

د کمپیوټر ساینس پوهنځي ریاست

د پوهنځي مرستیال

د پیاوړتیا د پلانونه

د معلوماتي سیستمونو د پیاوړتیا

پوهنیار عبدالرفیق همت

پوهنیار احمد سباوون ثانی

پوهنیار عبدالرحمن عزیزاده

د شبکې انجینرۍ د پیاوړتیا

پوهنیار محمد ایمل بارکزی

پوهنیار شفیق الله لایق

پوهنیار محمد خالد

مدیریتونه

تدریسي مدیریت

اجرائیه مدیریت

د کمپیوټر لېب مدیریت

لابرانت

خدماتي او محافظتي

خدماتي کارکوونکي

خدماتي کارکوونکي

ساتونکي

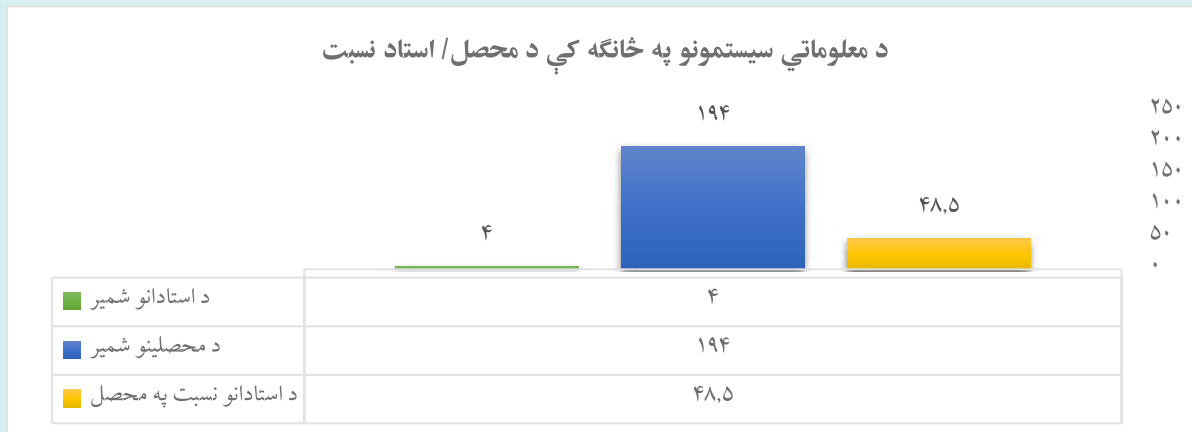
ساتونکي

معلم

د کمپیوټر ساینس پوهنځي د پیاوړتیا تمونونه

الف: د معلوماتي سیستمونو څانګه

د کمپیوټر ساینس پوهنځي اړوند د معلوماتي سیستمونو څانګه په ۱۴۰۱ هـ ل کې ایجاد شوه، دغه څانګه تر دې مهاله فارغین نه لري، خو ۱۹۴ تنه محصلین په کې په زده کړو بوخت دي، چې نظري او عملي زده کړه ییز بهیر یې د څانګې پر آمر سربېره د څلورو تنو رسمي او مسلکي استادانو له لوري پر مخ وړل کېږي. د کرېډیټ د لایحې او نوي کریکولم مطابق د معلوماتي سیستمونو له څانګې څخه د لیسانس په کچه د سند ترلاسه کولو په موخه ۱۵۸ کرېډیټه تخصیصي، اساسي او پوهنتون شموله مضمونونه تدریس کېږي.

موخې:

د کمپیوټر ساینس پوهنځي په اساسي موخو کې د کمپیوټر او تکنالوژۍ په برخه کې د مسلکي کادرونو روزنه، ټولني ته د تکنالوژۍ په مرسته د آسانتیاوو او خدماتو وړاندې کول، د کمپیوټري او تکنالوژیکي زده کړو پرمټ د اسلامي نظام ملاتړ، د اسلام او هېواد د ټولو نافذه قوانین رعایت کول، شامل دي.

لرليد

د معلوماتي سیستمونو څانګه به هڅه کوي؛ ترڅو د معلوماتي سیستمونو په برخه کې د باکیفیته او اغېزمنې زده کړې په وړاندې کولو سره په ملي او نړیواله کچه محصلین وروزي.

رسالت

کمپیوټر ساینس پوهنځی د کمپیوټر او نوې تکنالوژۍ په برخه کې وړتیا لرونکي مسلکي کادرونو روزي، چې د خپلو وړتیاوو او څېړنو پرمټ به د ټولني د پرمختګ په موخه نوښتونه رامنځته کوي.

ارزښتونه

- د شرکاوو د ستونزو د حل په موخه هغوی ته د سیستم د ډیزاینولو او جوړولو وړتیا درلودل.
- د کمپیوټر د پروګرامونو تخنیکي ستونزې حلول، د معلوماتو تحلیل او د مکمل سیستم جوړولو وړتیا درلودل.

- د معلوماتي سیستمونو په برخه کې اخیستونکو، پیروونکو، د سیستم تحلیلونکو او د سیستم جوړونکو سره د کار او ښوونکو د وړتیا لړل.

د معلوماتي سیستمونو د څانګې تحصیلي نصاب:

شمیره	مضمون نوم	کوډ نمبر	د مضمون نوعیت	کریډیت شمیر
۱	اسلامي ثقافت (د اسلام اعتقادي نظام)	SL. IC. 0171	پوهنتون شموله	۲
۲	اسلامي ثقافت (تجوید او تلاوت)	SL. IC. 0172	پوهنتون شموله	۱
۳	د محیط زیست اساسات	CS. IS. 0102	پوهنتون شموله	۲
۴	د افغانستان معاصر تاریخ	Ss.Hi.0103	پوهنتون شموله	۲
۵	انګلیسي ژبه (۱)	Li. En. 0104	پوهنتون شموله	۲
۶	د کمپیوتر اساسات	CS. IS. 0106	اساسي	۴
۷	د پروګرام لیکنې اساسات	CS. IS. 0107	مسلکي	۴
۸	ریاضیات	CS. IS. 0108	اساسي	۴
۹	د اسلام عبادتي نظام (اسلامي ثقافت)	SL. IC. 0273	پوهنتون شموله	۲
۱۰	اسلامي ثقافت (سیرت)	SL. IC. 0274	پوهنتون شموله	۲
۱۱	انګلیسي ژبه (2)	Li. En. 0204	پوهنتون شموله	۲
۱۲	شئ ګرا پروګرام لیکنه	CS. IS. 0209	مسلکي	۴
۱۳	مجزا ریاضیات	CS. IS. 0210	اساسي	۴
۱۴	الکترونیک	CS. IS. 0211	اساسي	۳
۱۵	د کمپیوټري شبکې اساسات	CS. IS. 0212	اساسي	۴
۱۶	اسلامي ثقافت (د اسلام اخلاقي نظام)	SL. IC. 0375	پوهنتون شموله	۲
۱۷	اسلامي ثقافت (د اسلام ټولنيز نظام)	SL. IC. 0376	پوهنتون شموله	۲
۱۸	د دیتاییس اساسات	CS. IS. 0313	مسلکي	۴
۱۹	خطي الجبر	CS. IS. 0314	مسلکي	۳
۲۰	د کمپیوټر شبکې (روتینگ او سویچینگ)	CS. IS. 0315	اساسي	۳

۳	اساسي	CS. IS. 0316	د کمپیوتر مهندسي	۲۱
۴	مسلکي	CS. IS. 0317	پر مختللي پروگرام ليکنه	۲۲
۲	پوهنتون شموله	SL. IC. 0477	اسلامي ثقافت (فکري پوهنه)	۲۳
۱	پوهنتون شموله	SL. IC. 0478	اسلامي ثقافت (اديان او مذاهب)	۲۴
۴	مسلکي	CS. IS. 0418	ويب جوړونه	۲۵
۴	مسلکي	CS. IS. 0419	پر مختللي ډيټابيس	۲۶
۴	مسلکي	CS. IS. 0420	د ډېټا او الگوريتمونو جوړښتونه	۲۷
۳	اساسي	CS. IS. 0421	احصائيه او احتمالات	۲۸
۳	اساسي	CS. IS. 0422	عامل سيستم	۲۹
۲	پوهنتون شموله	SL. IC. 0579	اسلام سياسي نظام (د ثقافت اسلامي)	۳۰
۲	پوهنتون شموله	SL. IC. 0580	اسلامي ثقافت (د اسلام اداري نظام)	۳۱
۳	مسلکي	CS. IS. 0523	د ډيټابيس مديريت	۳۲
۴	مسلکي	CS. IS. 0524	د ويب پراختيا	۳۳
۴	مسلکي	CS. IS. 0525	د نرم توکو انجنيري	۳۴
۴	مسلکي	CS. IS. 0526	د ډيټا ساينس اساسات	۳۵
۲	پوهنتون شموله	SL. IC. 0681	اسلامي ثقافت (د اسلام اقتصادي نظام)	۳۶
۴	مسلکي	CS. IS. 0627	د موبایل پروگرام ليکنه	۳۷
۴	مسلکي	CS. IS. 0628	امنيت سيستم های معلوماتي	۳۸
۴	مسلکي	CS. IS. 0629	د انسان او کمپیوتر تعامل	۳۹
۴	مسلکي	CS. IS. 0630	مصنوعي څيرکتيا	۴۰
۲	پوهنتون شموله	SL. IC. 0782	ثقافت اسلامي (قرآن او معاصر علوم)	۴۱
۵	مسلکي	CS. IS. 0731	د ډيټا ذخيره کول او سوداگريزه څيرکتيا	۴۲
۴	مسلکي	CS. IS. 0732	د موبایل برنامو مختلظه پروگرام ليکنه	۴۳
۲	اساسي	CS. IS. 0733	د مديريت اصول	۴۴
۳	پای ليک	CS. IS. 0734	د څيرنې طريقي	۴۵

۴۶	انتخابی ۱	-	انتخابی	۳
۴۷	اسلامي ثقافت (اسلامي تمدن)	SL. IC. 0883	پوهنتون شموله	۲
۴۸	پروژه/پایلیک	CS. IS. 0844	پای لیک	۴
۴۹	دیټا مایننگ	CS. IS. 0845	مسلکي	۴
۵۰	د نرم توکو د پروژې مدیریت	CS. IS. 0846	مسلکي	۴
۵۱	انتخابی ۲	-	انتخابی	۴

ب: د شبکې انجنیري څانګه:

د کمپیوټر ساینس پوهنځي اړوند د شبکې انجنیري څانګه په ۱۴۰۱ هـ ل کې ایجاد شوه، دغه څانګه تر دې مهاله فارغین نه لري، خو ۱۸۰ تنه محصلین په کې په زده کړو بوخت دي، چې نظري او عملي زده کړه ییز بهیر یې د څانګې پر آمر سربېره د څلورو تنو رسمي او مسلکي استادانو له لوري پر مخ وړل کېږي. د کربډېټ د لایحې او نوي کریکولم مطابق د شبکې انجنیري له څانګې څخه د لیسانس په کچه د سند ترلاسه کولو په موخه ۱۴۹ کربډېټه تخصصي، اساسي او پوهنتون شموله مضمونونه تدریس کېږي.

موخې:

د کمپیوټر ساینس پوهنځي په اساسي موخو کې د کمپیوټر او تکنالوژۍ په برخه کې د مسلکي کادرونو روزنه، ټولني ته د تکنالوژۍ په مرسته د آسانتیاوو او خدماتو وړاندې کول، د کمپیوټري او تکنالوژیکي زده کړو پرمت د اسلامي نظام ملاتړ، د اسلام او هېواد د ټولو نافذه قوانین رعایت کول، شامل دي.

لرلید:

د شبکې انجنیري څانګه به هڅه کوي ترڅو له معلوماتي او تکنالوژیکي عصر سره مستقیماً متناسبه واوسي او داسي فارغین ولري کوم چې په مصنوعي څیرکتیا سمباله خوندي شبکه ډیزاین او جوړه کړای شي. د دې تر څنګ وکولای شي چې په ټولنه کې نوي مثبت بدلونونه او نوښتونه رامنځته کړي

رسالت

مونږ به د باکیفیته تحصیلي نصاب، څېړنې او ښه زده کړه ییز محیط پر مټ اسلام او وطن ته ژمن، با اخلاقه د شبکې انجیران وړاندي کوو. کوم چي وکولای شي ستونزي حل او د خوندي شبکې د جوړولو وړتیا ولري او همدارنگه وکولای شي په ټولنه کې مثبت تغیرات رامنځته کړي.

ارزښتونه

- ☒ انتقادي فکر د یو علمي او اخلاقي اصل په توګه منل.
- ☒ اسلام، وطن، کلتوري او اخلاقي امورو ته ژمنتیا.
- ☒ د باکیفیته، عصري او دوامداره زده کړو او تدریس لپاره هڅه کول.
- ☒ د توپيري چلند او تعصب څخه مخنیوی کول.
- ☒ ټولیز کار، د معلوماتو شریکول او په ټولیزه توګه د پیچلو ستونزو حلول.
- ☒ علمي او څېړنیز معیارونو ته ژمنتیا

د شبکې انجیري څانګې تحصیلي نصاب

شمیره	مضمون نوم	کوډ نمبر	د مضمون نوعیت	کریډیت شمیر
۱	د پروګرام لیکنې سره اشنائی-۱	CS101	مسلکي	۴
۲	د کمپیوټر مهارتونه	CS102	اساسي	۳
۳	د کمپیوټر اساسات	CS103	اساسي	۳
۴	اسلامیات-۱	CO101	عمومي	۱
۵	د افغانستان معاصر تاریخ	CO102	عمومي	۱
۶	انګلیسي ژبه-۱	EL101	عمومي	۲
۷	ریاضي	EL102	اساسي	۳
۸	الکترونیک	CS106	مسلکي	۲
۹	انتخابي-۱		انتخابي	۱
۱۰	د تخصصي کېدو سره پېژندنه	CS104	انتخابي	۱
۱۱	سپورت	GE101	انتخابي	۱
۱۲	د پروګرام لیکنې سره اشنائی-۲	CS201	مسلکي	۴
۱۳	د منطقي مدارونو طراحي	CS207	مسلکي	۳

۳	مسلكي	CS206	د ډيټا ارتباطات	۱۴
۱	عمومي	CO201	اسلاميات-۲	۱۵
۱	عمومي	CO202	د افغانستان معاصر تاريخ	۱۶
۲	اساسي	EL201	عملي انگيسي	۱۷
۳	اساسي	EL202	مجزاء رياضيات	۱۸
۱	انتخابي		انتخابي-۲	۱۹
۲	انتخابي	CS211	د الکترونيکي وسايلو استفاده	۲۰
۲	انتخابي	CS210	د انټرنټ له خدماتو سره اشنائی	۲۱
۱	انتخابي	GE201	سپورت	۲۲
۳	مسلكي	CS302	د نيټورک اساسات	۲۳
۳	مسلكي	CS303	د ډيټابيس مفهوم	۲۴
۳	اساسي	EL302	احصايه او احتمالات	۲۵
۳	مسلكي	CS301	شي گرا پروگرام ليکنه	۲۶
۱	عمومي	CO301	اسلاميات-۳	۲۷
۲	اساسي	EL301	د انگليسي لوستلو ادراک	۲۸
۳	اساسي	CS304	ويب ډيزاين	۲۹
۲	اساسي	انتخابي	انتخابي-۳	۳۰
۲	انتخابي	CS312	اتوميټا تيوري	۳۱
۲	انتخابي	CS313	د سرکټ تيوري	۳۲
۳	مسلكي	CS402	د کمپيوټر شبکې	۳۳
۳	مسلكي	CS401	د ډيټا جوړښت او الگوريتم	۳۴
۳	مسلكي	CS405	پرمختللي ډيټابيس	۳۵
۳	مسلكي	CS404	ويب پاڼو ته پرمختگ ورکول	۳۶
۱	عمومي	CO401	اسلاميات-۴	۳۷
۲	اساسي	EL401	د انگليسي ليکلو ترکيب	۳۸

۳	اساسي	EL402	د لينير الجبرا له ميتلب سره	۳۹
۲	انتخابي		انتخابي-۴	۴۰
۲	انتخابي	CS410	د سيستم تحليل او ډيزاين	۴۱
۲	انتخابي	CS409	د کمپيوټر سيستم ډيزاين او جوړښت	۴۲
۲	پروژه	CS503	تعليمي پروژه	۴۳
۱	عمومي	CO501	اسلاميات-۵	۴۴
۳	مسلكي	CS501	د چلريز سيستم مفهوم	۴۵
۳	مسلكي	CS505	بي سيم شبكه	۴۶
۳	مسلكي	CS515	سافت ويير انجينري	۴۷
۲	مسلكي	CS513	روتينگ او سويچينگ لب	۴۸
۳	مسلكي	CS506	د سيستم اداره كول او ساتنه	۴۹
۲	انتخابي		انتخابي-۵	۵۰
۲	انتخابي	CS514	د معلوماتي سيستمونو سره اشنائي	۵۱
۲	انتخابي	CS525	د تيليكام سيستم سره اشنائي	۵۲
۳	مسلكي	CS607	پرمختللي شبكې	۵۳
۳	مسلكي	CS602	د يونيڪس پر بنسټ عملياتي سيستم	۵۴
۳	اساسي	CS603	د معلوماتو امنيت مفهوم	۵۵
۲	پروژه	CS601	محصولي عملي تجربه (انټرنشپ)	۵۶
۱	عمومي	CO601	اسلاميات-۶	۵۷
۲	مسلكي	CS617	کلاوډ کمپيوټينگ	۵۸
۳	مسلكي	CS604	پرمختللي جاوا پروگرام ليکنه	۵۹
۲	انتخابي		انتخابي-۶	۶۰
۲	انتخابي	CS623	د شبكې عملي او ساتنه	۶۱
۳	انتخابي	CS611	ځای پر ځای شوي سيستمونه	۶۲
۳	انتخابي	CS610	ICT4D	۶۳

۳	مسلکي	CS702	مبايل اپلکشن جو پرونه	۶۴
۳	مسلکي	CS705	د نيٽورک ساتنه	۶۵
۳	مسلکي	CS709	د انتقال شبکې	۶۶
۱	عمومي	CO701	اسلاميات-۷	۶۷
۲	مسلکي	CS719	د اوپن سورس سيستم اداره کول	۶۸
۳	مسلکي	CS717	د سيلولر شبکې	۶۹
۱	اساسي	CS723	د فاینل پروژې لارښود	۷۰
۲	اساسي	CS701	د څيړنې میتودولوژي	۷۱
۲	انتخابي		انتخابي-۷	۷۲
۲	انتخابي	CS721	د مايکرو ويو او ستلايت ارتباط	۷۳
۲	انتخابي	CS722	عصري تکنالوژي	۷۴
۱۲	پروژه	CS801	فاینل پروژه	۷۵
۱	عمومي	CO801	اسلاميات-۸	۷۶
۴	مسلکي		تقسيم شوي شبکې سيستمونه	۷۷
۲	انتخابي		انتخابي-۸	۷۸
۴	انتخابي	CS807	پاليسي ICT	۷۹
۴	انتخابي	CS802	پرمختللي مبايل اپلکشن جو پرونه	۸۰
۲	مسلکي	CS812	د تخليقيت پراختيا	۸۱

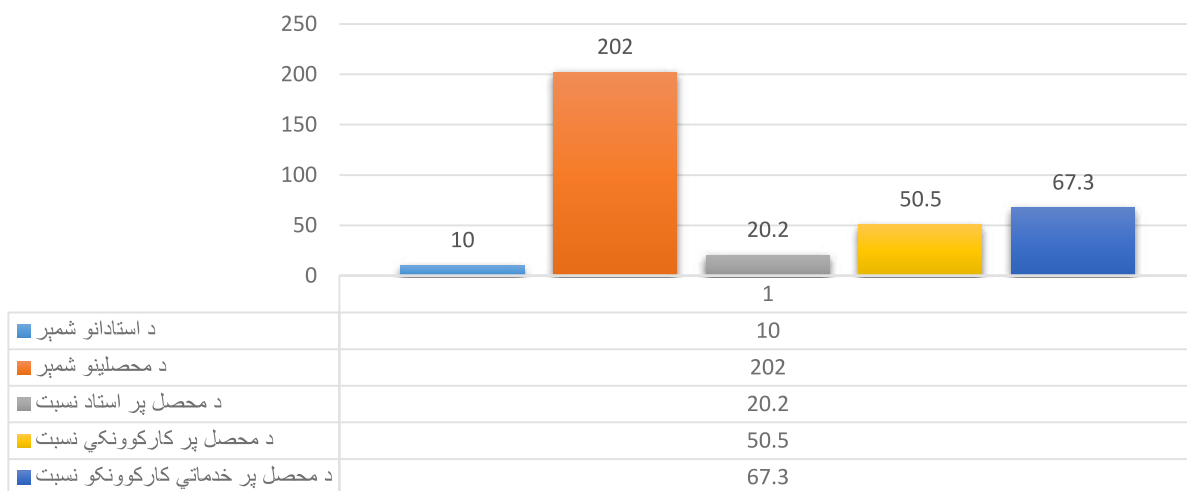
د شرعیاتو پوهنځی

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې د شرعیاتو پوهنځی په ۱۴۰۱ هـ ش کال کې د لوړو زده کړو وزارت په وړاندیز او د ریاست الوزراء د (۱۳۵ ج ۱-۲۶) گڼې او ۱۴۴۳/۸/۲۶ نیتيې حکم په اساس د دوو څانگو (فقه او قانون او اسلامي تعلیمات) په لرلو سره منظور شو.

یاد پوهنځی په ۱۴۰۲ کال کې په فعالیت پیل وکړ، اوسمهال ۲۷ تنه تشکیل لري، چې نولس تنه یې کادري، درې تنه یې اداري، دوه تنه یې خدماتي او دوه تنه نور یې د ساتونکو بستونه دي. پر دې سربېره دغه پوهنځی تر دې مهاله ۲۰۲ تنه محصلین لري، چې په دوو دپارتمنتونو کې په زده کړو بوخت دي.

شرعیاتو پوهنځی د کیفیت لوړاوي آمریت تر چتر لاندې ۱۱ کمېټې جوړې کړې دي، چې د کیفیت د ښه والي لپاره به په دوامداره توگه کارونه سرته رسوي، چې عبارت دي له: ۱- د کیفیت لوړاوي کمېټه، ۲- د نصاب کمېټه، ۳- د ستراتیژیک پلان کمېټه، ۴- د ازموینو کمېټه، ۵- د مالي چارو او سپورت کمېټه، ۶- د څیړنو کمېټه، ۷- د نظم او دسپلین کمېټه، ۸- د نشراتو کمېټه، ۹- د الکترونیکي زده کړو کمېټه، ۱۰- د کړنو د څار او ارزونې کمېټه، ۱۱- د دعوت او ارشاد کمېټه.

د شرعیاتو پوهنځی د محصل / استاد، محصل / کارکوونکي، محصل / خدماتي کارکوونکي

موخې:

د شرعیاتو پوهنځی په اساسي موخو کې: د خپلې ټولنې د ټولو شرعي او ټولنیزو اړتیاوو په نظر کې نیولو سره د متدینو، په علمي ګاڼه سمبال او مسلکي کادرونه روزل، د تقنین، قضاء او افتاء په برخه کې د یوې قوي ديني مرجع په توګه ټولنې ته د ژمنو مسلکي کادرونه وړاندې کول، د تعلیم او تحصیل اړوند اداراتو لپاره د مسلکي ښوونکو او استادانو روزل، د ټولنې د سالمې رهبرۍ لپاره د متدینو او زیارکښو زعامتونو او قیادتونو وړاندې کول او د شرعي مسائلو د مسلکي څېړونکو روزل، شامل دي.

لرليد:

د شرعياتو پوهنځی په پام کې لري چې د اسلامي او ملي ارزښتونو پر بنسټ د شرعي او ملي قوانينو په رڼا کې متخصص او وړ کادرونه وروزي او همداراز د هېواد او سيمې په کچه د يو ديني علمي مرکز په توگه وپېژندل شي.

رسالت:

شرعياتو پوهنځی د يو ديني او علمي مرکز په توگه علمي، متخصص او په شرعي علومو سمبال کادرونه ټولني ته وړاندې کوي، د شريعت د کلي قواعدو څخه د معاصرو فقهي مسائلو تحقيق کوي او اسلامي ارزښتونه تشریح او نشروي.

امکانات:

- ژمن، تجربه لرونکي او متخصص استادان چې د ماسټرۍ او ليسانس درجې لري
- په عصري آسانتياوو سمبال ټولگي
- د تدريس په بهير کې د معاصرو وسايلو د کارولو لپاره تخنیکي آسانتياوې
- د زده کونکو لپاره د باکفېته او وړيا انټرنېټ آسانتياوې
- د يو ښه مجهز کتابتون شتون چې کافي اندازه تخصصي کتابونه لري.
- د کمپيوټر لېب شتون
- د برېښنا منظم سيستم شتون چې په درسي بهير کې په ښه توگه د لاسرسي وړ دی
- د عصري او معاصرو ميتودونو سره سم د درسونو ارائيه کول
- زده کونکو ته د استادانو سره د دوامدار ليدنو کتنو آسانتيا رامنځته کول
- د محصلينو لپاره د عملي کارونو امکانات رامنځته کول

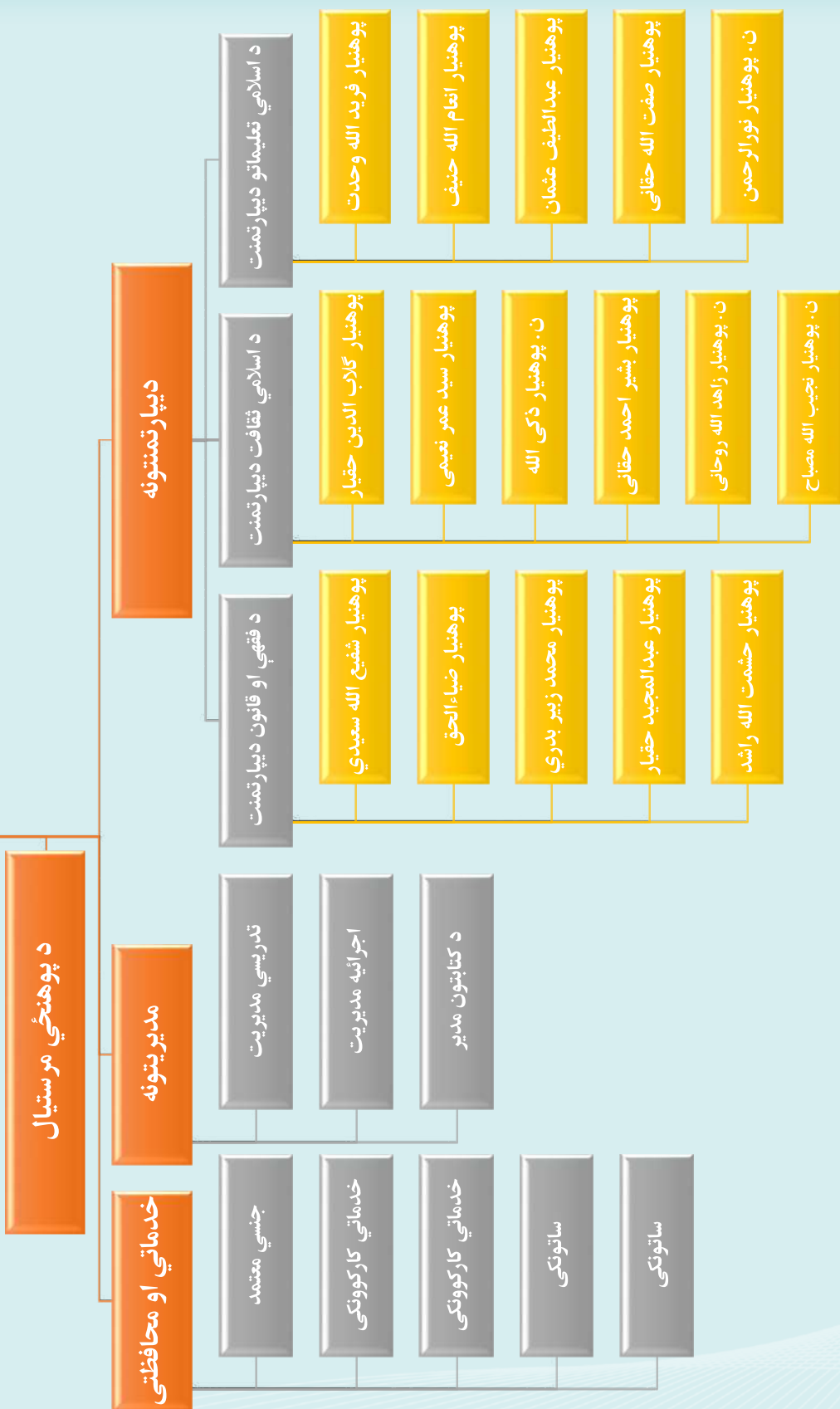
تواميتونه:

- ۱- شرعياتو پوهنځی د خپلو علمي لاسته راوړنو په لړ کې د خوست شيخ زايد پوهنتون اړوند له شرعياتو پوهنځي سره هوکړه ليک لاسليک کړی دی، د دغه هوکړه ليک اساسي موخې په علمي ډگر کې د دواړو لوريو د افکارو او تجارېو تبادلې کول، په متقابلې توگه د دواړو لوريو له نوښتونو او علمي لاسته راوړنو څخه گټه اخيستل، د ظرفيت لوړونې په برخه کې د دواړو لوريو له ظرفيتونو او علمي تجارېو څخه گټه اخيستل ښودل شوي دي.
- ۲- شرعياتو پوهنځی د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې د ښوونې او روزنې پوهنځي سره د اداري همکاريو، کيفيت لوړاوي، تدريس آموزی او څېړنيزو وړتياوو د لوړولو په برخه کې هوکړه ليک لري. دغه هوکړه ليک د دې لامل شو، چې شرعياتو پوهنځی د تدريس، تحقيق، ادارې، مديريت او ظرفيت لوړونې په برخه کې د ښوونې او روزنې پوهنځي له تجارېو څخه گټه واخلي.

تشکیلاتي جوړښت:

د شریعاتو پوهنځی ریاست

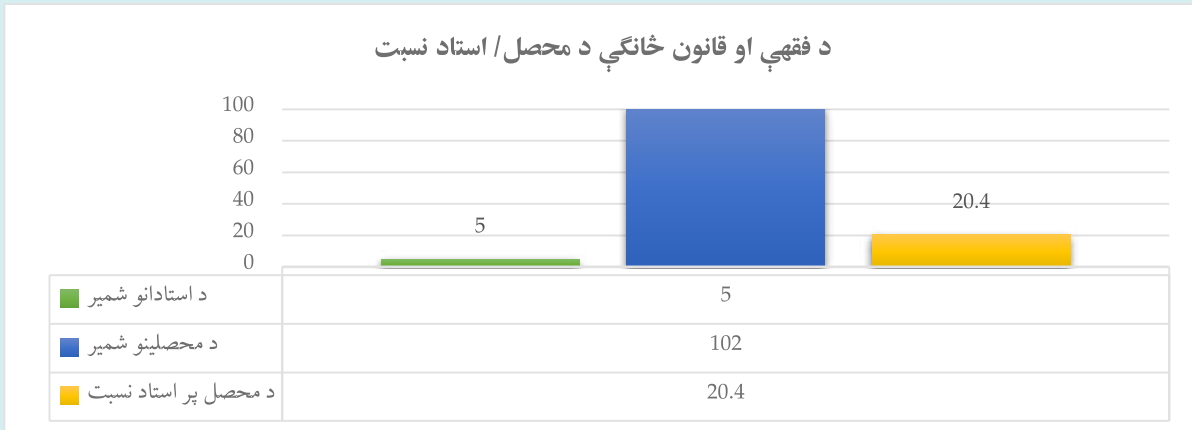

د شرعیاتو پوهنځي د پارتمنتونه

شرعیاتو پوهنځی تر دې مهاله د فقهي او قانون، اسلامي تعليماتو او اسلامي ثقافت درې د پارتمنتونه لري، چې هر یو به پر خپل ځای معرفي شي:

الف: د فقهي او قانون د پارتمنت

د فقه او قانون څانگه د شرعیاتو پوهنځي سره هم مهاله په ۱۴۰۱ هـ ش کال کې تاسیس شوه، نوموړې څانگه اوس مهال د کامل رشد او پرمختگ په حالت کې قرار لري، اوس مهال ۱۰۲ تنه محصلین په کې په زده کړو بوخت دي. نوموړې څانگه ۵ تنه برحاله استادان لري، چې د شرعیاتو پوهنځي د فقهي او قانون څانگې سرپرته د اسلامي تعليماتو او اسلامي ثقافت مضامین هم تدریس کوي.

موخې:

د فقهي او قانوني څانگې په اساسي موخو کې: د قرآن کریم، نبوي احادیثو، فقهي او اړونده علومو او اصولو مسلکي زده کړه او د اساسي مصادر وپېژندنه، ټولني ته د تقنین، قضاء او افتاء په برخه کې د یوې قوي، دیني مرجع په توگه د ژمنو او مسلکي کادرونه وړاندې کول، د توحید د صحیحې عقیدې او نبوي سیرت زده کړه او په جامعه کې یې د عملي کولو لپاره کار کول، په نړۍ کې د مختلفو ادیانو پېژندنه او د انحرافاتو بیان، د اسلام د مقدس دین د مصادر و په وړاندې د نورو ډلو د دریځ بیان او د هغو د شبهاتو له منځه وړل او له دیني مقدساتو څخه دفاع کول، شامل دي.

لرید

د فقهي او قانون څانگه د خدمت په موخه عدلي، قضائي او تعليمي ادارو لپاره متخصص او وړ کادرونه روزي، ترڅو دین، هېواد او هېوادوالو ته د خدمت مصدر شي او د هېواد، سیمې او نړۍ په کچه د شرعي علومو د تخصص په برخه کې په نړیوالو معیارونو برابر معتبر علمي مرکز وگرځي.

رسالت

د فقهې او قانون څانگه د خپل ټاکل شوي کریکولم په رڼا کې د مسلکي او تجربه لرونکو استادانو په وسیله تدریس کوي، کونښن کوي چې په علمي، عدلي او قضائي برخو کې د متخصصو او متعهدو کادرنو د روزنې او په دې برخه کې د علمي څېړنو سرته رسولو له لارې په ټولنه کې خپل نقش او رول آدا کړي.

ارزښتونه:

- دیني او ملي ارزښتونو ته ځانگړې توجه کول.
- په زده کړه او خدماتو کې لا زیات ښه والی.
- تعلیمي، اداري او مالي استقلالیت
- په تعلیمي او اداري چارو کې شفافیت او عدالت
- څېړنو او نوښتونو ته خاص پام کول.

د فقهې او قانون دیپارتمنت تحصیلي نصاب

نمبره	مضمون	کود نمبر IL	د مضمون نوعیت	تعداد کریدت	ملاحظات
۱	الحفظ والتجوید (النصف الأخير من جزء ۳۰)	SL.IL.0106	اساسي	۲	
۲	العقیده (۱) (الالهيات)	SL.IL.0107	اساسي	۲	
۳	الحديث (۱)	SL.IL.0108	اساسي	۲	
۴	فقه العبادات (۱) (الصلاة و الصيام)	SL.IL.0109	تخصصي	۲	
۵	تاریخ التشريع	SL.IL.0110	تخصصي	۲	
۶	السيرة (فقه السيرة)	SL.IL.0111	اساسي	۲	
۷	مبادي حقوق	SL.IL.0112	اساسي	۲	
۸	اللغة العربية (۱) (الصرف)	SL.IL.0113	اساسي	۲	
۹	چاپیریال ساتنه	SL.IL.0102	ټول شمول	۱	
۱۰	د افغانستان معاصر تاریخ	SL.IL.0103	ټول شمول	۲	
۱۱	العقید (۲) (النبوت)	SL.IL.0207	اساسي	۲	
۱۲	الحديث (۲)	SL.IL.0208	اساسي	۲	
۱۳	فقه العبادات (۲) (الزکات والحج)	SL.IL.0209	تخصصي	۳	
۱۴	فقه الأحوال الشخصية (۱)	SL.IL.0214	تخصصي	۲	
۱۵	علوم الحديث	SL.IL.0215	اساسي	۲	
۱۶	اساسي عمومي حقوق	SL.IL.0216	اساسي	۲	
۱۷	علوم القرآن	SL.IL.0217	اساسي	۲	

٢	اساسي	SL.IL.0213	اللغة العربية (٢) (قواعد النحو)	١٨
٢	اساسي	SL.IL.0218	المنطق القديم	١٩
٢	اساسي	SL.IL.0219	اسلامي تاريخ	٢٠
٢	اساسي	SH.IL.03.07	العقيد (٣) (السمعيات)	٢١
٢	اساسي	SH.IL.03.20	التفسير (١)	٢٢
٢	تخصصي	SH.IL.03.21	أحاديث الأحكام (١)	٢٣
٢	تخصصي	SH.IL.03.14	فقه الأحوال الشخصية (٢)	٢٤
٢	تخصصي	SH.IL.03.22	أصول فقه (١)	٢٥
٢	اساسي	SH.IL.03.23	حقوق الانسان في الاسلام	٢٦
٢	تول شمول	SH.IL.03.04	انجليزية	٢٧
٢	تخصصي	SH.IL.03.24	حقوق العمل والتأمينات الاجتماعية	٢٨
٢	اساسي	SH.IL.03.25	المنطق الجديد	٢٩
٢	اساسي	SH.IL.03.13	اللغة العربية (٣) (قواعد النحو)	٣٠
٢	اساسي	SH.IL.04.20	التفسير (٢)	٣١
٢	اساسي	SH.IL.04.21	أحاديث الأحكام (٢) (المعاملات)	٣٢
٣	تخصصي	SH.IL.04.26	فقه المعاملات (١) (اليوع)	٣٣
٢	تخصصي	SH.IL.04.27	فقه الجنائيات (١) مقارنة بالقانون الجنائي العام	٣٤
٢	اساسي	SH.IL.04.22	أصول فقه (٢)	٣٥
٢	اساسي	SH.IL.04.28	مقارنة الأديان	٣٦
٢	اساسي	SH.IL.04.29	مبادئ الاقتصاد	٣٧
١	اساسي	SH.IL.04.30	د اساسي قوانينو فقهي تخريج او تحليل	٣٨
٢	اساسي	SH.IL.04.31	فقهي او عدلي مسلكي اخلاق	٣٩
٢	اساسي	SH.IL.04.13	اللغة العربية (٤) (البلاغة)	٤٠
٣	تخصصي	SH.IL.05.20	تفسير آيات الأحكام (١) (أحكام القرآن للتهانوي)	٤١
٣	تخصصي	SH.IL.05.21	أحاديث الأحكام (٣) سنن الترمذي	٤٢
٢	تخصصي	SH.IL.05.26	فقه المعاملات (٢) التوثيقات	٤٣
٢	تخصصي	SH.IL.05.27	فقه الجنائيات (٢) مقارنة بالقانون الجنائي الخاص	٤٤
٢	تخصصي	SH.IL.05.32	علم الميراث (١)	٤٥
٢	اساسي	SH.IL.05.22	أصول فقه (٣) (كتاب الله والسنة)	٤٦

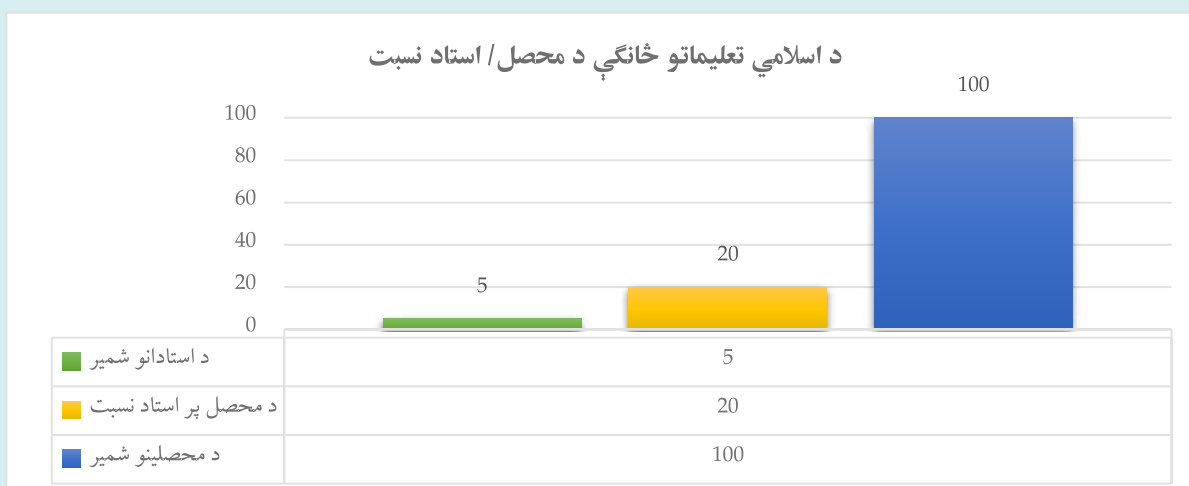

۲	اساسي	SH.IL.05.33	الفرق والمذاهب	۴۷
۲	اساسي	SH.IL.05.34	الغزو الفكري	۴۸
۲	تخصصي	SH.IL.05.35	النظريات الفقيهية (الحق والالتزام والملكية)	۴۹
۱	انتخابي	SH.IL.05.36	انتخابي	۵۰
۱	انتخابي	SH.IL.05.37	نريوال عمومي حقوق	۵۱
۱	انتخابي	SH.IL.05.37	كريمينالوژي (جرم بيژندنه)	۵۲
۳	تخصصي	SH.IL.620	تفسير آيات الأحكام (۲) (روائع البيان)	۵۳
۳	تخصصي	SH.IL.621	أحاديث الأحكام (۴) سنن ابي داؤد	۵۴
۲	تخصصي	SH.IL.626	فقه المعاملات (۳) (وسائل الاثبات)	۵۵
۲	تخصصي	SH.IL.632	علم الميراث (۲)	۵۶
۲	اساسي	SH.IL.622	أصول فقه (الاجماع و القياس)	۵۷
۲	تخصصي	SH.IL.637	فقه الشركات	۵۸
۲	تخصصي	SH.IL.638	أصول محاكمات	۵۹
۲	اساسي	SH.IL.639	النظام السياسي في الاسلام	۶۰
۱	انتخابي	SH.IL.6..	انتخابي	۶۱
۱	انتخابي	SH.IL.640	القانون الدولي الخاص	۶۲
۱	انتخابي	SH.IL. 641	فقهه ليكنه	۶۳
۱	انتخابي	SH.IL.642	كريمينالستيک (جرم موندنه)	۶۴

ب: د اسلامي تعليماتو خانگه

د اسلامي تعليماتو خانگه هم د شرعياتو پوهنځي سره په هم مهاله توگه په ۱۴۰۱ هـ ش کال کې تاسيس شوه، نوموړې خانگه اوس مهال د کامل رشد او پرمختگ په حالت کې قرار لري، اوس مهال ۱۰۰ تنه محصلين په کې په زده کړو بوخت دي. په ياده خانگه کې د اسلامي تعليماتو پر پنځو تنو استادانو سربېره د اسلامي ثقافت شپږ تنه برحاله استادان شتون لري، چي د شرعياتو پوهنځي داسلامي تعليماتو، اسلامي ثقافت او فقې او قانون خانگو مضمونونه تدريس کوي.

موخي

د اسلامي تعليماتو دپارتمنت په اساسي دندو کې: د قرآن کریم، نبوي احاديثو او اړونده علومو او اصولو مسلکي زده کړه او د اساسي مصادر و پيژندنه، د توحيد د صحېحې عقيدې پيژندنه او خپراوي، د نبوي صحیح سيرت زده کړه او په ژوند کې يې عملي کول، په نړۍ کې د مختلفو ادیانو پيژندنه او د انحرافاتو بيان، د اسلام د مقدس دين د مصادر و په وړاندې د نورو ډلو د دريځ بيان او د هغو د شبهاتو له منځه وړل او د اسلامي او شرعي اصولو په رڼا کې د خپلو ديني مقدساتو څخه دفاع کول، شامل دي.

لرليد

د اسلامي تعليماتو خانگه د خدمت په موخه عدلي، تعليمي ادارو او تاسيساتو لپاره متخصص او مسلکي کادرونه روزي، ترڅو په واقعي توگه دين، هېواد او هېوادوالو ته د خدمت مصدر او د شرعي علومو د تخصص په برخه کې په نړيوالو معيارونو برابر علمي مرکز وگرځي.

رسالت

د اسلامي تعليماتو خانگه د هېواد په کچه يوه منل شوې خانگه ده او د خپلې ټولنې د پرمختگ لپاره علمي څېړنو ته لار هواروي، د اسلامي تعليماتو خانگه دې ته ژمنه ده چې د اړتيا سره سم داسې کادرونه وروزي ترڅو ټولنې ته ښه خدمات وړاندې کړي.

ارزښتونه

- د اسلامي تعليماتو ځانگړې څښتنې مهم ارزښتونه په لاندې ډول ذکر کوو.
- *- ديني او ملي ارزښتونو ته ځانگړې توجه کول.
 - *- په زده کړه او خدماتو کې لا زيات پرمختگ او ښه والی رامنځته کول.
 - *- د اسلام د سپېڅلي دين د ټولو لارښوونو رعايت کول.
 - *- د اسلامي شريعت د اصولو رعايت او د هر ډول تعصب مخنيوی.
 - *- تحقيق او نوښتونو ته خاص پام کول.

د اسلامي تعليماتو د ديپارتمنت تحصيلي نصاب

ملاحظات	تعداد کريډت	د مضمون نوعيت	کود نمبر	مضمون	نومبر
	۲	تخصصي	SL.IS.0106	الحفظ والتجويد (النصف الأخير من جزء ۳۰)	۱
	۲	تخصصي	SL.IS.0107	العقيدة (۱) (الالهيات)	۲
	۳	تخصصي	SL.IS.0108	الحدیث (۱) (العبادات)	۳
	۲	تخصصي	SL.IS.0109	فقه العبادات (۱) (الصلاة و الصيام)	۴
	۲	اساسي	SL.IS.0110	تاريخ التشريع	۵
	۲	اساسي	SL.IS.0111	علوم الحديث (۱) (مصطلحات)	۶
	۲	اساسي	SL.IS.011۲	السيرة (فقه السيرة)	۷
	۲	اساسي	SL.IS.011۳	مبادي حقوق	۸
	۲	اساسي	SL.IS.011۴	اللغة العربية (۱) (قواعد الصرف)	۹
	۲	ټول شمول	SL.IS.0103	د افغانستان معاصر تاريخ	۱۰
	۲	تخصصي	SL.IS.0207	العقيد (۲) (النبوات)	۱۱
	۳	تخصصي	SL.IS.0215	التفسير (۱)	۱۲
	۲	تخصصي	SL.IS.0208	الحديث (۲) (العبادات)	۱۳
	۲	تخصصي	SL.IS.0209	فقه العبادات (۲) (الزکات والحج)	۱۴
	۲	تخصصي	SL.IS.0216	علوم القرآن	۱۵
	۲	تخصصي	SL.IS.0211	علوم الحديث (۲) (القواعد والآداب)	۱۶
	۲	اساسي	SL.IS.0217	المنطق القديم	۱۷
	۲	اساسي	SL.IS.0218	اساسي عمومي حقوق	۱۸
	۲	اساسي	SL.IS.0214	اللغة العربية (۲) (قواعد النحو)	۱۹
	۲	اساسي	SL.IS.0219	اسلامي تاريخ	۲۰

٢١	العقيدة (٣) (السمعيات)	SH.IS.03.07	تخصصي	٢
٢٢	التفسير (٢)	SH.IS.03.15	تخصصي	٣
٢٣	الحديث (٣)	SH.IS.03.08	تخصصي	٣
٢٤	فقه الأحوال الشخصية (١)	SH.IS.03.20	تخصصي	٢
٢٥	اصول الفقه (١)	SH.IS.03.21	اساسي	٢
٢٦	المنطق الجديد	SH.IS.03.22	اختياري	٢
٢٧	مقارنة الاديان	SH.IS.03.23	اساسي	٢
٢٨	اللغة العربية (٣) (قواعد النحو)	SH.IS.03.14	اساسي	٢
٢٩	چاپريال ساتنه	SH.IS.03.02	ٽول شمول	٢
٣٠	انجليزية	SH.IS.03.04	ٽول شمول	٢
٣١	التفسير (٣)	SH.IS.04.15	اساسي	٣
٣٢	الحديث (٤)	SH.IS.04.08	تخصصي	٣
٣٣	فقه الاحوال الشخصية (٢)	SH.IS.04.20	تخصصي	٢
٣٤	فقه المعاملات (١) (البيوع)	SH.IS.04.24	تخصصي	٢
٣٥	أصول الفقه (٢)	SH.IS.04.21	اساسي	٢
٣٦	النظام السياسي في السلام	SH.IS.04.25	تخصصي	٢
٣٧	الفرق و المذاهب	SH.IS.04.26	اساسي	٢
٣٨	كمپيوٽر	SH.IS.04.05	ٽول شمول	٢
٣٩	فقهي او عدلي مسلكي اخلاق	SH.IS.04.27	اساسي	٢
٤٠	اللغة العربية (٤) (البلاغة)	SH.IS.04.14	اساسي	٣
٤١	التفسير (٤)	SH.IS.0515	تخصصي	٣
٤٢	الحديث (٥) (سنن ابن ماجه منتخبات)	SH.IS.0508	تخصصي	٣
٤٣	فقه المعاملات (٢) (البيوع)	SH.IS.05024	تخصصي	٢
٤٤	النظريات الفقهية (الحق والالتزام والملكية)	SH.IS.0528	تخصصي	٢
٤٥	أصول الفقه (٣) (كتاب الله والسنة)	SH.IS.0521	اساسي	٢
٤٦	النظام المالي والاقتصادي في الاسلام	SH.IS.0529	اساسي	٢
٤٧	النظام الاداري في الاسلام	SH.IS.0530	تخصصي	٢
٤٨	علم الكلام الجديد	SH.IS.0531	اساسي	٢
٤٩	اللغة العربية (٥) (البلاغة)	SH.IS.0514	اساسي	٢
٥٠	انتخابي	SH.IS.05	انتخابي	١
٥١	نړيوال عمومي او خصوصي حقوق	SH.IS.0532	انتخابي	١

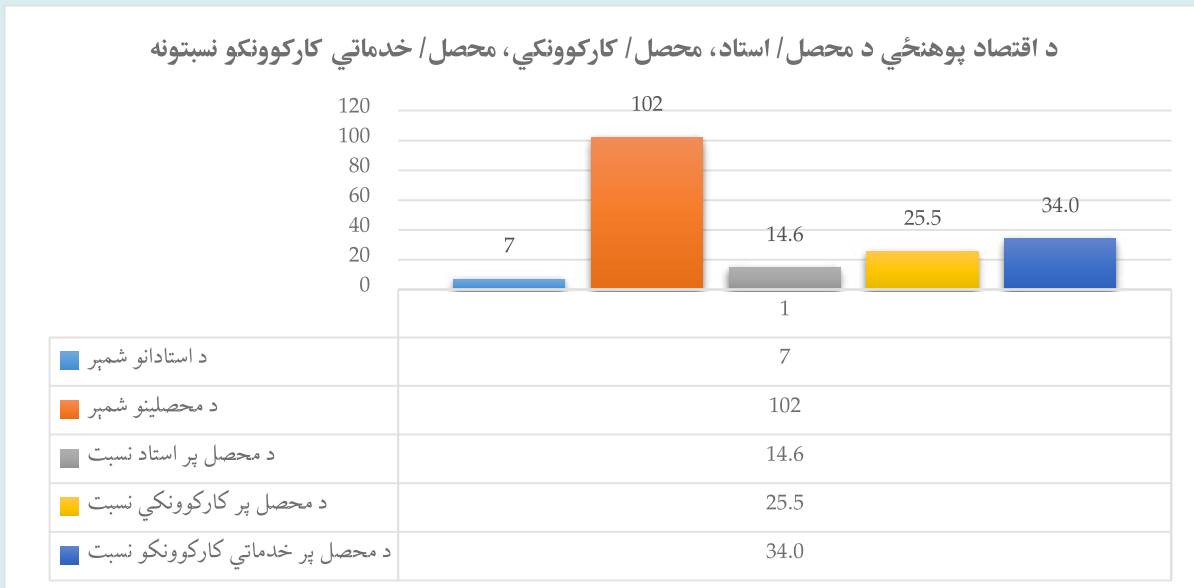

				(مذکره)	
	۱	انتخابي	SH.IS.0533	مبادئ الفلسفة وتاريخها	۵۲
	۳	تخصصي	SH.IS.0615	التفسير (۵)	۵۳
	۳	تخصصي	SH.IS.0608	الحديث (۶) (سنن النسائي منتخبات)	۵۴
	۳	تخصصي	SH.IS.0634	الفقه (وسائل الاثبات في الفقه والقانون)	۵۵
	۲	اساسي	SH.IS.0621	أصول الفقه (۴) (الاجماع و القياس)	۵۶
	۲	اساسي	SH.IS.0635	أصول التفسير	۵۷
	۲	اساسي	SH.IS.0636	أصول التخريج ودراسة الأسانيد	۵۸
	۲	اساسي	SH.IS.0614	اللغة العربية (۶) (النحو)	۵۹
	۲	اساسي	SH.IS.0637	دور المسلمين في حضارة العالم (الفكر الاسلامي)	۶۰
	۲	انتخابي	SH.IS.06..	انتخابي	۶۱
	۱	انتخابي	SH.IS.0638	دافغانستان اسلامي امارت د عدلي محكمو د اداري او حقوقي اجراءاتو اصول نامي	۶۲
	۱	انتخابي	SH.IS.0639	جرم پزندنه	۶۳
	۱	انتخابي	SH.IS.0640	طب عدلي	۶۴

د اقتصاد پوهنځي

په ټولنه کې د موجودې تقاضا او اړتياوو مطابق با کیفیته تحصیلي چوپړونه وړاندې کول د یوه هیواد د ټولو تحصیلي بنسټونو د نصاب او درسي محتویاتو دایمي بدلون، کتنې او ښه والي ته اړتیا لري. لکه څرنګه چې هیواد والو ته روښانه او جوتې ده چې د ټولنیزو، فرهنگي، کلتوري او اقتصادي پرمختیاوو اساسي سټه او بنسټ اقتصادي تشکیلی نو په همدې اساس په یو ټولنه کې اقتصادي وده او پرمختګ اړین او ضروري ګڼل کیږي. د اقتصادي ودې او پرمختګ لپاره د اقتصاد په علم پوه او مسلکي کادرونو ته ډېره اړتیا ده او د دې مسلکي خلکو د روزلو لپاره مسلکي او علمي څانګو ته اړتیا ده، د همدغې اړتیا پر بنسټ اقتصاد پوهنځی په ۱۴۰۲ هـ ش کال کې د دوه (ملي اقتصاد، اداره او سوداګرۍ) څانګو په درلودلو سره تاسیس او په ۱۴۰۳ هـ ش کال کې د لومړي ځل لپاره د آزموینو د ملي ادارې د عمومي کانکور له لارې ورته ۱۰۰ تنه محصلین جذب شول. اقتصاد پوهنځي په ټولیزه توګه څوارلس تنه تشکیل لري، چې د هغو له ډلې لس بستونه یې کادري، دوه یې اداري او دوه نور یې خدماتي دي.

موخې

د اقتصاد پوهنځي په اساسي موخو کې لاندې موارد شامل دي:

1. د اقتصاد له علم څخه په استفادې په ملي او سیمه ییزه کچه د اقتصادي ستونزو پېژندل، کاروباري چاپېریال تحلیلول او د ستونزو د حل په موخه د پریکړو وړتیا درلودل.
2. اقتصادي هوساینې ته د رسېدو لپاره د ټولنې په هر اړخیزه پرمختګ کې برخه اخیستل؛ په محصلینو کې ملي احساس رامنځته کول او ذهنیت یې د ټولنې د خدمت په موخه لوړو ارزښتونو ته قایلول.
3. د مرکزي بانک او دولتي پالیسیو په اقتصادي اهمیت او اغېزو باندې پوهېدل او د بازار له غوښتنو سره سم د زده کړو سیستم عیارول.

4. د ټولني د اړتياوو د رفع كولو پر بنا په پوهنځي كې د اړينو څانگو رامنځته كول او د پوهنځي د بهبود او پرمختگ په موخه د اداري او علمي كادر غړو د ظرفيت لوړاوي زمينه برابرول.
5. د پوهنځي په كچه د شته تحصيلي نصاب، پاليسيو او لوايحو بياكتنه او د ټولني اړتيا ته په كتو د نوبتگرو څېړنو ترسره كول او پايلې يې له اړونده سكتورونو او ذيصلاح مقاماتو سره شريكول.

لړلید:

اقتصاد پوهنځی به د معیاري زده کړو او علمي څېړنو پر مټ د مسلکي او متعهدو کادرونو د روزنې په برخه کې د هېواد په کچه مخکښ وي.

رسالت:

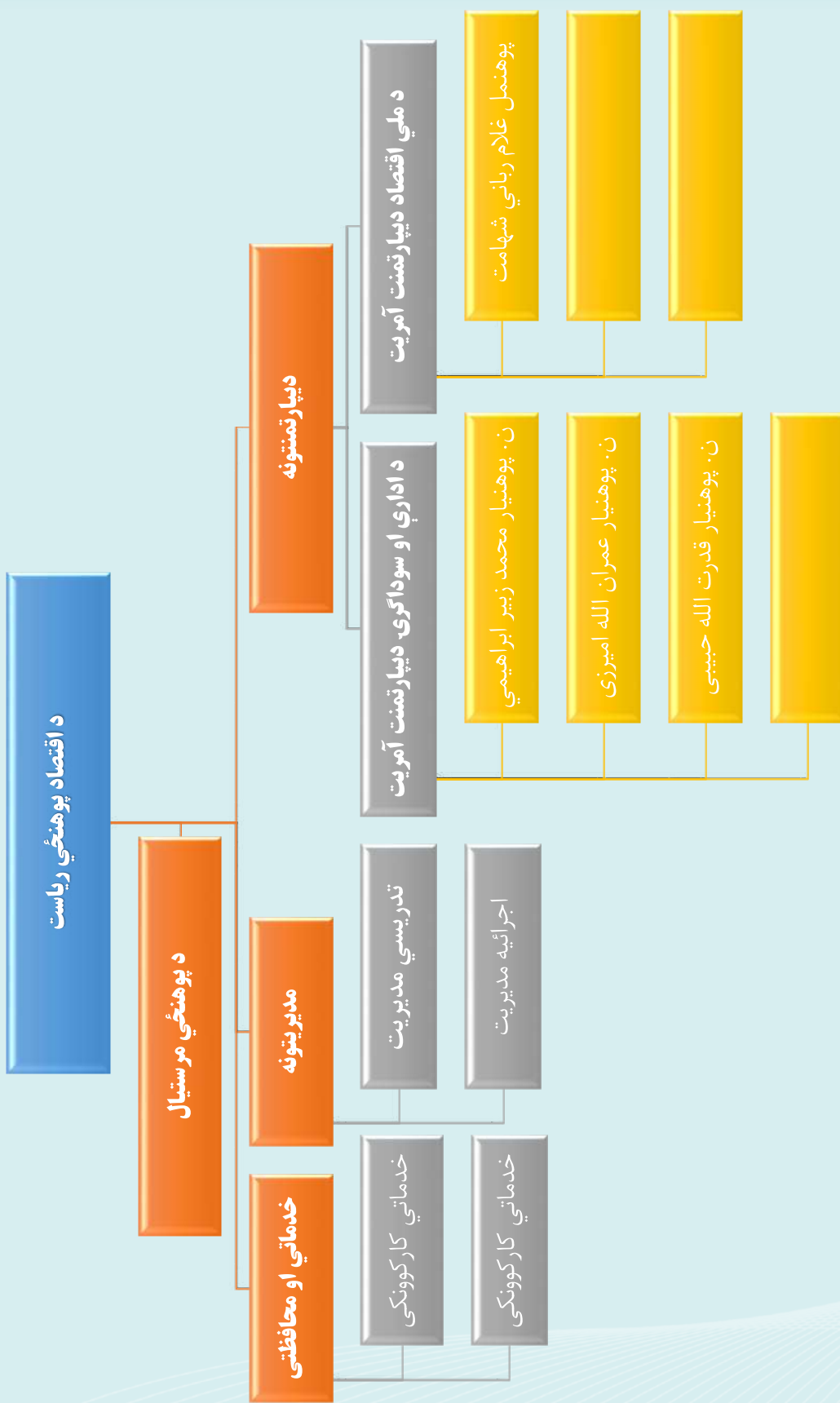
اقتصاد پوهنځی د وړتیا لرونکو علمي کادرونو پر مټ د ټکنالوژۍ، علمي څېړنو، عصري تحصيلي نصاب او اړينو امکاناتو په مرسته د اقتصاد او مدیریت په مختلفو برخو کې مسلکي کادرونه روزي.

ارزښتونه:

1. د اسلام مبارک دين د ټولو اصولو او لارښوونو څخه پيروي.
2. په چارو کې روڼتيا او شفافيت.
3. معیاري زده کړې او باکیفیته تدریس.
4. فکري آزادي او مسلکي توب.
5. د علمی نظریاتو انتقال.
6. د حقایقو پلټنه، نوبت او ابتکار.
7. د عصري او پرمختللي ټکنالوژۍ څخه گټه اخیستل.

د اقتصاد پوهنځي تشکيلاتي جوړښت

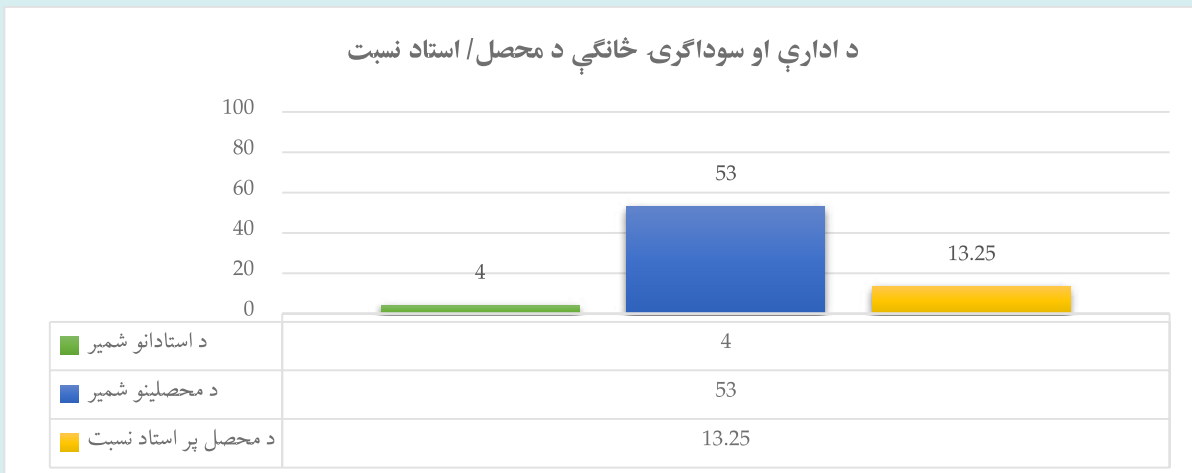

د اقتصاد پوهنځي دپارتمنتونه

د اقتصاد پوهنځي يو نوی جوړ شوی پوهنځی دی، چې تر دې مهاله دوه دپارتمنتونه لري، هر یو په لاندې توگه په بشپړه توگه معرفي شوی دی.

الف: د ادارې او سوداگرۍ دپارتمنت

لکه څرنگه چې د پوهنځي په پېژندنه کې هم یادونه وشوه چې د ادارې او سوداگرۍ څانگه د پوهنځي له فعالیت سره یوځای په فعالیت پیل وکړ او د اقتصاد پوهنځي له فعالو څانگو څخه یوه څانگه ده، یادې څانگې ته د لومړي ځل لپاره په ۱۴۰۳ هـ ش کال کې د آزموینو د ملي اداري د عمومي کانکور له لارې ۵۰ تنه محصلین د لوړو زده کړو په موخه معرفي او په زده کړو بوخت دي. د ادارې او سوداگرۍ څانگه څلور تنه استادان لري چې په نوموړې څانگه کې په تدریس بوخت دي. د ادارې او سوداگرۍ څانگه په نوي درسي سیستم (کریډیټ سیستم) باندې برابر شوې ده او په دې څانگه کې د شمولیت شرط د محصلینو خوښه او انتخاب دی، چې د کانکور ازموینې پر مهال یې ترسره کوي.

موخې:

1. د فساد په وړاندې مبارزه او د اسلامي او ملي احساس په گاڼه سمبال کادرونه روزل.
2. ټولنې ته د کاروبار د ښه مدیریت په برخه کې د مسلکي فارغانو وړاندې کول.
3. د څانگې د بهبود او پرمختگ او د ټولنې د مهالنیو اړتیاوو سره د برابری په موخه د علمي کادر غړو د ظرفیت لوړول.
4. د ستونزو د حل په موخه د نوښتگرو څیړنو ترسره کول او نتیجې یې د اړونده سکتورونو او ذیصلاح مقاماتو سره شریکول.
5. د پانگونې، تولید او سوداگرۍ د پیل او پراختیا په برخه کې د اړوندو ادارو سره همکاري کول.

لړلید:

د ادارې او سوداګرۍ څانګه به د کاروبار د ښه مدیریت په برخه کې د هیواد په کچه د متشبثینو د روزنې یوه نوموتې څانګه واوسي.

رسالت:

د ادارې او سوداګرۍ څانګه د وخت او ټولنې د اړتیا سره سم د معیاري تحصیلي نصاب په درلودلو او عصري تدریسي مېتودونو په عملي کولو سره د منجمنې په برخه کې مسلکي او متعهد کادرونه روزي.

ارزښتونه:

1. د اسلام مبارک دین ټولو اصولو او لارښوونو ته پابندي.
2. با کیفیته، معیاري او ملېرن درسي سیستم.
3. نوښت، ابتکار او مسلکي توب.
4. متقابل احترام، په چارو کې رویتیا او شفافیت.
5. د علمي نظریاتو انتقال.
6. سالم او موثره کاري مدیریت.

د ادارې او سوداګرۍ څانګې تحصیلي نصاب

شپږه شمېره	د مضمون نوم	کود نمبر	د کړېدېتونو شمېر	سمستر	څانګه
1	د لوی اقتصاد اساسات I	EC110	3	لومړی	عمومي
2	د کوچني اقتصاد اساسات I	EC120	3	لومړی	عمومي
3	مالي محاسبه I	EC130	2	لومړی	عمومي
4	احصائیه I	EC160	3	لومړی	عمومي
5	ریاضي د اقتصاد لپاره I	EC140	2	لومړی	عمومي
6	انګلیسي I	EC150	2	لومړی	عمومي
7	اقتصادي سنجشونه	EC170	2	لومړی	عمومي
8	اسلامي ثقافت	1	2	لومړی	عمومي
9	د لوی اقتصاد اساسات II	EC210	2	دویم	عمومي
10	د کوچني اقتصاد اساسات II	EC220	3	دویم	عمومي
11	مالي محاسبه II	EC230	2	دویم	عمومي
12	احصائیه II	EC260	2	دویم	عمومي
13	ریاضي د اقتصاد لپاره II	EC240	2	دویم	عمومي
14	انګلیسي II	EC250	1	دویم	عمومي

عمومي	دويم	2	EC280	د حقوقو مبادي	15
عمومي	دويم	3	EC270	د عامه مالي چارو اساسات	16
عمومي	دويم	2	2	اسلامي ثقافت	17
عمومي	دريم	3	EC310	کوچنی اقتصاد	18
عمومي	دريم	3	EC320	د مصارفو سنجش	19
عمومي	دريم	2	EC330	انگليسي د تجارت لپاره I	20
عمومي	دريم	3	EC340	احتمالات I	21
عمومي	دريم	3	EC350	د پيسو اقتصاد	22
عمومي	دريم	3	EC360	د اقتصادي نظرياتو تاريخ	23
عمومي	دريم	2	3	اسلامي ثقافت	24
عمومي	څلورم	3	EC410	لوی اقتصاد	25
عمومي	څلورم	2	EC420	تمويل	26
عمومي	څلورم	2	EC430	احتمالات II	27
عمومي	څلورم	3	EC440	د مصارفو سنجش	28
عمومي	څلورم	1	EC450	انگليسي د تجارت لپاره II	29
عمومي	څلورم	2	EC460	د مدیریت اساسات	30
عمومي	څلورم	2	EC470	سرمایه گذاري	31
عمومي	څلورم	2	EC480	اقتصادي حقوق	32
عمومي	څلورم	2	4	اسلامي ثقافت	33
اداره او سوداگری	پنځم	3	EC511	نړيوال اقتصاد I	34
اداره او سوداگری	پنځم	3	EC512	عامه بودجه (تيوري)	35
اداره او سوداگری	پنځم	3	EC513	د پرمختيا تيوري	36
اداره او سوداگری	پنځم	3	EC514	منجمنې	37
اداره او سوداگری	پنځم	3	EC515	د بازار موندنې مدیریت	38
اداره او سوداگری	پنځم	3	EC516	د کیفیت د کنترول مدیریت	39
اداره او سوداگری	پنځم	3	EC517	عامه اقتصاد	40
اداره او سوداگری	پنځم	2	5	اسلامي ثقافت	41
اداره او سوداگری	شپږم	3	EC611	نړيوال اقتصاد II	42
اداره او سوداگری	شپږم	3	EC612	سیمه ایز اقتصاد	43
اداره او سوداگری	شپږم	3	EC613	الکترونیک تجارت	44
اداره او سوداگری	شپږم	3	EC614	عامه بودجه (سیاست)	45
اداره او سوداگری	شپږم	3	EC615	د تشبثاتو مدیریت	46
اداره او سوداگری	شپږم	2	EC616	تهیه او تدارکات	47

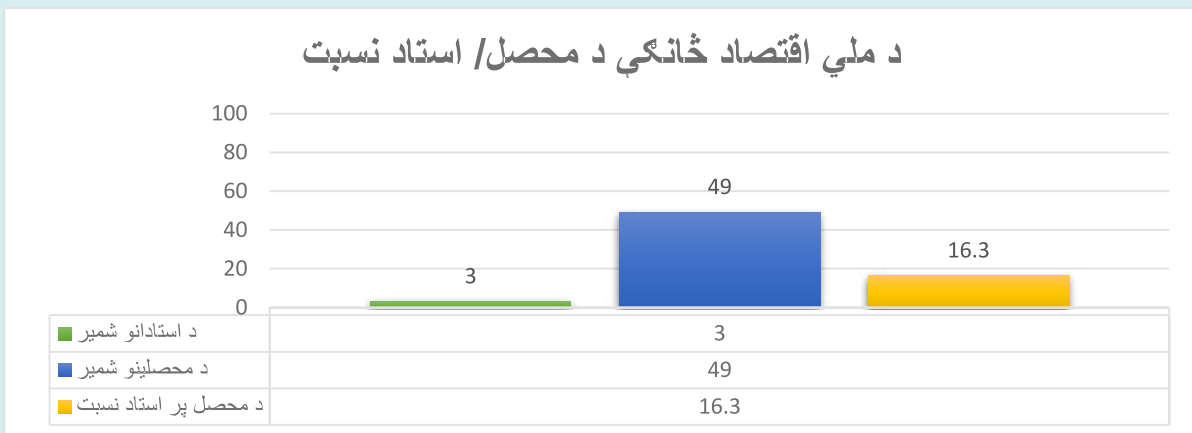

اداره او سوداگری	شپریم	2	EC617	انفارماتیک	48
اداره او سوداگری	شپریم	2	EC618	تیرینگ (عملي کار)	49
اداره او سوداگری	شپریم	2	6	اسلامي ثقافت	50
اداره او سوداگری	اووم	3	EC711	بانکداری	51
اداره او سوداگری	اووم	3	EC712	عمومي اقتصادي سياستونه	52
اداره او سوداگری	اووم	3	EC713	د بشري سرچينو مدیریت	53
اداره او سوداگری	اووم	3	EC714	مالي مدیریت	54
اداره او سوداگری	اووم	3	EC715	سیمینار (د خپنې روش)	55
اداره او سوداگری	اووم	2	EC716	کمپیوټر د احصایې لپاره (SPSS)	56
اداره او سوداگری	اووم	2	7	اسلامي ثقافت	57
اداره او سوداگری	اتم	3	EC811	اسلامي اقتصاد	58
اداره او سوداگری	اتم	3	EC812	ستراتیژیک مدیریت	59
اداره او سوداگری	اتم	3	EC813	کنټرول او بررسي	60
اداره او سوداگری	اتم	4	EC814	سیمینار	61
اداره او سوداگری	اتم	4	EC815	مونوگراف	62

ب: د ملي اقتصاد د پیاوړتیا تمنت:

د ملي اقتصاد څانگې د پوهنځي له فعالیت سره یوځای په فعالیت پیل وکړ او د اقتصاد پوهنځي له فعالو څانگو څخه یوه څانگه ده، دغې څانگې ته د لومړي ځل لپاره په ۱۴۰۳ هـ ش کال کې د آزموینو د ملي ادارې د عمومي کانکور له لارې ۵۰ تنه محصلین د لوړو زده کړو په موخه معرفي شول، چې خپلې لوړې زده کړې د مجربو استادانو لخوا مخ ته وړي. د ملي اقتصاد څانگه په خپل تشکیل کې پر آمر سربېره درې تنه استادان لري. د ملي اقتصاد څانگه په نوي درسي سیستم (کرېډېټ سیستم) برابر شوې ده او په دې څانگه کې د شمولیت شرط د محصلینو خوښه او انتخاب دی، چې د کانکور ازموینې پر مهال یې ترسره کوي.

موخې

1. د ملي اقتصاد د بهبود په موخه د اقتصادي وضعیت د تحلیلولو وړتیا درلودل.
2. د افغانستان په اقتصادي پراختیا کې د برخه اخیستلو لپاره په ملي کچه د مسلکي څیړونو سرته رسولو لپاره هلې ځلې کول.
3. د استادانو علمي او مسلکي ظرفیتونه لوړول.
4. محصلینو ته د بازار د غوښتنې مطابق د نوې او پرمختللي تکنالوژۍ په اساس د زده کړې امکانات برابرول.
5. د پوهنځي او پوهنتون په کچه د یوې مخکښې او با اعتباره څانگې په توگه خپل موقف نور هم غښتلی کول.

لرید:

ملي اقتصاد څانگه به د هېواد په کچه د باثباته اقتصادي پرمختگ په برخه کې د اقتصاد پوهانو د روزنې یوه معتبره څانگه وي.

رسالت:

ملي اقتصاد څانگه د علمي او مسلکي کادرونو، معياري تدریس او با کیفیته علمي څیړنو پرمټ د اقتصاد په برخه کې علمي او مسلکي کادرونه ټولني ته وړاندې کوي.

ارزښتونه:

1. د اسلام مبارک دین له ټولو اصولو څخه ریښتیني پیروي
2. د ټولني په وړاندې د مسئولیت احساس
3. له دندې سره مینه، صداقت، وفاداري او اخلاص
4. څیړنه، نوښت او ثبات
5. همکار او حمایوي اکادمیک چاپیریال
6. انتقادي تفکر او تبعیض له منځه وړل

د ملي اقتصاد څانگې تحصیلي نصاب

شمیر ه	د مضمون نوم	کود نمبر	د کرېډېټونو شمېر	سمستر	څانگه
1	د لوی اقتصاد اساسات I	EC110	3	لومړی	عمومي
2	د کوچني اقتصاد اساسات I	EC120	3	لومړی	عمومي
3	مالي محاسبه I	EC130	2	لومړی	عمومي
4	احصائيه I	EC160	3	لومړی	عمومي
5	رياضي د اقتصاد لپاره I	EC140	2	لومړی	عمومي
6	انگليسي I	EC150	2	لومړی	عمومي
7	اقتصادي سنجشونه	EC170	2	لومړی	عمومي
8	اسلامي ثقافت	1	2	لومړی	عمومي
9	د لوی اقتصاد اساسات II	EC210	2	دویم	عمومي
10	د کوچني اقتصاد اساسات II	EC220	3	دویم	عمومي
11	مالي محاسبه II	EC230	2	دویم	عمومي
12	احصائيه II	EC260	2	دویم	عمومي
13	رياضي د اقتصاد لپاره II	EC240	2	دویم	عمومي
14	انگليسي II	EC250	1	دویم	عمومي
15	د حقوقو مبادي	EC280	2	دویم	عمومي
16	د عامه مالي چارو اساسات	EC270	3	دویم	عمومي
17	اسلامي ثقافت	2	2	دویم	عمومي
18	کوچنی اقتصاد	EC310	3	دریم	عمومي

19	د مصارفو سنجش	EC320	3	دریم	عمومي
20	انگلیسي د تجارت لپاره I	EC330	2	دریم	عمومي
21	احتمالات I	EC340	3	دریم	عمومي
22	د پیسو اقتصاد	EC350	3	دریم	عمومي
23	د اقتصادي نظریاتو تاریخ	EC360	3	دریم	عمومي
24	اسلامي ثقافت	3	2	دریم	عمومي
25	لوی اقتصاد	EC410	3	څلورم	عمومي
26	تمویل	EC420	2	څلورم	عمومي
27	احتمالات II	EC430	2	څلورم	عمومي
28	د مصارفو سنجش	EC440	3	څلورم	عمومي
29	انگلیسي د تجارت لپاره II	EC450	1	څلورم	عمومي
30	د مدیریت اساسات	EC460	2	څلورم	عمومي
31	سرمایه گذاری	EC470	2	څلورم	عمومي
32	اقتصادي حقوق	EC480	2	څلورم	عمومي
33	اسلامي ثقافت	4	2	څلورم	عمومي
34	نړیوال اقتصاد I	EC521	3	پنځم	ملي اقتصاد
35	د عامه بودجی تیوری	EC522	3	پنځم	ملي اقتصاد
36	د پرمختیا تیوری	EC523	3	پنځم	ملي اقتصاد
37	چاپیریال اقتصاد	EC524	3	پنځم	ملي اقتصاد
38	د پروژی مدیریت	EC525	3	پنځم	ملي اقتصاد
39	عامه اقتصاد	EC526	3	پنځم	ملي اقتصاد
40	اسلامي ثقافت	EC527	3	پنځم	ملي اقتصاد
41	نړیوال اقتصاد II	EC621	3	شپږم	ملي اقتصاد
42	منطقی اقتصاد	EC622	3	شپږم	ملي اقتصاد
43	بودجی سیاست	EC623	3	شپږم	ملي اقتصاد
44	د افغانستان اقتصاد	EC624	3	شپږم	ملي اقتصاد
45	د پرمختیا سیاست	EC625	3	شپږم	ملي اقتصاد
46	عامه اقتصاد	EC626	2	شپږم	ملي اقتصاد
47	بازار موندنه	EC627	2	شپږم	ملي اقتصاد
48	عملي کار	EC628	2	شپږم	ملي اقتصاد
49	د بشری سرچینو مدیریت	EC721	3	اووم	ملي اقتصاد
50	عمومی اقتصادي سیاستونه	EC722	3	اووم	ملي اقتصاد
51	د مالی خطراتو مدیریت	EC723	3	اووم	ملي اقتصاد

52	سیاست های مالی	EC724	3	اووم	ملي اقتصاد
53	د څیړنی میتودولوژی (د څیړنی روش)	EC725	3	اووم	ملي اقتصاد
54	د کمپیوتر لپاره احصایه (SPSS)	EC726	2	اووم	ملي اقتصاد
55	اقتصاد اسلامی	EC821	3	اتم	ملي اقتصاد
56	سیاست های پولی	EC822	3	اتم	ملي اقتصاد
57	بررسی وکنترول	EC823	3	اتم	ملي اقتصاد
58	سیمینار	EC824	4	اتم	ملي اقتصاد
59	مونوگراف	EC825	4	اتم	ملي اقتصاد

درېيم څپرکي

د مؤسسي عمومي امکانات

د کرنې څپرنيز فارم

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي اړوند د کرنې پوهنځي څپرنيز فارم د لوړو زده کړو وزارت له انکشافی بودجې څخه د ۱۹ ميليون افغانیو په ارزښت په ۱۸ جریبه ځمکه کې په پاخه او اساسي توگه جوړ شوی دی. یاد څپرنيز فارم په بېلابېلو برخو کې بشپړ امکانات او سهولتونه لري، چې بشپړ تفصیل یې په لاندې ډول دی:

۱- د ځمکې مساحت: د دغه څپرنيز فارم لپاره ۱۸ جریبه ځمکه د کرنې په موخه هواره شوې او څلورو لوریو ته د جال (پینس) په واسطه په پاخه او اساسي توگه احاطه شوې ده.

۲- د څپرنيز فارم ودانې: د یاد څپرنيز فارم په داخل کې د فارم د مدیریت او دفترونو لپاره یو ودانې له ټولو ملحقاتو سره یو ځای په پاخه او اساسي توگه جوړه شوې ده، چې د فارم د مدیریت دفترونه، د کرنیزو څپرنيو د ثبت او تحلیل خونې، د ترسره شویو څپرنيو کتابتون او دوه لوی گدامونه په کې شتون لري.

۳- د اوبو لگونې سیستم: د کرنیز فارم د اوبو لگونې لپاره ځانگړی سیستم په پام کې نیول شوی، چې د ۱۵۰ مترو په ژوروالي د اوبو کوهی، په ۱۲ متر ارتفاع کې د ۱۰ مترمکعب په اندازه د اوبو یوه اوچته ذخیره، سولري بریښنا او د اوبو رسونې سیستم په کې په پام کې نیول شوی.

۴- شنه خونه: د څېړنيز فارم په يو برخه کې د ۳۶۰ مترمربع مساحت په لرلو سره په عصري تکنالوژۍ سمبال يوه شنه خونه هم جوړه شوې، چې له ټولو موسمونو سره سم د يخنۍ او تودوخې سيستمونه په کې نصب شوي دي. دغه کرنيز فارم د کرنې پوهنځي تر مدیریت لاندې په څو بېلابېلو برخو وېشل شوي، چې لويې برخې يې د هارتيکلچري څېړنو او اګرانومي څېړنو برخې دي.

عمومي کتابتون

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې کتابتون په ۱۳۹۳ لمریز کال کې د مؤسسې له ایجاد سره سم رامنځته شو، هغه مهال د دغې مؤسسې مشرتابه د کتابتون لپاره یو عمومي کمپاین په لاره اچولی و، چې په پایله کې یې د سوداګرو، فرهنګیانو، د پوهنتون استادانو، قومي مشرانو او ځوانانو پنځه زره ټوکه کتابونه راټول او دغه کتابتون وسپارل، خو دغې لړۍ دوام وکړ او هر کال به د دې ولایت پوهه پالو ځوانانو او مشرانو په سلګونو ټوکه کتابونه دغه کتابتون ته سپارل. د دغو مرستو او هلو ځلو په پایله کې اوسمهال دغه کتابتون په بېلابېلو برخو کې زرګونه ټوکه کتابونه لري، چې کره شمېر یې تر لس زره ټوکونو اوږي. د کتابتون عمومي مدیریت په پیل کې د کتابتون مدیریت په دودیزه توګه پرمخ بېولو، خو په ۱۴۰۰ کال کې د یوه شخصي شرکت په مرسته د کتابتونو د ښه مدیریت په موخه د کتابونو ډېټابیس جوړ او د کتابتون مدیریت ته په واک کې ورکړل شو، که څه هم دغه ډېټابیس هغه مهال د کتابتون لپاره اغېزمن و، خو په وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه کې د کمپیوټر ساینس پوهنځي له ایجاد سره سم د دغه پوهنځي د استادانو په لارښوونه د یاد ډېټابیس د پراختیا چارې یو محصل ته وسپارل شوې، چې په پایله کې یې د دغه کتابتون لپاره یو جامع ډېټابیس جوړ کړ. پر دې سربېره د کمپیوټر ساینس پوهنځي یو تن استاد د دغه کتابتون لپاره

د برېښنايي کتابتون پر جوړولو پيل وکړ، چې له نېکه مرغه چارې يې بشپړې شوې او په نږدې راتلونکي کې به د محصلينو او استادانو گټې اخيستنې ته وړاندې شي. عمومي کتابتون په خپلو امکاناتو کې هماله د ۳۰۰ تنو محصلينو د مطالعې لپاره منظم د مطالعې صالون، د گروپي او انفرادي مطالعې خونې، له انټرنېټ سره نښلېدلي کمپيوټرونه، د مطالعې ميزونه او څوکۍ په اختيار کې لري، چې تر دې مهاله د ياد کتابتون اړتياوې په ښه توگه پوره کولای شي.

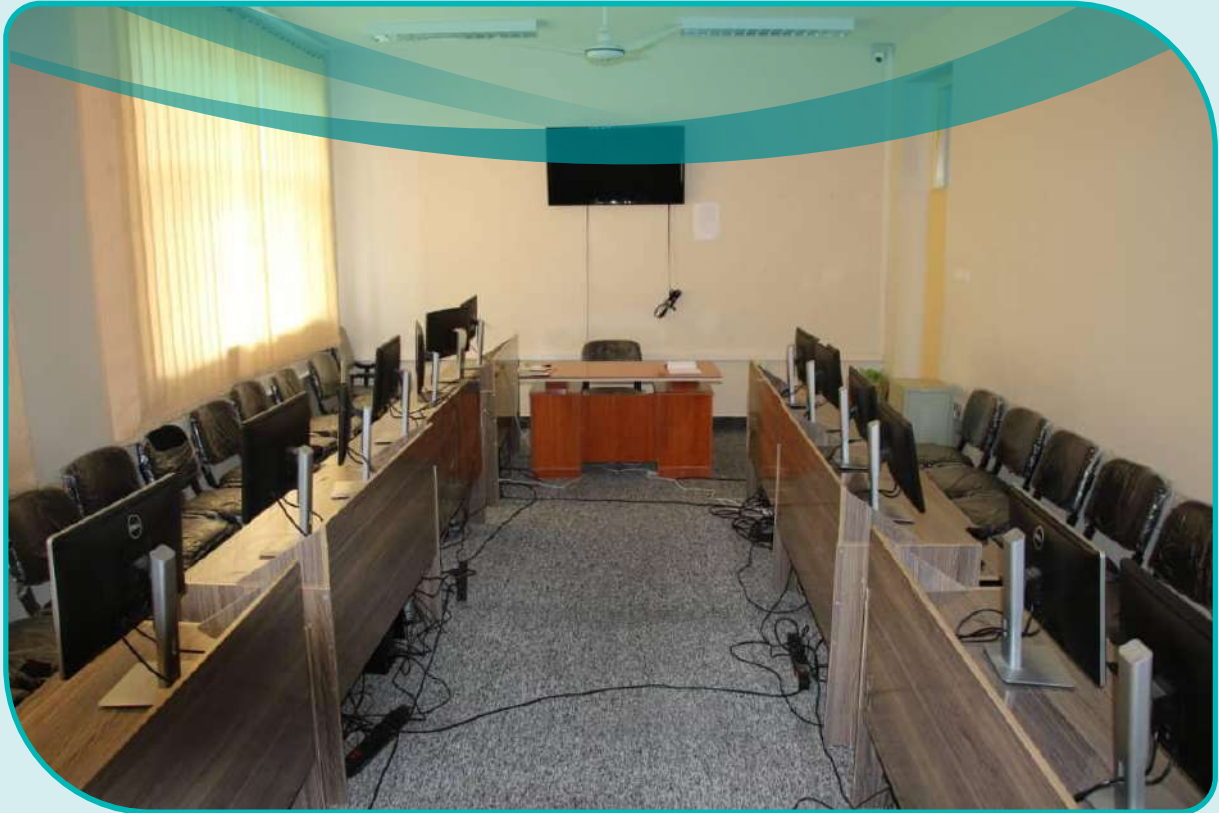
انځور ۹: عمومي کتابتون

کمپيوټر لب

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې کمپيوټر کمپيوټر لب په عصري او اساسي توگه جوړ شوی، چې شل پاڼې کمپيوټرونه په کې له ټولو اړينو تجهيزاتو او ملحقاتو سره مل فعال دي، له ياد کمپيوټر لب څخه د کمپيوټر ساينس پوهنځي محصلين د خپلو عملي او څېړنيزو کړنو لپاره کټه اخلي. د کمپيوټر لب په آسانتياوو کې تهوېې، يخنۍ

او تودخې منظم سیستم شتون لري، چې د زده کړې لپاره د مناسب چاپیریال له ځانگړنو شمېرل کېږي، پر دې سربېره د دغه کمپیوټر لږ ټولو کمپیوټرونو ته انټرنیټ نښلول شوی او تدریس په موخه په کې مناسب سکریټونه لگول شوي. د کمپیوټر لږ لپاره پر عمومي برېښنا سربېره د سولري برېښنا یوه شبکه هم جوړه شوې ده، چې په یو وخت ۵۰ کمپیوټرونو ته برېښنا ورکولای شي.

انځور ۱۰: عمومي کمپیوټر لږ

جامع مسجد

وردگ د لوړو زده کړو مؤسسه د ایجاد په لومړیو کلونو کې تر ډېرې کچې د ولسي مرستو پر بنسټ خپل فعالیتونو پرمخ وړل، حتی د دغې مؤسسې یو لږ زیربنائي کارونه هم د ولسي مرستو پرمټ ترسره شوي دي، چې د هغو له ډلې یو هم د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسې جامع مسجد (د دوکتور محمد خالد رحيمي جامع مسجد) دی، چې د جوړېدو چارې یې په ۱۳۹۶ لمريز کال کې پیل او په ۱۳۹۷ لمريز کال کې پایته ورسېدې. دغه مسجد لس میلیون افغانیو په ارزښت، په شپږسوه مترمربع مساحت کې له ټولو ملحقاتو سره یو ځای په پاڅه او اساسي توگه جوړ شوی، چې په یو وخت کې د څلور سوه تنه لمونځ کوونکو ظرفیت لري.

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي چاپرديوال (احاطه)

د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي چارې په پنځه سوه جريبه ځمکه کې پيل شوې دي، چې په رسمي توگه د ځمکو د مستقلي ادارې له لوري وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي ته سپارل شوې ده، خو په پيل کې د ځمکې د تثبيت په موخه اندېښنې موجودې وې، له همدې امله د يوه خصوصي پوهنتون رئيس او ملي سوداگر سيد محمد جاويد اندېش د ځمکې د تثبيت او له غصب څخه د مخنيوي په موخه پنځوس زره ډالر کمک وکړ، چې له پنځه سوه جريبه ځمکې څخه چاپېره شوي تهدابونه پرې جوړ او د پوهنتون د ځمکې حدود معلوم شول. خو د چاپرديوال (احاطې) اساسي چارې په ۱۴۰۲ لمريز کال کې د لوړو زده کړو وزارت له انکشافې بودجې څخه باندې څلوېښت ميليونه افغانيو په ارزښت پيل او په ۱۴۰۳ کال کې بشپړ شول. د وردگ د لوړو زده کړو مؤسسي چاپرديوال په پروژه کې ۸ امنيتي برجونه (ټاورونه)، يوولس پلچک، يوه دروازه او د امنيتي پوستې لپاره يو تعمير شتون لري، چې د دغې مؤسسي د خونديتوب او نظم په برخه کې يې ځانگړې ونډه لرلې ده.

